

Livskvalitet i Helsingborg

Uppföljning 2017

HELSINGBORG

Innehållsförteckning

Inledning	3
Sammanfattning	4
Utmaningar med att följa upp livskvalitet	6
Vi vill ha ett varmt välkomnande	8
Service och bemötande	10
Syssetsättning	13
Vi vill ha allas delaktighet	16
Jämställdhet i organisationen	18
Ungdomars psykiska hälsa	21
Vi vill ha livslång aktivitet	24
Fysisk aktivitet hos barn och unga	26
Trygghet och tillit	29
Vi vill ha kunskap om värdefulla samband	32
Avfall	34
Vi vill ha långsiktigt ansvarstagande	37
Inköp och upphandling	39
Naturvård	42
Ensamhet hos äldre	45
Bilagor:	
1. Övriga nyckeltal, varmt välkomnande	48
2. Övriga nyckeltal, allas delaktighet	52
3. Övriga nyckeltal, livslång aktivitet	58
4. Övriga nyckeltal, värdefulla samband	61
5. Övriga nyckeltal, långsiktigt ansvarstagande	66

Inledning

Livskvalitetsprogrammet antogs av kommunfullmäktige den 26 januari 2016, och är Helsingborgs stads styrande dokument för arbetet med miljö och folkhälsa. Enligt beslutet ska programmet följas upp och återrapporteras till kommunfullmäktige vartannat år. Detta är den första uppföljningen som görs av programmet, och syftar huvudsakligen till att ge en nulägesbeskrivning av hur det står till med livskvaliteten i Helsingborg.

Stadens nämnder och bolag ansvarar för att ta hänsyn till livskvalitetsprogrammet i sin egen planering och uppföljning, i enlighet med stadens styrmodell. Det betyder att varje nämnd och bolag själv ansvarar för att sätta upp mål och skapa aktiviteter som bidrar till att ambitionerna och de politiska viljeinriktningarna i livskvalitetsprogrammet uppnås. Det betyder också att varje nämnd och bolag själv ansvarar för att utveckla och förbättra sitt miljö- och folkhälsoarbete.

Denna stadsövergripande uppföljning syftar till att analysera effekterna av det arbete som görs i stadens nämnder och bolag. Som stöd för detta finns ett 80-tal nyckeltal och indikatorer som mäts. De ger en bred och översiktlig bild av hur det går med utvecklingen inom de områden som prioriterats i programmets viljeinriktningar och fokusområden. Nyckeltalen och indikatorerna är utvalda utifrån principen att de finns tillgängliga som öppna data, samt att det går att jämföra Helsingborgs utveckling med andra kommuners eller riket i stort.

Livskvalitetsprogrammet har varit gällande i drygt ett år, och vi kan inte förvänta oss några större effekter för Helsingborg och dess invånare ännu. Det är därför som denna första uppföljning först och främst blir ett försök att beskriva nuläget i Helsingborg samt hur vi ligger till jämfört Sverige i stort. I uppföljningen kommenteras nyckeltal och indikatorer, och för att komplettera och ge en djupare inblick i stadens arbete har tio temaområden valts ut. Dessa har beskrivits samt analyserats djupare eftersom vi bedömer dem som särskilt relevanta och viktiga frågor utifrån att de representerar goda exempel eller stora utmaningar. I detta arbete har ett stort antal tjänstepersoner och verksamheter varit involverade och bidragit med analyser och inspel, ett stort tack för era insatser!

Glädjande är att vi på fler sätt än genom vår egen uppföljning kan se att beslutet om vårt livskvalitetsprogram ger positiva effekter. Bland annat vann Helsingborg utmärkelsen som Sveriges miljöbästa kommun 2017. Det är en utmärkelse som visar att Helsingborg är ledande i miljö- och klimatarbetet. Helsingborg är även en av få städer i Sverige som har tagit hand om och anpassat Agenda 2030, FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, till lokal nivå vilket vi har gjort i livskvalitetsprogrammet. Vi kommer att fortsätta att följa och vara en aktiv del av arbetet med Agenda 2030 framöver.

Helsingborg är staden för dig som vill något. Arbetet med livskvalitet är ett ständigt lärande, och det finns väldigt få rätt eller fel sätt. Våga misslyckas! Viktigast är att vi har modet att prova nytt för att vinna stort, och öka livskvaliteten för alla i Helsingborg.

Lars Thunberg
Ordförande i Beredningen för livskvalitet

Sammanfattning

Helsingborg är en stad som har goda förutsättningar för livskvalitet. Vi ligger långt framme inom de allra flesta fokusområden som vi har valt ut som viktigast att arbeta med i programmet. Det är bra, och ett kvitto på att vi satsar mycket på att skapa en hållbar utveckling i Helsingborg, men det är fortfarande mycket som kan bli bättre.

Trender

Uppföljningen av livskvalitetsprogrammet ser huvudsakligen på långsiktiga trender, eftersom de effekter vi vill försöka mäta sällan ger utslag på en gång, eller kan utläsas av ett enskilt års utfall. Av 84 indikatorer uppvisar 35 stycken en klart positiv trend. Många av dessa är kopplade till utbildning och sysselsättning, vilket är glädjande eftersom det är områden där Helsingborg tidigare har hamnat eller fortfarande hamnar efter rikssnittet. Det är viktigt att denna positiva utveckling får fortsätta, eftersom sysselsättning och utbildning har stor påverkan på upplevelsen av livskvalitet.

28 indikatorer visar varken positiv eller negativ utveckling, utan håller sig relativt stabila. Detta kan betyda stabilt positivt eller stabilt negativt om vi jämför med riket i stort. Stabilt positivt kan vi särskilt se att vi har det kopplat till stadsmiljöer, trafik och gröna områden. Här gäller att staden inte tappar fart utan fortsätter sitt arbete i framkant. Stabilt negativt utvecklar sig en del frågor som handlar om diskrimineringsgrunderna. Här har staden ett fortsatt stort jobb att göra för att skapa lika möjligheter för alla invånare.

21 indikatorer visar en negativ trend. Områden som sticker ut är trygghet och tillhörighet, inflytande och kontakt med politiker, samt transporter med bil. Vitt skilda områden som samtliga har en stor inverkan på upplevelsen av livskvalitet på både kort och lång sikt. Här är det viktigt att vi vågar analysera orsakerna till denna utveckling djupare, och satsa tid och resurser på effektiva åtgärder som kan vända dessa trender.

Helsingborgs utfall jämfört rikssnittet

Av de 78 indikatorer som kan jämföra Helsingborgs resultat med Sveriges de senaste åren, har 40 stycken ett utfall som är bättre än rikssnittet. Några av dessa områden är olika slags serviceupplevelser, och det gäller allt ifrån information och tillgänglighet till bedömning av vård och omsorg. Vi får också goda utfall kopplat till stadsmiljö och gröna upplevelser, och vi ligger märkbart bättre till när det gäller tillgången till kulturupplevelser och förutsättningar för olika slags fysisk aktivitet. Vår utmaning är att inte bara se på de goda strukturella förutsättningar som staden skapar, utan också arbeta för att dessa förutsättningar också används av alla invånare.

18 indikatorer har ett utfall som är mycket snarlikt riket i genomsnitt. Här kan vi se att det främst är indikatorer som är kopplade till barn och unga där Helsingborg har ryckt upp sig inom flera områden och nu är nära eller i linje med rikets utfall. Här gäller det att fortsätta det goda arbetet och inte slå av på takten.

20 indikatorer har ett utfall som är sämre än riket i genomsnitt. Många av dessa är kopplade till sådant som rör sysselsättning och delaktighet. Det finns stora utmaningar med utanförskap, och ju längre en stannar i utanförskap ju svårare blir det

att bryta dessa negativa cirklar. Något som vi också behöver jobba med är att skapa förtroende för stadens folkvalda, och tydliggöra invånarnas inflytande i demokratiska processer.

Helsingborgs utveckling jämfört riket

En tredje dimension av analysarbetet är att se om utvecklingstakten för våra indikatorer går snabbare eller långsammare jämfört med rikets utveckling i stort. Att vända en negativ trend räcker inte alltid, utvecklingen i Helsingborg måste i dessa fall gå snabbare än för riket i stort för att vi ska komma ikapp och inte fortsätta halka efter.

Av de 75 indikatorer där vi kan jämföra takten på Helsingborgs utveckling med riket, har 13 stycken en snabbare utvecklingstakt än riket i stort. Flera av dessa kopplar till olika miljöområden där vi redan ligger i framkant, som till exempel växthusgasutsläpp och skyddad natur. Här ska vi fortsätta uppmuntra omställningen till en ännu mer hållbar utveckling och inte tappa i fart eftersom dessa områden verkligen påverkar livskvaliteten för våra kommande generationer. Även för flera av de områden inom förskolan och skolan där utvecklingen är positiv är takten också snabbare än riket i stort. Det vi saknar att se är en snabbare positiv utveckling av indikatorer kopplade till sysselsättning, och inom övriga indikatorer för förskola och skola.

För de allra flesta av indikatorerna, 47 stycken, går utvecklingen i Helsingborg i samma takt som riket. Det betyder att vi varken skaffar oss försprång eller halkar efter. Det handlar om områden där tidigare starkt fokus skaffat oss ett försprång som vi nu upprätthåller. Digitalisering, information och bredband är exempel på sådant, liksom avfallshantering, hållbara transporter och ekologiska livsmedel. Men det handlar också om att vi, trots att vi har en positiv trend för sysselsättningsgraden i staden, fortsatt ligger långt efter riket i stort. Med den takt vi har på utvecklingen kommer vi att fortsätta ligga efter rikssnittet även i framtiden.

För 15 av indikatorerna har Helsingborg en långsammare utvecklingstakt än riket i stort. Det skulle kunna betyda att övriga Sverige håller på att hinna ifatt Helsingborgs positiva utveckling inom vissa områden, men det är inte detta vi ser i uppföljningen. Istället kan vi se att det som sticker ut är områden där Helsingborg redan har en negativ utveckling både vad gäller trender och utfall jämfört rikssnittet, som till exempel arbetsmöjligheter, utbildningsnivåer, kulturskola, förtroende och information från politiker, samt ensamhet och utsatthet. Det betyder att inom flera områden där vi redan halkar efter övriga Sverige, riskerar vi att öka takten på vår eftersläpning om vi inte satsar stort på att vända utvecklingen. Förhoppningsvis kan denna uppföljning vara ett led i arbetet att belysa vikten av att satsa på dessa aspekter av livskvalitet.

Sammanfattningsvis är bilden av livskvaliteten i Helsingborg övervägande positiv. Ända sedan arbetet med livskvalitetsprogrammet påbörjades har det funnits en hög medvetenhet om våra stora utmaningar. I denna uppföljning kan vi se dem svart på vitt, och förhoppningen är att uppföljningen kan bli det stöd som förvaltningarna och bolagen behöver både för att höja sin kunskap kring våra största utmaningar men också känna sig sporrade att medverka till att lösa dem. Arbetet med livskvalitet bygger på samverkan, och vi behöver bli ännu bättre på att mötas över verksamhetsgränserna och mellan förvaltningar och bolag.

Utmaningar med att följa upp livskvalitet

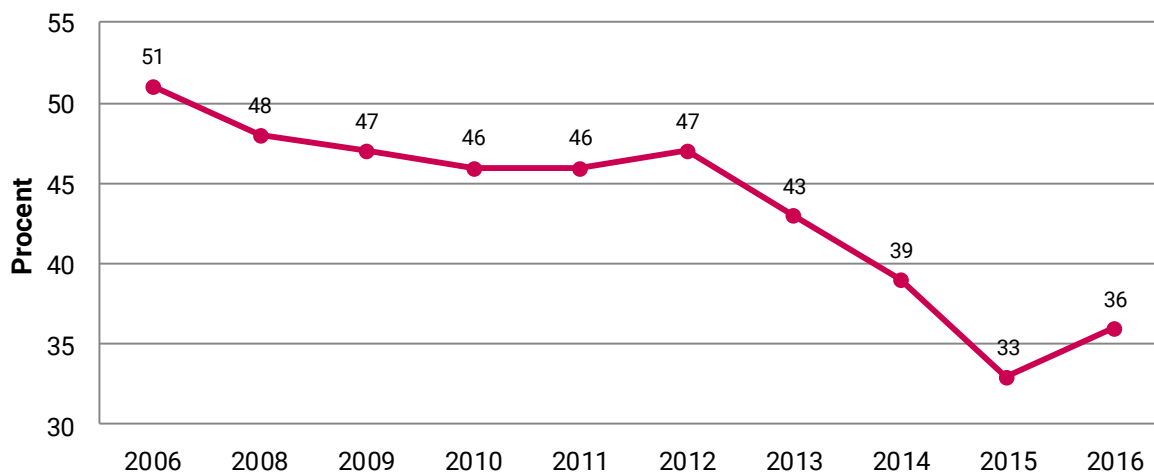
Arbetet med att välja ut, revidera samt följa nyckeltal och indikatorer är en pågående process, där det viktigaste är att kunna ge en så rättvisande spegling av livskvaliteten i Helsingborg som möjligt. Vår önskan är att så långt det är möjligt kunna spegla såväl de strukturella förutsättningarna för livskvalitet som den faktiska upplevelsen av livskvalitet, och detta har visat sig vara en utmaning som vi kommer att behöva arbeta vidare med.

Det finns många undersökningar och källor som mäter vad vi kallar strukturella förutsättningar, till exempel data som "antal sjukdagar per år" eller "procent grönyta i kommunen". Sådan data kan hämtas in från källor som Försäkringskassan eller Länsstyrelsen och registreras i många fall per automatik i etablerade och pålitliga system. De ger en bra bild av vilka förutsättningar en kommun erbjuder sina invånare bland annat när det gäller hur man planerat och byggt staden, och tillgången till sysselsättning, skola, vård och omsorg. Men detta är bara en sida av myntet när det handlar om livskvalitet.

Minst lika viktigt som de strukturella förutsättningarna är den individuella mänskliga upplevelsen av dessa - det är ju det som är själva livskvaliteten. Sedan programmet började gälla har vi lärt oss att Sverige och även resten av världen fortfarande är ganska dåliga på att fråga efter upplevelser. Framförallt gäller det på vilket sätt man frågar eller vilken typ av underlag man använder för att mäta upplevelser.

I arbetet med att välja ut nyckeltal och indikatorer hittade vi en stadigt ökande mängd variabler och frågor som riktade sig till människors upplevelser av olika företeelser. Därför har vi också använt många av dessa som indikatorer för vårt livskvalitetsprogram. Det vi har lärt oss i efterhand är att flera undersökningar som innehåller frågor kring mänskliga upplevelser har relativt få svaranden, och även dras med svikande svarsfrekvenser.

Svarsfrekvens, SCB:s medborgarundersökning Helsingborg

Färre och färre svarar till exempel på Statistiska Centralbyråns medborgarenkät - en enkät som av många kommuner anses vara viktig i arbetet med att förstå sina invånare och göra rätt framtida prioriteringar. I Helsingborg var svarsfrekvensen 2016 knappa 36 procent. Sett till antalet som fick enkäten utskickad innebär det att cirka 400 svarande ska representera Helsingborgs dryga 140 000 invånare.

Detta har gjort att vi i årets uppföljning har valt att enbart kommentera de nyckeltal eller indikatorer som mäter nöjdhet eller upplevelse utifrån hur Helsingborg ligger till jämfört med resten av landet. Vi har inte analyserat det faktiska utfallet eftersom vi ansett att det är för osäkert. Vi har dock förhoppningar om förbättrade mätningar och uppföljningssystem inom en snar framtid.

Sedan livskvalitetsprogrammet antogs har arbetet med FN:s Agenda 2030 tagit fart och regeringen har tillsatt en delegation som bland annat har som uppgift att ta fram ett uppföljningssystem för agendans 17 mål. Här har Helsingborg drivit på och gett inspel till arbetet som pekar på vikten av att hitta effektiva och rättvisande sätt att spegla människors upplevelse av sin livskvalitet. Vår förhoppning är att i framtiden kunna använda oss av detta uppföljningssystem för att kunna följa och analysera utvecklingen av livskvaliteten i staden.

Källor för våra nyckeltal och indikatorer

Våra nyckeltal och indikatorer är inhämtade från en rad olika källor, men övervägande kommer de från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och finns tillgängliga via den öppna databasen KOLADA. För nyckeltalen och indikatorerna gäller generellt att om inget annat anges så är källan KOLADA.

Vi vill ha ett varmt välkomnande

Varmt välkomnande är en inställning som bygger på tankar om lika rättigheter och möjligheter, och är grunden för gemenskap. Det handlar om hur vi bemöter varandra, och vilken sorts stad vi vill vara. Det varma välkomnandet lockar människor till Helsingborg och bidrar till ökad stolthet – både för staden, för de som bor här och för den jag själv är. Ett varmt välkomnande förbättrar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra största utmaningar ligger i att hantera olika slags utanförskap som har sitt ursprung i både samhällsstrukturer och beteende. Helsingborg ska främja ett jämlikt bemötande som välkomnar det nya och utmanande. Vi ska även bli bättre på att se sådant som redan finns och bidrar till vår stad idag. Vi ska arbeta med bemötande och attityder, och skapa utrymme för mångfald så att alla får en plats i staden.

Sammanfattning

Helsingborg är på väg mot ett varmare välkomnande. Stora satsningar på bra serviceupplevelser har gjort att vi bland annat är bäst i Sverige på att bemöta våra invånare.

Vi blir bättre och bättre på att ta tillvara och utveckla mångfalden i staden, och utvecklingen går särskilt bra inom områden som tillgänglighet och anpassning av stadsmiljön så att fler ska kunna ta del av och trivas i staden.

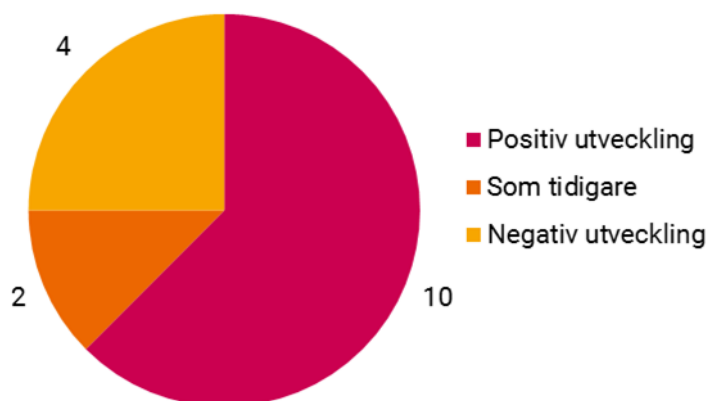
Vi arbetar hårt med att skapa hem för alla. Helsingborg växer så att det knakar, och i staden strävar vi efter en balans i det som byggs, så att alla har möjlighet till en bostad som passar dem. Här kan vi bli tydligare med att kommunicera vårt arbete, så att våra invånare förstår hur vi arbetar och varför staden utvecklas så som den gör.

Fler och fler invånare i Helsingborg erbjuds värdefull sysselsättning, och färre och färre blir beroende av stödinsatser. Dessvärre ligger Helsingborg fortfarande på nivåer som är sämre än Sverige i genomsnitt, men de allra flesta tecken vi kan se tyder på att vi går åt rätt håll. Svårast har de som redan stått utanför arbetsmarknaden en längre tid, och här får vi fortsätta göra stora insatser.

För att illustrera hur vi arbetar med det varma välkomnandet i Helsingborg har vi valt ut två teman som analyseras djupare; service och bemötande samt sysselsättning.

Så här fördelar sig viljeinriktningens indikatorer:

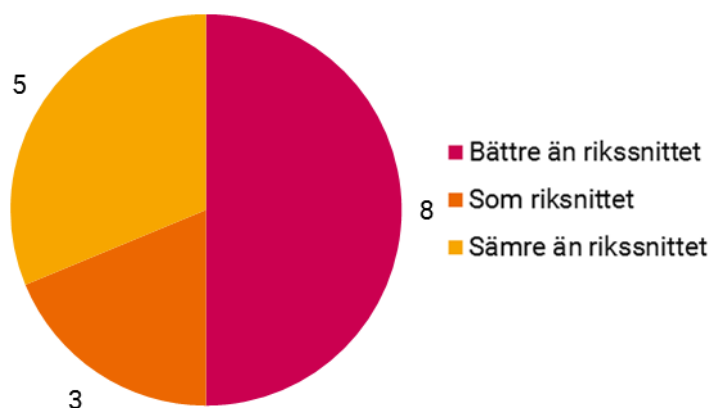
Trenden för respektive indikator (antal)

Bedömning:

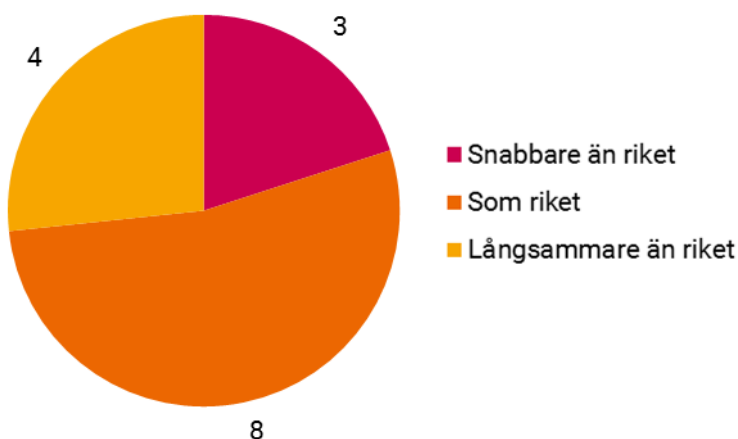
Vi är på rätt väg mot ett varmt välkomnande, men behöver bland annat säkra att alla som vill bo i Helsingborg kan göra det även i framtiden.

Viljeinriktningens utfall jämfört rikssnittet 2016 (antal indikatorer)

Vi har bättre förutsättningar för ett varmt välkomnande än de flesta andra städer i Sverige, men ligger fortfarande efter i sysselsättningsgrad och utbildningsnivå. Fler behöver komma i arbete och fler behöver klara sin utbildning.

Viljeinriktningens utveckling jämfört riket* (antal indikatorer)

För att nå helt ikapp på alla områden behöver vi öka takten på vårt arbete med att höja sysselsättnings- och utbildningsnivåerna, så att fler kan få jobb och klara sin utbildning.

*En eller flera indikatorer går inte att jämföra med riket, därför är antalet indikatorer färre än i det översta diagrammet.

Tema

Service och bemötande

Helsingborgs stad ska underlätta vardagen för de som bor och verkar i staden. Att serviceupplevelser och bemötande upplevs som goda är därför en viktig faktor. Att invånare och företagare upplever att vi har en bra service har i sin förlängning en tydlig inverkan på invånarens eller företagarens upplevelse av livskvalitet. Det blir kanske tydligast om man vänder på resonemanget – en kommun som slarvar med service och bemötande slösar samtidigt med invånarens tid och tålamod, faktorer som är avgörande för hur tillvaron uppfattas.

Service är prioriterat i Helsingborgs stad

För att stärka servicenivån arbetar staden med stadsgemensamma serviceinitiativ som drivs från stadsledningsförvaltningen. Två exempel är inrättandet av stadens kontaktcenter och att ta fram stadens gemensamma servicepolicy. Syftet är att skapa en gemensam målbild och gemensamma förutsättningar för att utveckla stadens service. Nu pågår ett arbete där förvaltningarna integrerar servicepolicyn i organisationen.

För att staden ska upplevas som serviceinriktad så krävs det att samtliga medarbetare har ett serviceinriktat arbetssätt och därför pågår ett arbete med att implementera servicepolicyn genom bland annat stadsgemensamma utbildningar. Det är inte bara stadens förvaltningar som arbetar aktivt med service. Här ska också nämnas de kommunala hel- eller delägda bolagen som arbetar under marknadsvillkor och därför också har rena ekonomiska incitament till att förbättra servicenivån.

Helsingborg ligger i framkant

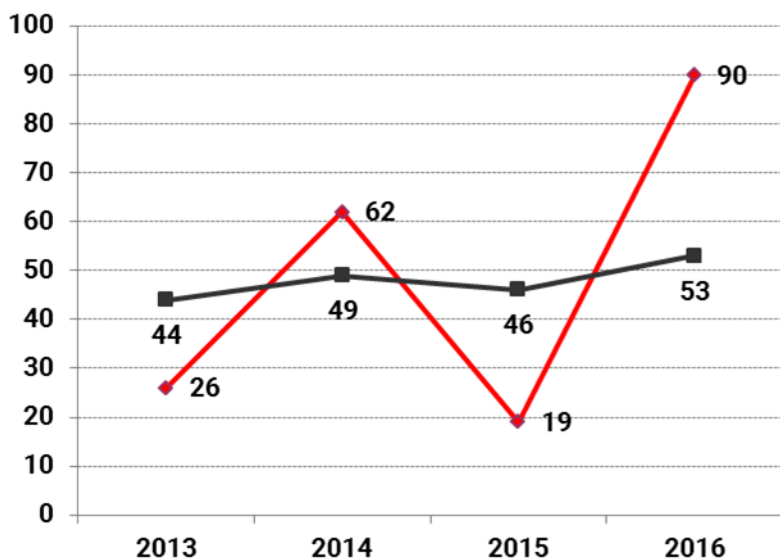
Staden har också höga ambitioner inom digitalisering, då allt fler förväntar sig digitala lösningar för att lösa frågor och tjänster. Staden har som första kommun inrättat ett digitalt servicecenter på centralstationen som är tillgängligt dygnet runt för invånare och besökare. Bakom det står två av stadens mest serviceintensiva verksamheter, kontaktcenter och turismenheten. För att underlätta invånarnas och besökarnas vardag, samt öka tillgängligheten av stadens tjänster pågår en löpande utveckling av olika tekniska hjälpmedel, som till exempel e-tjänster och appar.

Att sja om framtiden är alltid svårt. Tydligt är dock att staden fortsätter att fokusera på ökad service och tillgänglighet. Att arbeta med innovationer för att förbättra servicen kommer också att vara i fokus. Ytterst handlar det om att respektera invånarnas tid och tålamod, eller med andra ord – deras livskvalitet.

Indikatorer

Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (procent)

— Helsingborg
— Riket

Helsingborgs trend

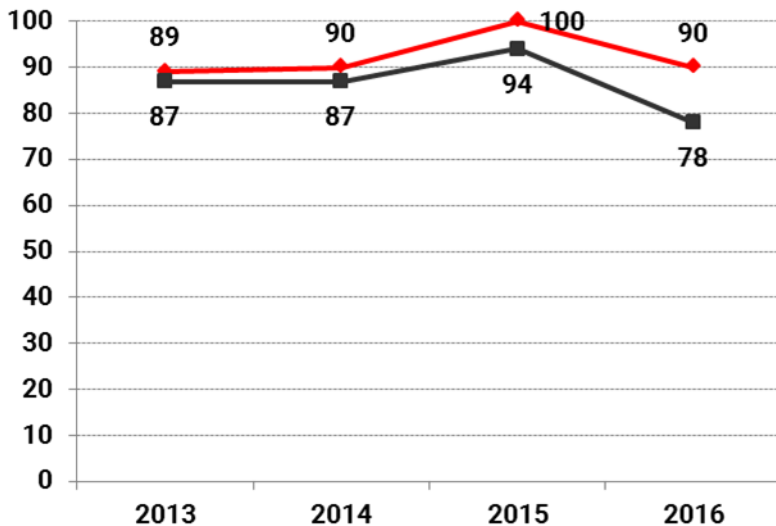
Helsingborgs stad arbetar för en hög service till stadens invånare, företagare och besökare. Ett led i detta var inrättandet av Helsingborg kontaktcenter i slutet av 2013. Kontaktcenters uppdrag är att lösa så mycket som möjligt av inkomna ärenden och frågor. Varje år mäter SKL kommuners servicenivå.

2016 deltog 251 kommuner och Helsingborgs stad fick högsta resultatet i Sverige, tillika det högsta resultatet som någon kommun uppnått genom tiderna. Mätningen visar att 90 procent av de som tar kontakt med kommunen via kontaktcenter, får prata med en kommunvägledare inom 60 sekunder som kan besvara frågan. Definitionen är upplevelsebaserad, mottagaren av tjänsten avgör servicenivån.

— Helsingborg
— Riket

Gott bemötande vid kontakt med kommun,
andel av maxpoäng (procent)

OBS! Detta gäller all kontakt med kommunen,
inte enbart kontaktcenter.

Helsingborgs trend

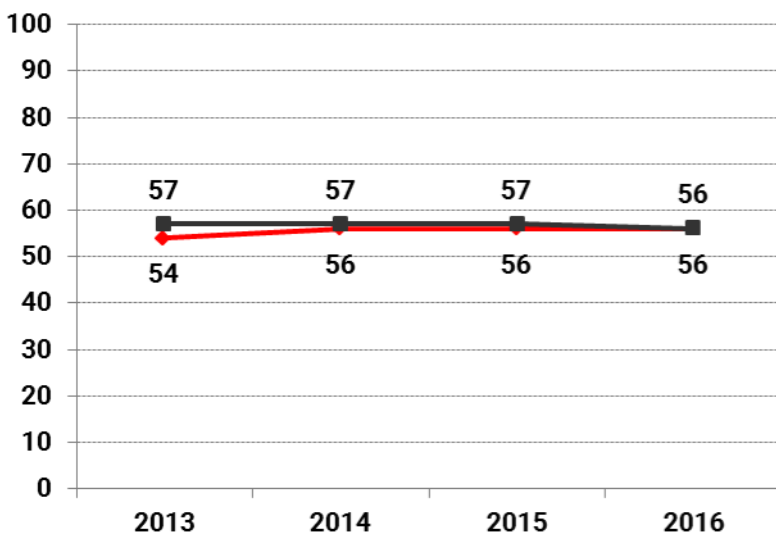

Resultatet ser ut som en minskning men det beror på att mätmetoden ändrades 2016 och resultatet är inte jämförelsebart med föregående år. Resultatet är det högsta i Sverige och lägger man ihop resultatet "gott bemötande" och ett "mycket gott bemötande" så är resultatet 100 procent.

Ett gott bemötande av stadens invånare, företagare och besökare är mycket viktigt. 2017 förstärktes stadens arbete genom en stadsgemensam servicepolicy. Varje år genomför SKL en mätning av servicenivån hos ett flertal kommuner. År 2016 deltog 251 kommuner i mätningen. Mätningen visar att 90 procent av dem som kontaktar kommunen via kontaktcenter upplever ett **mycket gott** bemötande.

Under 2016 registrerade Helsingborgs kontaktcenter totalt 206 000 ärenden. Det innebär över 800 ärenden och kundkontakter per vardag.

Nöjd Medborgar-Index -
Bemötande, tillgänglighet

Helsingborgs trend

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s (Statistiska centralbyråns) medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Indexet sträcker sig från 0-100 där 100 är maximalt nöjd. Här får staden 56, men då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar. Vi har därför valt att inte djupanalysera resultatet utan istället fokusera på hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Tema

Sysselsättning

Att ha en sysselsättning är oerhört viktigt för vår livskvalitet. Arbete ger en person gemenskap, ett sammanhang och en möjlighet till personlig utveckling. Med ett arbete följer också en förbättrad ekonomisk situation och fasta rutiner som båda bidrar till ett bättre mående.

Sysselsättningen i Helsingborg

Helsingborg har under lång tid haft högre arbetslöshet än Sverige i sin helhet och under de senaste åren har skillnaden blivit större. Innan den senaste finanskrisen var arbetslösheten i Helsingborg 6,5 procent. Det var då strax över arbetslösheten i hela riket, som var 5 procent.

I juni 2017 hade arbetslösheten i Sverige ökat till 7,2 procent men i Helsingborg hade den ökat till 10,4 procent. Även om trenden med stigande arbetslöshet har brutits de senaste åren så har alltså skillnaden mot snittet i Sverige ökat. Helsingborg har även en högre andel invånare med ekonomiskt bistånd än riket.

Arbetsmarknadsförvaltningen har det övergripande ansvaret för att öka andelen förvärvsarbetande i staden. Den viktigaste samarbetspartnern för att lyckas med det är näringslivet. Inom Helsingborgs stad har därför enheten för näringsliv och destination en viktig roll. Genom ett nära samarbete kan vi förbättra matchningen på arbetsmarknaden. En annan viktig samarbetspartner är Arbetsförmedlingen. Tillsammans kan vi underlätta för invånaren att nå ett arbete.

De senaste årens goda ekonomiska utveckling har lett till att fler jobb skapats i Helsingborg. Under 2017 års första månader anmäldes dubbelt så många nyanmälda platser per månad till Arbetsförmedlingen jämfört med starten av 2015. Antalet invånare som fått arbete har dock inte ökat i samma utsträckning. Det kan till exempel betyda att de arbetslösas kunskaper inte matchar arbetsgivarnas kompetensbehov.

Vad påverkar möjligheterna till sysselsättning?

Det finns flera tydliga trender som påverkar kompetensen hos de som kan arbeta i staden. En är den försämrade psykiska hälsan bland yngre vuxna (18-34 år). Även i Skåne är det i den åldersgruppen som den psykiska ohälsan är störst. Bland invånare med psykisk ohälsa är andelen arbetslösa betydligt högre än i övriga befolkningen.

Arbetskraften i Helsingborg påverkas även av den senaste tidens ökade migrationsströmmar. Invånare med utländsk bakgrund har generellt sett svårare att etablera sig på arbetsmarknaden än invånare med svensk bakgrund. Vi behöver ändra på den sanningen för att minska arbetslösheten och undvika segregation och polarisering. Under många år har utvecklingen gått mot ökad ojämlikhet i samhället. De senaste femton åren har skillnaderna mellan områden med högst respektive lägst medelinkomst ökat med nästan 150 procent.

Låg utbildningsnivå hos arbetskraften är också en viktig faktor till låg andel förvärvsarbetande. Andelen Helsingborgare med eftergymnasial utbildning ökar jämfört med tidigare år, men ligger fortfarande under snittet för riket. Orsaker till den lägre utbildningsnivån kan exempelvis vara det traditionella yrkesmönstret, att Helsingborg inte är en traditionell högskolestad och att tillgången till yrkeshögskole- och högskoleplatser i närområdet är relativt begränsat.

Så jobbar vi i Helsingborgs stad

För att minska arbetslösheten i Helsingborg arbetar arbetsmarknadsförvaltningen för att invånarnas kontakt med förvaltningen ska vara så kort och kvalitativ som möjligt. All verksamhet ska ha individen i fokus, samverka internt och externt, samt underlätta för invånarens valfrihet.

Förutom ordinarie verksamhet driver staden flera projekt för att finna metoder för att öka andelen förvärvsarbetande. I Projekt Rekrytera har vi tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Helsingborgshem, Region Skåne och näringslivet samlokalisert den offentliga servicen i nordöstra staden. Syftet är att förenkla invånarnas väg till arbete eller studier.

I projektet "Helsingborgs stad som samhällsbyggare" är målet att alla stadens förvaltningar och bolag skapar praktikplatser eller tillfälliga anställningar till förmån för invånare som saknar arbete. Syftet är att möta invånarnas behov av yrkeskunskap, ökad kunskap om arbetsplatskultur och tillgång till referenser. Stadens arbetsplatser är tänkta att fungera som språngbrädor ut i det ordinarie arbetslivet.

För att minska arbetslösheten behöver vi i staden, tillsammans med näringslivet och andra aktörer, tillvarata kompetensen hos de grupper som står utanför arbetsmarknaden – inte minst nyanlända, vars andel kommer att öka betydligt de närmsta åren. Vi behöver utveckla och förenkla stadens utbildningsutbud och engagera näringslivet som en aktiv aktör för att förbättra utbildningsutbudet och därmed matchningen. Vi behöver också öka och sprida kunskapen om grupper som står utanför arbetsmarknaden för att bättre möta dessa invånare. Vi som möter invånarna behöver utveckla vår kompetens i mötet och samverka bättre med andra aktörer.

Deltagare från Projekt Rekryteras måleri-projekt där invånare i nordöstra staden erbjudits praktik och lärlingstjänster som sedan kan leda vidare till arbete.

Indikatorer

Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (procent)

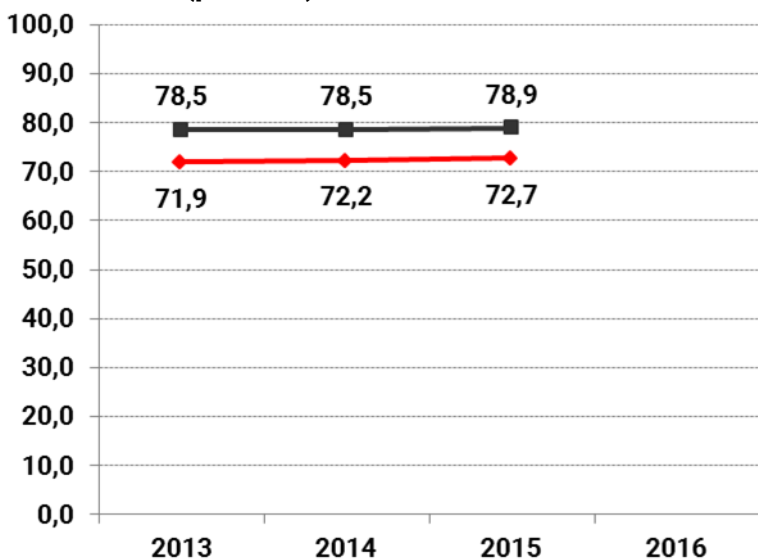
— Helsingborg
— Riket

Helsingborgs trend

Den ekonomiska utvecklingen har varit stark de senaste åren. Efterfrågan på arbetskraft har därför varit hög och antal varsel lågt. Trots en stor ökning av efterfrågan på arbetskraft har inte andelen förvärvsarbetande invånare ökat i lika hög utsträckning. Det är ett tydligt tecken på att det råder matchningsproblematik på Helsingborgs arbetsmarknad. Rådande arbetskraftsbrist hämmar tillväxten i staden och ställer invånare utanför arbetsmarknaden.

För att lösa arbetskraftsbristen är det viktigt att tillvarata kompetensen hos de grupper som står utanför arbetsmarknaden – inte minst nyanlända, vars andel kommer att öka betydligt under året. Vi behöver utveckla stadens utbildningsutbud och engagera näringslivet som en aktiv aktör för att förbättra utbildningsutbudet och därmed matchningen.

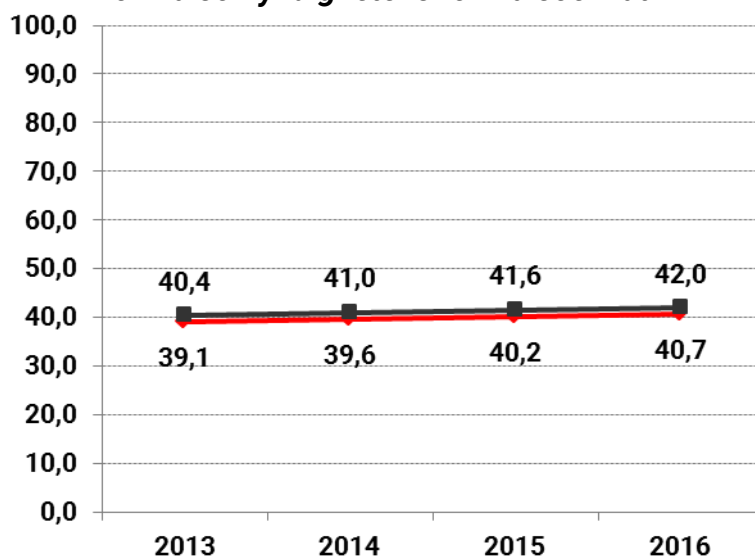
Helsingborgs trend

Andelen Helsingborgare med eftergymnasial utbildning ökar jämfört med tidigare år men är fortfarande lägre än för riket. Med tanke på att en positiv konjunktur brukar innebära att färre invånare läser vidare är utvecklingen extra positiv.

Orsaker till att Helsingborg har lägre andel eftergymnasialt utbildade invånare kan exempelvis vara det traditionella yrkesmönstret, att Helsingborg inte är en traditionell högskolestad och att tillgången till yrkeshögskole- och högskoleplatser i närområdet är relativt begränsat. Vi försöker att höja utbildningsnivån genom en generös och flexibel vuxenutbildning där invånarna har möjlighet att komplettera för att höja sin gymnasiala kompetens och för att bli behöriga till eftergymnasiala studier.

Andel eftergymnasialt utbildade (procent) Folkhälsomyndighetens folkhälsoenkät

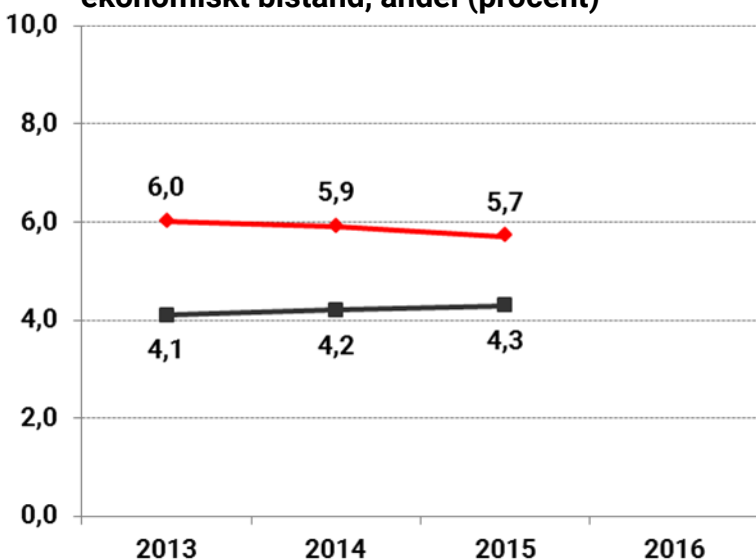
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (procent)

Helsingborgs trend

De senaste årens goda ekonomiska utveckling och ökade sysselsättningsgrad har bidragit till att andelen invånare med ekonomiskt bistånd minskat. För att fortsätta den positiva utvecklingen arbetar vi fokuserat med att motivera varje individ mot egenförsörjning. En stor utmaning blir att i samverkan arbeta aktivt med en lyckad etablering av nyanlända Helsingborgare.

Helsingborg ligger över genomsnittet för Sverige i invånare med ekonomiskt bistånd. Det beror på att Helsingborg har högre arbetslöshet, fler ensamstående hushåll, högre andel unga och högre andel utrikes födda.

Vi vill ha allas delaktighet

Delaktighet är ett uttryck för demokrati, och är en av de viktigaste hörnstenarna i en långsiktig samhällsutveckling. Att öka invånarnas delaktighet handlar om att hitta fungerande former för dialog, medskapande och återkoppling. Delaktighet skapar förtroende och förbättrar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra främsta utmaningar handlar om att skapa tillit och ge utrymme för allas röster så att delaktigheten kan öka i Helsingborg. Vi ska skapa förutsättningar för att kunna delta i samhället. Vi ska också fokusera på en hög grad av valfrihet, så att alla kan vara med och påverka stadens utveckling och sina egna liv. Barn och ungas engagemang och delaktighet är viktig för stadens långsiktiga arbete, och vi ska låta dem få ta plats och bidra till en positiv utveckling för Helsingborg.

Sammanfattning

Det är en utmaning för Helsingborg att få alla att vara, och känna sig, delaktiga. Stadens invånare upplever i allt lägre utsträckning att de har förtroende och förståelse för stadens politiker och att det är svårt att föra en bra dialog och få information. Detta är en trend som vi måste bryta.

Mycket går åt rätt håll. Vi blir allt bättre på att lyssna, öppna upp och dela kunskap med varandra, både inom organisationen och med andra aktörer och privatpersoner i samhället. Stadens satsningar på digitalisering och tydlighet i vår kommunikation börjar märkas.

Vi behöver öka takten i vårt arbete med att skapa bättre strukturella förutsättningar för jämställdhet i samhället, och fortsätta blicka inåt i organisationen och bli en ännu bättre förebild som arbetsgivare.

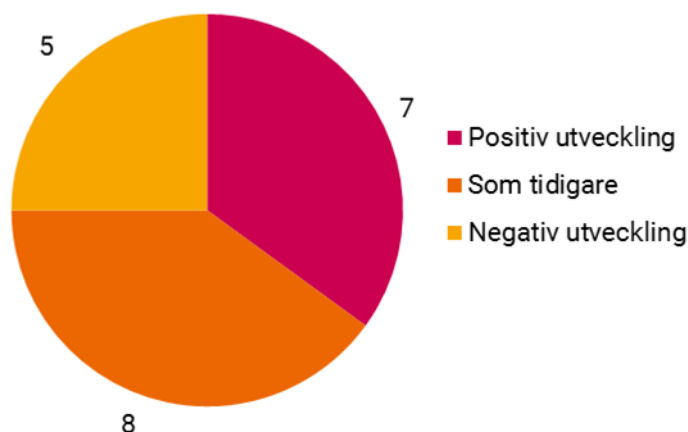
Vår medvetna strävan att se till barn och ungas perspektiv ger resultat. Vi skapar goda förutsättningar redan från tidig förskoleålder med en ökad personaltäthet och vi följer rikssnittet när det gäller elever som är behöriga till gymnasium.

Även om vi måste vara försiktiga med att analysera utfallen för många indikatorer inom denna viljeinriktning eftersom svarsfrekvensen varit så låg, kan vi se att bland de som svarat finns det en tendens att upplevelserna av och attityderna till skolan utvecklas positivt.

Inom denna viljeinriktning har vi valt att problematisera kring två teman: jämställdhet samt ungas psykiska hälsa.

Så här fördelar sig viljeinriktningens indikatorer:

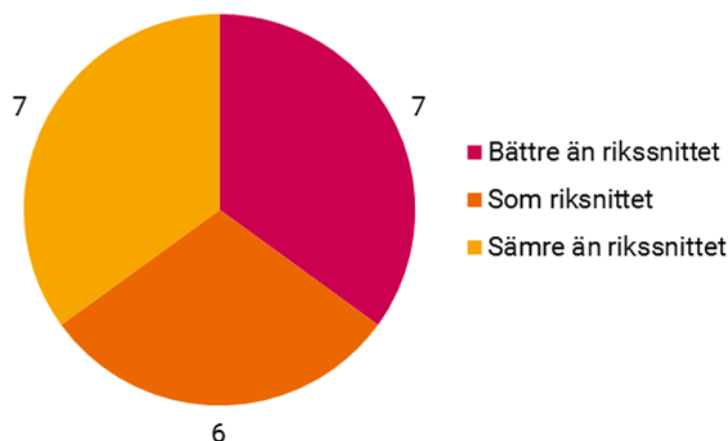
Trenden för respektive indikator

Bedömning:

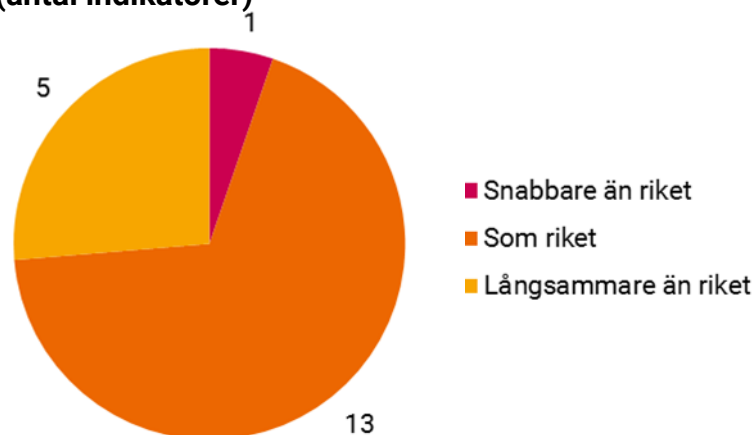
Vi arbetar långsiktigt för att alla ska kunna vara delaktiga, och det är särskilt arbetet inom förskola och skola som utmärker sig positivt.

Viljeinriktningens utfall jämfört rikssnittet 2016 (antal indikatorer)

Vi har bra förutsättningar för allas delaktighet jämfört med de flesta andra städer i Sverige, men halkar efter när det gäller demokratiarbete och jämställdhet.

Viljeinriktningens utveckling jämfört riket* (antal indikatorer)

För att inte tappa fart behöver vi satsa på att nå ut tydligare med stadens och våra beslutsfattares arbete, och bjuda in invånarna att delta i detta arbete ännu mer.

*En eller flera indikatorer går inte att jämföra med riket, därför är antalet indikatorer färre än i det översta diagrammet.

Tema

Jämställdhet i organisationen

"Helsingborgs stad ser medarbetarnas olikheter som en tillgång. Medarbetare kompletterar och berikar varandra med olika perspektiv som gynnar helheten. Olikheter ger oss bättre förutsättningar att möta målgruppernas behov " (Text ur Helsingborgs stads arbetsgivarpolicy) .

I stadens Plan för attraktiv arbetsgivare regleras det interna arbetet i ett avsnitt som heter Lika och olika.

Jämställdhet i arbetslivet

Begreppet jämställdhet innefattar mäns och kvinnors lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Män och kvinnor ska ha samma möjligheter till samhällsinflytande, ekonomiskt oberoende, företagande och utveckling i arbetet.

Den nationella delegationen för jämställdhet i arbetslivet har sammanställt kunskap gällande kvinnors och mäns villkor i arbetslivet och funnit att kvinnor och män arbetar med olika saker, i olika sektorer, på olika positioner och tjänar olika mycket.

I delegationens slutbetänkande slås det fast att då kvinnor och män delar olika på ansvaret för hem och familj har de också skilda förutsättningar att delta fullt ut i arbetslivet, vilket får konsekvenser både för ekonomin och hälsan.

Att kvinnor och män finns i olika sektorer av arbetsmarknaden förklarar en del av löneskillnaden mellan könen. Mer deltid bland kvinnorna ger även skillnader i inkomst enligt bland annat SCB:s publikation "Lathund om jämställdhet".

Sjukskrivningarna i Sverige visar skevhet vad gäller könsfördelning. Kvinnor är sjukskrivna i större utsträckning än män. De psykiatriska diagnoserna är idag den vanligaste orsaken till sjukskrivning och ökar både hos kvinnor och hos män, men ökningen är större hos kvinnor.

Jämställhet i Helsingborg stad

Som arbetsgivare är Helsingborgs stad aktiv i jämställdhets- och mångfaldsarbete på olika sätt.

Helsingborgs stad genomför lönekartläggning varje år för att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga löneskillnader mellan könen. Lönekartläggning handlar om att kartlägga och att analysera vad löneskillnader mellan kvinnor och män beror på.

Den senaste kartläggningen visade inga osakliga löneskillnader. Samtliga löneskillnader kunde förklaras med sakliga argument, till exempel skillnader i kompetens, marknad och erfarenhet. Staden eftersträvar en kultur där goda arbetsprestationer belönas. Lönen ska vara individuell och differentierad samt satt utifrån tydliga och kända bedömningsgrunder. För att fortsätta att minska lönegapet krävs fortsatt aktivt arbete med lönebildningen som ett viktigt verktyg i verksamhetsstyrningen.

Helsingborgs stad följer trenden då det gäller antal sjukdagar för kvinnor och män. Kvinnorna har cirka 10 fler sjukdagar per år jämfört med männen och det har varit ett mönster i flera år. Som arbetsgivare arbetar Helsingborgs Stad aktivt för att främja hälsa hos medarbetarna på olika sätt. Genom utmärkelsen Årets arbetsplats uppmärksammas arbetsplatser som arbetar för att främja ett gott arbetsklimat.

I projektet Främja psykisk hälsa har sex arbetsplatser i staden tillsammans med företagshälsovården, Feelgood, arbetat med att identifiera, ta fram och sprida vardagsnära aktiviteter som främjar psykisk hälsa. Projektet startade 2015 och avslutas i december 2017. Projektets vision är att främja psykisk hälsa på stadens arbetsplatser för ett hållbart arbetsliv.

I arbetet med att utveckla stadens arbetsplatser till hållbara arenor där alla medarbetare kan trivas och prestera finns det många viktiga samarbetspartners. Alla medarbetare och chefer har ett stort ansvar att tillsammans verka för en god arbetsmiljö i staden.

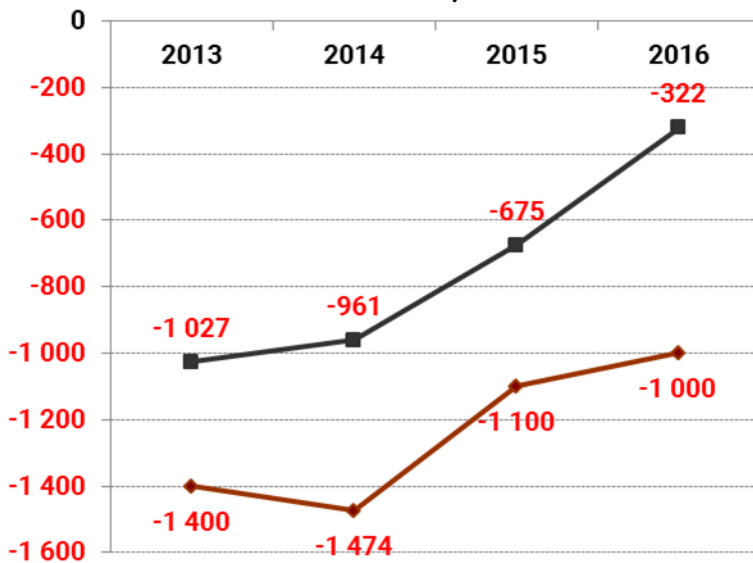
Kommunerna i Familjen Helsingborg samarbetar också i mångfalds- och jämställdhetsfrågor och ett av målen är att jämna ut könsfördelningen i alla verksamheter och på samtliga nivåer. Även stadens deltagande i nätverk så som Mine och Länsstyrelsens nätverk för kommuner samt samarbete med tex Försäkringskassan, företagshälsovården och de fackliga organisationerna är viktigt för att fortsatt utveckling. Ett fortsatt proaktivt arbete inom detta område är angeläget för att vara en attraktiv arbetsgivare.

Indikatorer

— Helsingborg
— Riket

Lönegap median kvinnor - median män anställda av kommunen, kronor

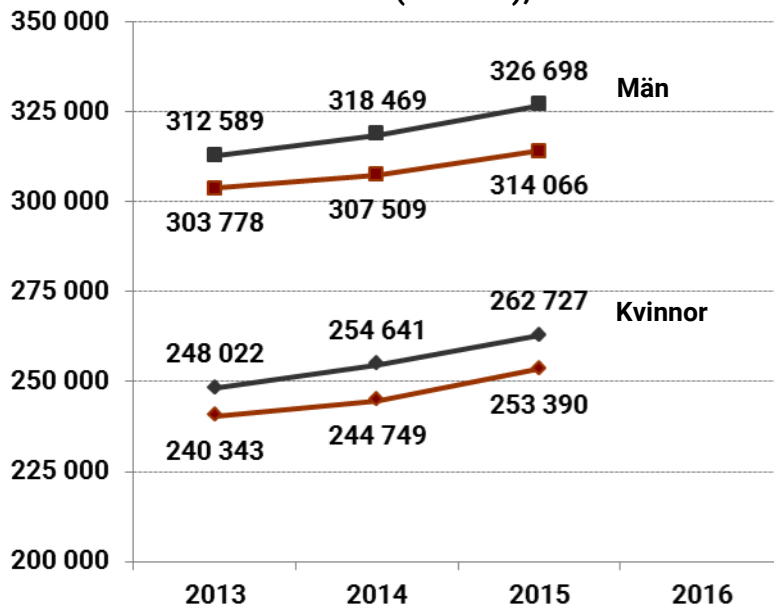

Helsingborgs trend

Diagrammet visar att Helsingborg har ett högre lönegap mellan kvinnors och mäns medianlöner än snittet bland svenska kommuner. I Helsingborg minskar inte heller lönegapet lika snabbt som för Svenska kommuner i snitt. Vår interna lönegranskning visar att inga osakliga skillnader i lönesättning fanns.

Sammanräknad förvärvsinkomst i åldern 20-64 år kommun (median), kronor

Helsingborgs trend

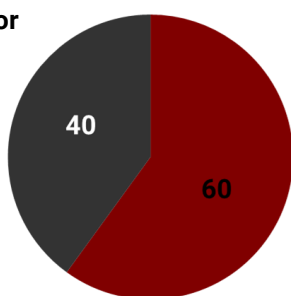

Diagrammet visar att i Helsingborg tjänar våra invånare, både män och kvinnor, lägre än snittet i Sverige. Mäns löner är dock avsevärt högre än kvinnors löner, både i Helsingborg och i Sverige i stort. Positivt är att vi kan ana att lönegapet mellan män och kvinnor minskar något snabbare än snittet i Sverige.

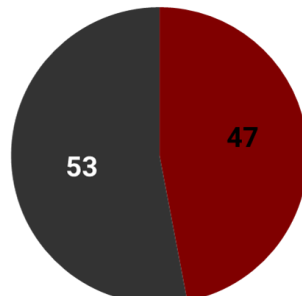
Vilka är chefer i Helsingborgs stad?

Procentuell fördelning per chefsnivå (2016)

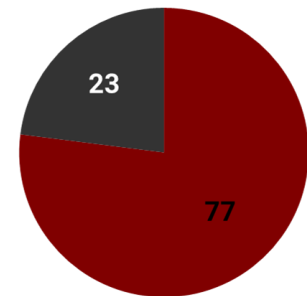
■ Kvinnor
■ Män

Nivå A, förvaltningschef

Nivå B, avdelningschef

Nivå C, enhetschef

Tema

Ungdomars psykiska hälsa

Vårt svenska samhälle är uppbyggt på ett välfärdssystem som ger barn och unga möjlighet att utvecklas och må bra genom exempelvis en kostnadsfri skola och hälso- och sjukvård. Lägg därtill ett brett utbud av fritidsaktiviteter och kultur och det är inte förvånansvärt att Sverige ofta rankas i topp av länder där det är bäst för barn att växa upp i. Barn och unga är en prioriterad grupp i livskvalitetsprogrammet, och även om indikatorer för ungas psykiska hälsa saknas i uppföljningen är temat så pass aktuellt och relevant för Helsingborg att vi har valt att lyfta fram det i denna rapport.

Att växa upp och bli tonåring är oftast en händelserik period i livet. Resan att lämna barndomen och kliva in i vuxenvärlden har alltid inneburit många utmaningar, både för tonåringar och för deras föräldrar. Utmaningarna har dessutom inte blivit lättare eftersom delar i samhället tenderar att utvecklas allt fortare. Exempelvis ser ungdomars fysiska och digitala arenor och mötesplatser annorlunda ut idag än när deras föräldrar var unga och föräldrar kan uppleva det allt svårare att vägleda sina barn. I alla dessa utmaningar ser vi nu tendenser på att vissa av våra ungdomar inte längre mår så bra.

Fler unga mår allt sämre

Antal unga som uppger att de upplever depression och ångest har stigit de senaste åren. Vi ser samma tendenser från olika studier; i Folkhälsoenkät Barn och unga i Skåne 2016, i statistik från SCB samt i forskningsstudien Ung livsstil Helsingborg.

Resultatet från Folkhälsoenkät Barn och unga i Skåne 2016 visar att flickor så långt ner som i årskurs 6 upplever psykosomatiska problem som huvudvärk, ont i magen och svårt att sova minst två gånger i veckan. Tittar vi på tjejer i gymnasiet är siffran över 50 procent av tjejerna och strax under 30 procent av killarna som upplever det svårt att sova minst två gånger i veckan i Helsingborg. Tjejer i Helsingborg mår lite bättre än tjejerna i övriga Skåne men siffrorna är ändå betydligt sämre än i den tidigare enkäten som gjordes 2012.

Fysisk aktivitet och psykiskt välbefinnande

Det finns ett samband mellan fysisk aktivitet och psykiskt välbefinnande. Flera olika forskningsstudier visar på den fysiska aktivitetens effekt som skyddsfaktor för att förebygga uppkomsten av olika sjukdomar och psykiska ohälsotillstånd. Fysisk aktivitet skyddar oss inte bara mot kroppsliga sjukdomar utan kan även dämpa psykiska besvär såsom oro, ångest och nedstämdhet.

Den fysiska aktiviteten gör oss också mer tåliga att motstå negativ stress. Trots detta visar Skåneidrottens statistik att tjejer är som mest aktiva vid 11 års ålder. Därefter dalar det kraftigt från 12 år och uppåt, och detta sammanfaller med den ålder då undersökningar visar att psykiska och psykosomatiska besvär börjar öka.

Helsingborg arbetar för en bättre psykisk hälsa bland unga

Tecknen på den ökande psykiska ohälsan måste tas på allvar och de som arbetar med barn och unga behöver förstå målgruppen och få mer kunskap för att vända trenden. Som ett led i detta pågår en satsning i Helsingborg för att stärka ungas psykiska hälsa. Satsningen går under namnet *PSHOUT* - Psykisk ohälsa bland unga tjejer i Helsingborg, och består av olika delprojekt som genomförs i samverkan mellan skol- och fritids-förvaltningens elevhälsa, socialförvaltningens enhet för tidiga insatser och samverkansenheten PART - Preventivt arbetet tillsammans.

PSHOUT kommer att kopplas samman med Region Skånes Kraftsamling unga som har samma mål. Ett delprojekt som pågår under hösten 2017 handlar om målgrupps-kännedom och problemdefinition. Genom att lyssna på ungdomar hoppas vi få en ökad förståelse för hur de upplever problemen och vilka orsakerna till dessa är. Vi får också möjlighet att stärka ungdomar i vad de kan göra själva för att bli bättre på så kallad självomsorg. Därefter kommer andra delprojekt genomföras som exempelvis handlar om att kompetensutveckla de som jobbar med barn och unga.

Fokus på ökad fysisk aktivitet

Som ett led i att motverka den avstannande fysiska aktiviteten främst bland tonårstjejer kommer Helsingborg under hösten 2017 att starta upp ett projekt som heter Starka tjejer. Konceptet är utvecklat av Skåneidrotten och genomförs i samverkan med PART, Elevhälsan, olika enheter inom socialförvaltningen och idrottsföreningen Friskis och Svettis. Det är en förebyggande och hälsofrämjande satsning för tjejer i högstadiet och för att stärka deras fysiska och psykiska hälsa.

Metoden innebär att en grupp tjejer träffas under 15 veckor (en gång per vecka) och erbjuds olika former av fysisk aktivitet samt fördjupning inom kost och mental träning. En gruppleadare från Friskis och Svettis håller ihop gruppen och fångar upp tjejernas dagsform. Gruppen kommer därefter att utvärderas och svaret hjälper oss att förstå vilka effekter denna form av satsning ger.

Det förebyggande arbetet behöver förstärkas

Kommunens arbete fokuserar på att förebygga psykisk ohälsa. Det behandlande arbetet i staden utförs främst av Region Skånes Barn- och ungdomspsykiatri BUP, Första linjen samt ungdomsmottagningarna. För att öka förutsättningarna för kommun och region att lyckas komma till bukt med de ökande utmaningarna har PART startat ett forum som heter Arbetande nätverk. I forumet deltar politiker, förvaltningschefer, mellanchefer och medarbetare från regionen och kommunen.

Uppdraget går ut på att lägga ett pussel av ungdomars behov, vad de uppskattar och efterfrågar samt vad kommunen och regionen har att erbjuda från alla sina berörda verksamheter. I takt med att vi lägger detta pussel blir det tydligare var våra kommunala och regionala styrkor och svagheter finns. PART som samordnare hoppas kunna återrapportera resultatet till de regionala och kommunala verksamheter som arbetar med psykisk hälsa och ohälsa med förhoppning om att stödet till våra ungdomar blir tydligt och ännu mer anpassat utifrån ungdomarnas behov.

Vi vill ha livslång aktivitet

Aktivitet är en förutsättning för en pulserande stad, och bidrar till vårt fysiska och psykiska välmående genom hela livet. Det handlar om hur vi rör oss, när vi rör oss, och var vi rör oss. Livslång aktivitet påverkar hur vi ser på oss själva och på den fysiska miljön vi befinner oss i, och det förbättrar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra främsta utmaningar handlar om att få folk i rörelse, och skapa möjligheter för fler att uppleva mer av Helsingborg. Fler i Helsingborg ska ha god tillgång till ett brett utbud av aktiviteter, och få möjlighet att delta i dem. Vi ska lyfta fram värdet av tillgång till natur och rekreation för en ökad folkhälsa och förståelse för miljön vi lever i. Vi ska öka aktiviteten, tillgängligheten och förbättra upplevelsen av staden så att vi kan skapa mer liv och rörelse i Helsingborg under större delar av dygnet.

Sammanfattning

I Helsingborg är grundförutsättningarna goda för att kunna ha livslång aktivitet. Staden satsar mycket på att göra den fysiska miljön inbjudande, och låta invånarna vara med och bestämma när det gäller utformningen av vår stad.

Vi anstränger oss för att skapa upplevelser för alla sinnen, och i en jämförelse med övriga Sverige ligger vi långt fram när det gäller till exempel satsningar på grönstruktur och god service i äldrevården.

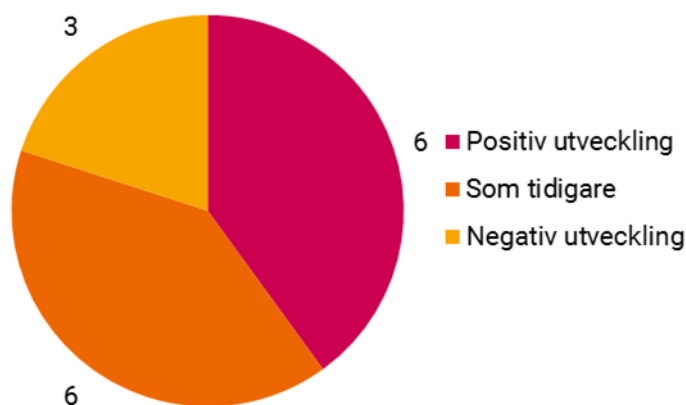
Vi inspirerar till ett aktivt och hälsosamt liv genom investeringar i stadsmiljön som ska göra att fler platser och anläggningar kan användas året runt. En stor utmaning är att locka invånare från hela staden att ta del av vårt breda utbud.

Vi har en gemensam utmaning att skapa trygghet och säkra miljöer i Helsingborg. Många upplever å ena sidan en ökad otrygghet, samtidigt som fler och fler skattar sin tillit till andra som hög. Vi behöver bli ännu bättre på att förstå vad som påverkar upplevelser och attityder, och agera på detta.

Våra framgångar och utmaningar illustreras genom två djupare analyser av temana fysisk aktivitet samt trygghet.

Så här fördelar sig viljeinriktningens indikatorer:

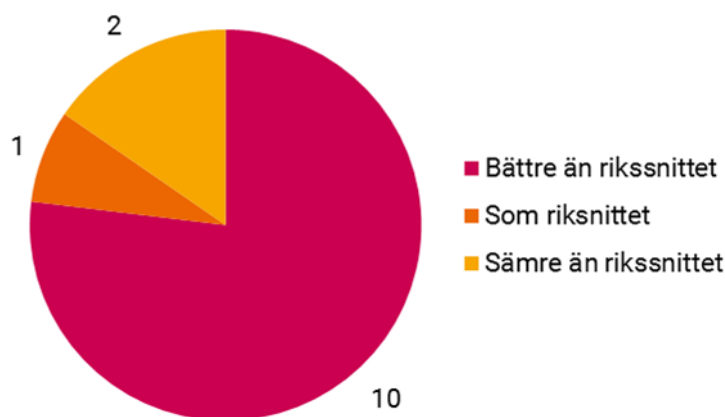
Trenden för respektive indikator

Bedömning:

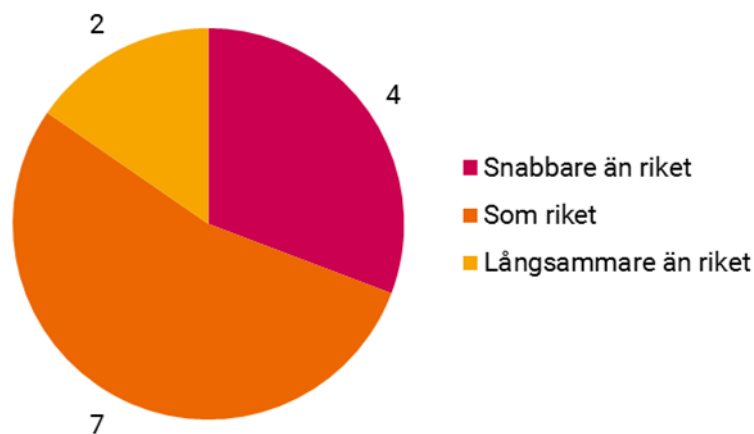
Vi skapar fler och fler möjligheter till livslång aktivitet, men vi behöver nå ut till ännu fler och öka upplevelsen av trygghet så att fler ges möjlighet ta del av stadens breda utbud.

Viljeinriktningens utfall jämfört rikssnittet 2016 (antal indikatorer)

Vi har bättre förutsättningar för livslång aktivitet än de flesta andra städer i Sverige, och ligger före inom mycket som har fokus på upplevelser och aktivitet. Trygghet är den största utmaningen.

Viljeinriktningens utveckling jämfört riket* (antal indikatorer)

Helsingborgs utmaning blir att inte tappa fart i de goda investeringar som görs för livslång aktivitet, så att utbudet fortsätter att öka och fler kan och vill ta del av det staden erbjuder.

*En eller flera indikatorer går inte att jämföra med riket, därför är antalet indikatorer färre än i det översta diagrammet.

Tema

Fysisk aktivitet hos barn och unga

Risken för ohälsa ökar på flera sätt, inte minst med en stillasittande livsstil med allt mer skärmtid. Forskning visar samtidigt att fysisk aktivitet har en positiv effekt, både på hälsa och tankemässiga funktioner. Helsingborgs stad står redo att möta nutidens och framtidens utmaningar genom ett systematiskt arbete där skola, fritidsgårdar, föreningsliv och möjligheter till spontanidrott är viktiga delar.

Vad säger forskningen?

Centrum för idrottsforskning visar att endast 44 procent av pojkarna och 22 procent av flickorna i Sverige når de nationella rekommendationerna på 60 minuter fysisk aktivitet per dag. Folkhälsomyndigheten lyfter fram stillasittandet som en riskfaktor för vår hälsa.

Forskning om sambandet mellan hjärnans funktioner och fysisk aktivitet förebygger inte bara ohälsa utan har även en positiv effekt på tankemässiga funktioner. Ett exempel på att forskningen får genomslag är att regeringen under 2017 beslutade att utöka tiden för ämnet Idrott och hälsa i grundskolan, med start 2019.

Hur arbetar Helsingborgs stad för ökad fysisk aktivitet?

Inom Helsingborgs stad ansvarar skol- och fritidsförvaltningen för barn och ungdomars fysiska aktivitet. Förvaltningen ansvarar bland annat för skolor, fritidsgårdar och idrottsanläggningar som skapar möjligheter för fysisk aktivitet, i egen eller organiserad regi. En viktig stöttepelare är det civila samhället där idrottsrörelsen ingår.

Skol- och fritidsförvaltningen har länge fokuserat på fysisk aktivitet. Redan 2005 lanserades Hälsovägen som inspirerade skolor till fysisk aktivitet och medvetenhet kring hälsofrämjande faktorer. Bli ditt bästa jag är ett annat exempel på samarbete mellan skola, Fritid Helsingborg, föreningsliv och elevhälsa. Fritidsledare och föreningsledare finns på skolorna under och i anslutning till skoldagen. Elevhälsan erbjuder skolan utbildning och redskap som kan inspirera i arbetet med fysisk aktivitet.

Elevhälsan har under 2017 gjort en kartläggning av fysisk aktivitet med rektorer på kommunala grund- och gymnasieskolor. Resultatet visar att det finns mängder av olika arbetssätt och projekt som är kopplade till fysisk aktivitet.

Helsingborgs stad har ett föreningsvänligt klimat där idrottsföreningar avgiftsfritt kan använda planer och hallar, en så kallad nolltaxa. Staden har även investerat i olika typer av idrotts- och motionsanläggningar. Det skapar goda möjligheter för föreningar att driva sin verksamhet och behålla eller rekrytera idrottsledare.

Helsingborg ligger bra till i nationell statistik på flera punkter: barn och ungdomars deltagande i föreningsliv, uppfattningen om utbudet av fritidsaktiviteter och idrotts- och motionsanläggningar.

Hur aktiva är barn och ungdomar i Helsingborg?

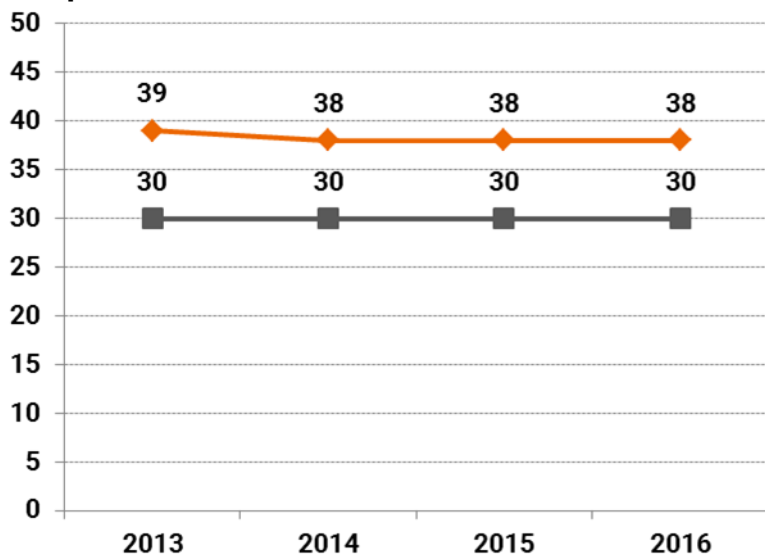
Helsingborg är sedan år 2000 med i forskningsprojektet Ung livsstil som ger en bild av hur det är att vara ung i Helsingborg. Undersökningen visade år 2015 att 62 procent på mellanstadiet, 49 procent på högstadiet och 37 procent på gymnasiet är med i en idrottsförening. Det är en positiv utveckling i alla åldrar sedan 2012. På mellanstadiet och gymnasiet är lagidrotter mer populära än individuella idrotter, medan det är tvärtom på högstadiet.

En stor del unga är också spontant fysiskt aktiva i egen regi på gym, näridrottsplatser, fritidsgårdar med mera. Ung livsstil visar att 91 procent av unga i årskurs 4-6, 7-9 och gymnasiet, någon gång utanför skoltid tränar så att de blir svettiga och andfådda. Barn som har bra skolbetyg, eller som kommer från familjer med god socioekonomi, är oftare med i idrottsförening. De unga medlemmarna i idrottsföreningarna består av 55 procent pojkar och 44 procent flickor.

De positiva effekterna av fysisk aktivitet innebär att barn och ungdomar mår bättre, både fysiskt och psykiskt, samt skapar bättre förutsättningar för skola och inläring. Det blir centralt att fortsätta och utveckla det befintliga samarbetet inom staden och med det civila samhället.

Indikatorer

Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per år och invånare i åldern 7-20 år

— Helsingborg
— Riket

Helsingborgs trend

Helsingborg har under de senaste åren investerat i olika former av idrotts- och motionsanläggningar inom- och utomhus vilket skapat goda förutsättningar för ett aktivt föreningsliv. I staden finns även ett föreningsvänligt klimat med bland annat fria lokaler för godkända föreningar. Det här fungerar som ett stöd till det rika föreningsliv som under många år funnits i staden.

En annan viktig faktor är att stadens idrottsföreningar omfattas av många duktiga och engagerade ledare. Trots ett ökat intresse för spontanidrott eller egenorganiserad träning så har inte antalet deltagartillfällen sjunkit nämnvärt sedan 2013.

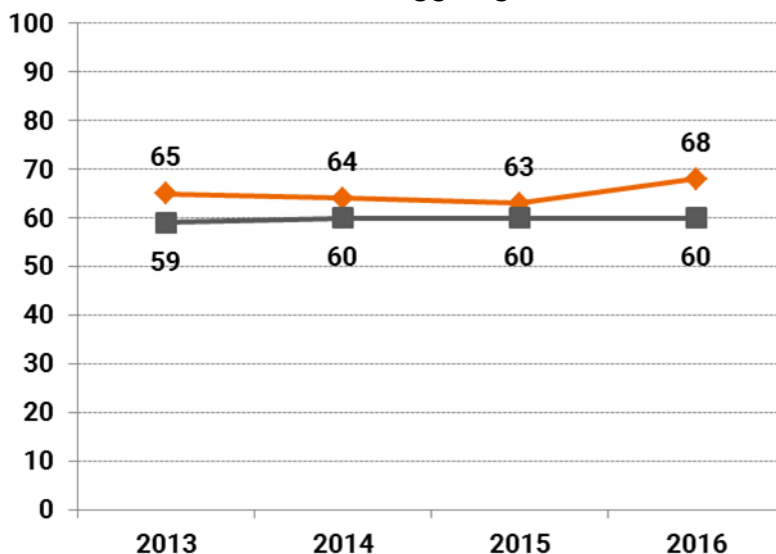
Helsingborgs trend

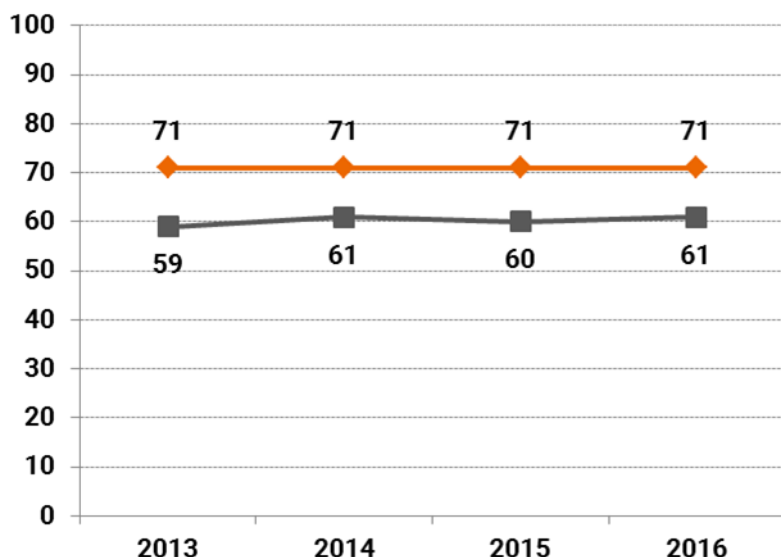
En god ekonomi har inneburit att staden har kunnat satsa på att ge invånare i alla åldrar möjligheter att skapa sig en aktiv fritid fylld med positiva upplevelser av olika karaktär. En del satsningar har kunnat göras med medel ur Henry Dunkers testamenterade fonder.

Aktiva och kreativa invånare har med sitt engagemang i ett tillåtande klimat haft del i det goda resultatet. Att resultatet legat på samma höga nivå över tid kan härledas till god omvärldsbevakning och vilja att vara i tiden.

Nöjd Medborgar-Index Idrott- och motionsanläggningar

Nöjd Region-Index - Fritidsaktiviteter

Helsingborgs trend

Helsingborg har satsat långsiktigt på bland annat idrotts- och motionsanläggningar samt näridrottsplatser. Det har skapat goda förutsättningar till aktivt idrottsliv i både i organiserad form och som spontanidrott.

Stadens idrottsanläggningar får goda vitsord för skötsel, öppettider och god service vilket kan påverka resultatet. Annat som kan påverka är att anläggningarna är lätta att nå, tillgänglighetsanpassade samt återfinns i trygg miljö.

Tema:

Trygghet och tillit

Trots att antalet stölder, skadegörelser och fall av misshandel, kallade mängdbrott, minskar ökar den upplevda otryggheten hos invånarna. En ökad otrygghet är en generell trend i hela regionen, särskilt bland yngre.

Olika brott olika år

Antalet anmälda brott per 1000 invånare har inte förändrats nämnvärt under tiden 2014 till 2016. Förändringen mellan årtalen beror på att medan vissa typer av brott har blivit fler har andra minskat. 2016 kan vi se en minskning av brott som stöld- och tillgrepps- och narkotikabrott. Samtidigt ser vi att bedrägerier och brott mot person ökar.

Otrygghet kan ge stora konsekvenser för livskvaliteten

Att öka den upplevda tryggheten bland invånare och besökare är viktig av flera anledningar. Forskning har visat att känslor av otrygghet påverkar människors livskvalitet och att känslor av otrygghet kan leda till ökad ohälsa och förändrat beteende. Det kan innebära att människor undviker att röra sig ute på tider och platser som upplevs otrygga eller att man väljer att undvika evenemang eller att åka med kollektivtrafiken.

Vad är trygghet och vad är tillit?

Trygghet betyder både att du känner tillit och säkerhet. Du har tillit till området du bor och vistas i och tillit till människorna som finns där. Du känner dig säker på vad du ska göra om ett brott skulle drabba dig och vet vad du ska göra för att skydda dig. Men trygghet är mer än bara en oro för att utsättas för brott, en låg brottslighet gör inte automatiskt att människor känner sig trygga.

Tillit betyder att känna förtroende för människor, både de du känner men även de som är okända för dig, här ingår till exempel även tilliten till de som representerar olika myndigheter och institutioner. Personer med starka sociala relationer känner i regel större tillit och säkerhet och mindre rädsla och oro.

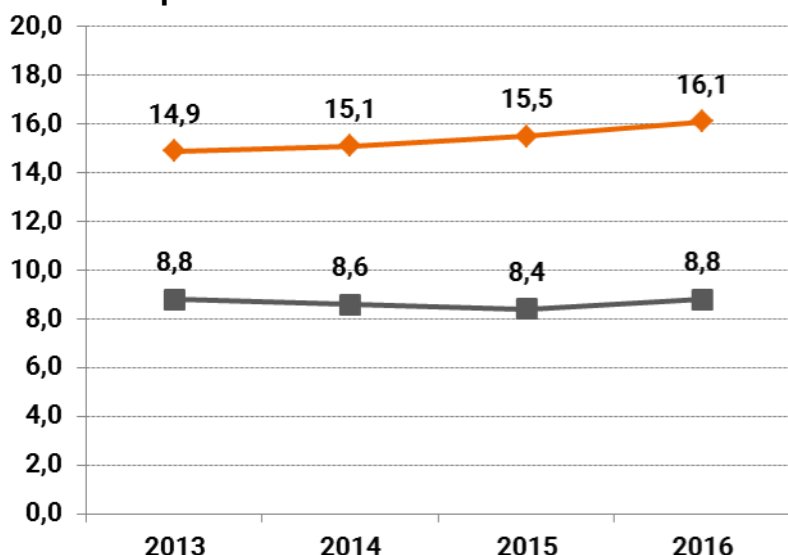
Förebygga och öka tryggheten

Genom att arbeta med både fysiska och sociala aspekter i det offentliga rummet kan vi påverka människors känsla av trygghet. De fysiska faktorerna som kan påverka känslan är till exempel miljömässiga faktorer. Arbetet med trygghetsdialoger och trygghetsvandringar har till exempel bidragit till att vi idag har en handlingsplan för trygghet i stadsmiljö.

De sociala aspekterna handlar om att vi tillsammans i staden, med myndigheter och civilsamhälle arbetar med de faktorer som gör människor otrygga. Gör vi det kan vi skapa goda förutsättningar för att komma fram till bra lösningar på kort och lång sikt.

Indikatorer

Anmälda våldsbrott (treårsmedelvärde), antal per 1000 invånare

— Helsingborg
— Riket

Helsingborgs trend

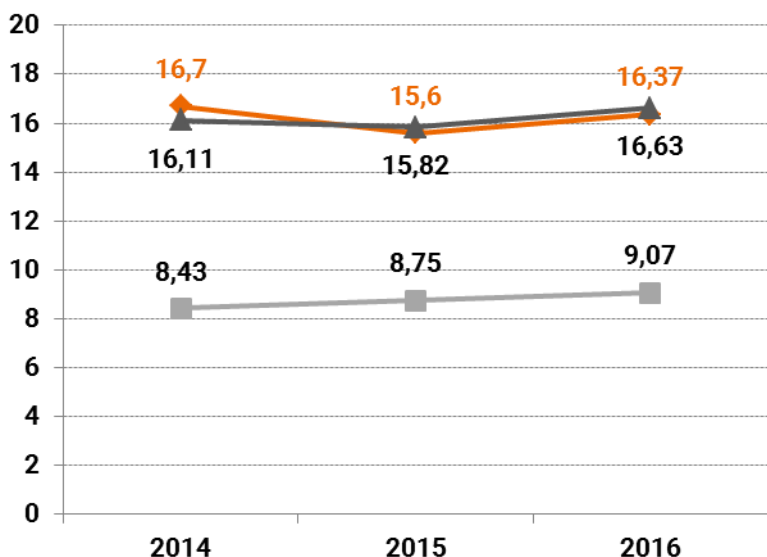

Under 2016 anmäldes cirka 277 000 brott mot person i Sverige totalt, vilket är en ökning med 7 procent jämfört med 2015.

Detta nyckeltal ger en så kallad utjämnande bild eftersom man beräknar ett treårigt medelvärde varje år.

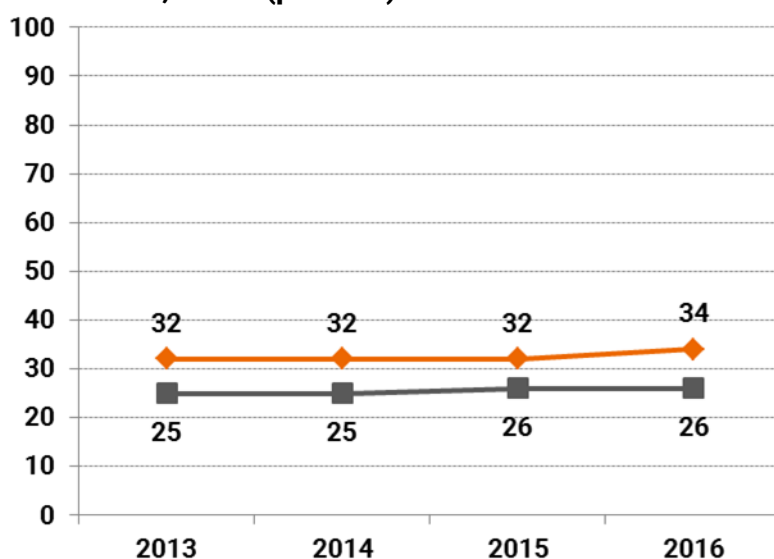
Det faktiska utfallet anmälda våldsbrott i Helsingborg per 1000 invånare har ökat något. De senaste två åren ligger Helsingborgs siffror något under den närmast jämförbara kommunen i regionen, Malmö, men betydligt högre än till exempel Lund. Se kompletterande diagram nedan.

Anmälda våldsbrott, antal per 1000 invånare

— Helsingborg
— Lund
— Malmö

Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (procent)

Helsingborg

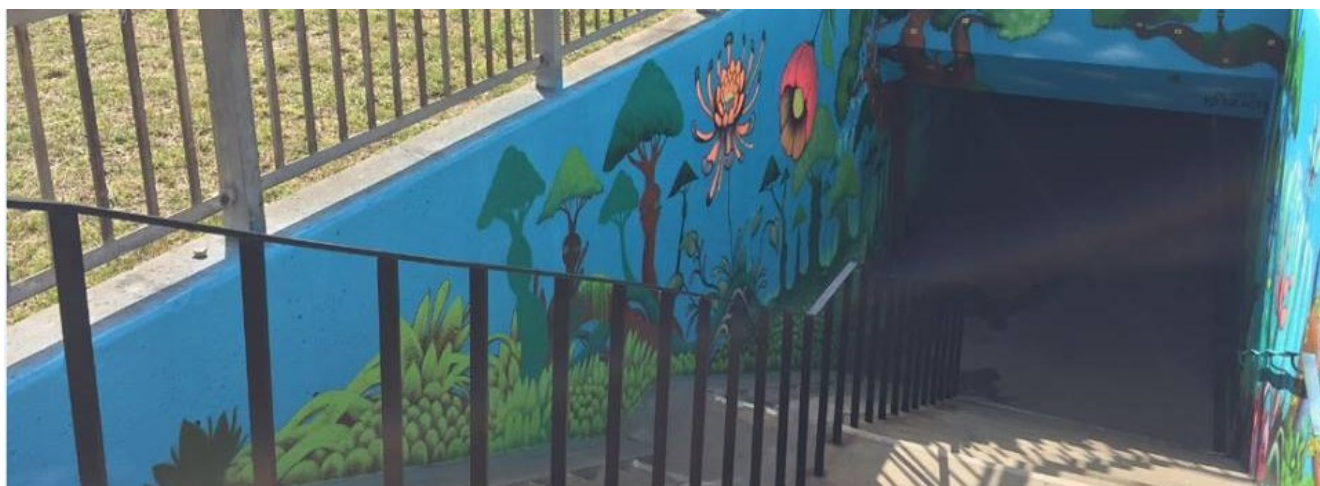
Riket

Helsingborgs trend

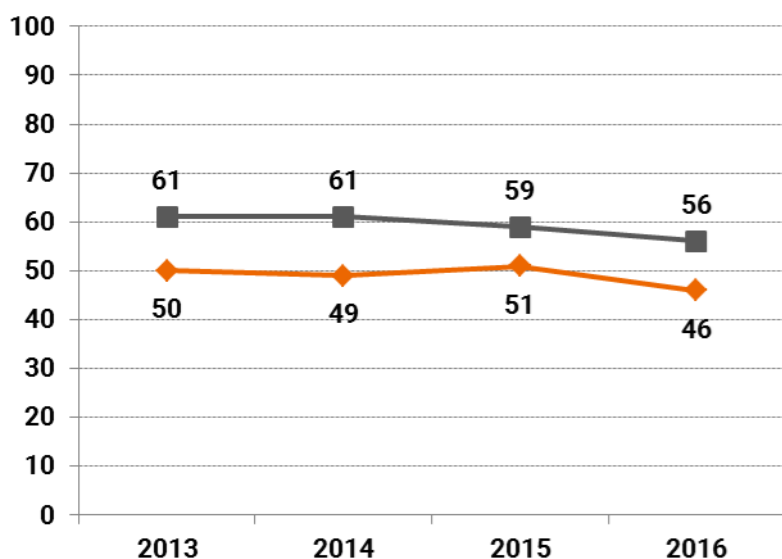
I Helsingborg upplever fler personer än riksgenomsnittet en avsaknad av tillit till andra. Det kan sannolikt kopplas till flera andra utmaningar som staden har. Till exempel kan avsaknad av sysselsättning eller upplevd ensamhet leda till avsaknad av tillit, eftersom man har färre kontakter med omvärlden. Helsingborg ligger sämre till än genomsnittet även för dessa indikatorer.

När vi tillsammans i staden och med våra olika samverkanspartners synliggör det arbete som görs när det gäller trygghet, kommer vi öka människors känsla av tillit och säkerhet. Säkerhet betyder i det här fallet att vi arbetar med varje individs beroende och förutsättningar i livet.

Ett exempel på en trygghetsskapande åtgärd är "Unergången" på Gåsebäck. Detta är en gångtunnel som upplevts otrygg. Nu har staden fräschat upp den med hjälp av en konstnär för att skapa en mer välkomnande atmosfär.

Nöjd Region-Index - Trygghet

Helsingborgs trend

Denna indikator är hämtad från SCB:s medborgarenkät. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar. Vi har därför valt att inte djupanalysera resultatet

Utfallet stämmer dock med den bild vi får till oss genom flertalet studier som behandlar trygghet, Region Skånes folkhälsoenkät, Ung livsstil och Polisens trygghetsmätning. Det är avgörande att våra gemensamma insatser i staden samordnas för att nå bästa resultat, ökad trygghet.

Vi vill ha kunskap om värdefulla samband

Genom att synliggöra samband ökar förståelsen för orsak och verkan kring hur samhället ser ut. Samband handlar om att följa flöden genom tid och rum, och att kunna skapa fysiska och virtuella kopplingar mellan människor, händelser och företeelser. Att upptäcka och se värdefulla samband ger kunskap om konsekvenser av våra individuella val. Kunskap om värdefulla samband ökar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra största utmaningar handlar om hur vi ställer om beteenden för att minska vår globala påverkan, och tar bort strukturer som hämmar individuell utveckling. I Helsingborg ska vi bli ännu bättre på att se sambanden som finns mellan hur vi agerar och vår globala påverkan. Vi behöver lära mer om och förstå de samband som skapat förutsättningarna för oss som lever i Helsingborg idag. För att själva kunna bli ledande, utveckla och använda de bästa lösningarna ska vi lära och inspireras av goda exempel.

Sammanfattning

Vi som arbetar i Helsingborgs stad blir allt bättre på att kunna se värdefulla samband. Vi är en del i en lång värdekedja där alla är viktiga länkar, både som individer, tjänstepersoner och beslutsfattare. På detta sätt kommer vi att kunna bli bättre på att se hela människan varje gång vi möter dem vi finns till för i vårt uppdrag. Redan idag gör vi mycket som är bra, till exempel inom våra LSS-verksamheter där kvaliteten bedöms som mycket hög och långt bättre än riksnittet.

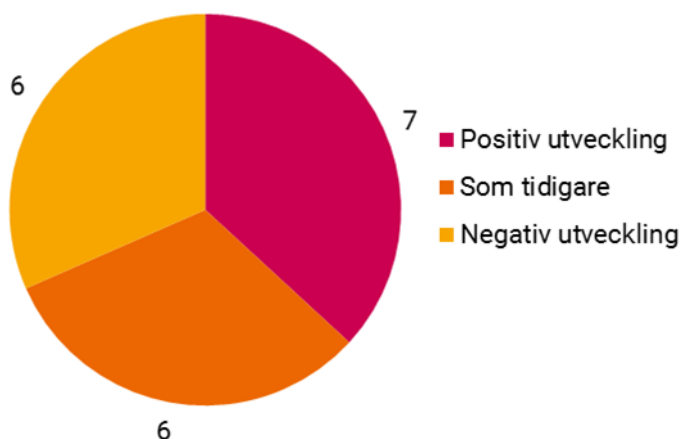
Vi behöver arbeta hårdare på att minska vårt ekologiska fotavtryck. Arbetet är långsiktigt, och kräver helhjärtat engagemang och uthållighet. Här gäller det att se på trender och inte fastna vid enskilda års utfall, som kan variera. Vi ser att Helsingborg är på väg åt rätt håll med den påverkan vi har inom vårt eget geografiska område, med till exempel minskade koldioxidutsläpp och minskade avfallsmängder. Påverkan från den privata konsumtionen är fortsatt hög och kräver ökat fokus på beteendepåverkan.

Fler och fler av invånarna i staden väljer hållbara resor och transporter, vilket är glädjande eftersom Helsingborg vill sätta fokus på bland annat cykel- och gångtrafik. Det kräver motprestationer från stadens sida i form av fortsatta investeringar som ökar tillgängligheten och attraktiviteten, eftersom positiva trender just nu ser ut att mattas av.

En djupare analys av temat avfall sätter fokus på många värdefulla samband.

Så här fördelar sig viljeinriktningens indikatorer:

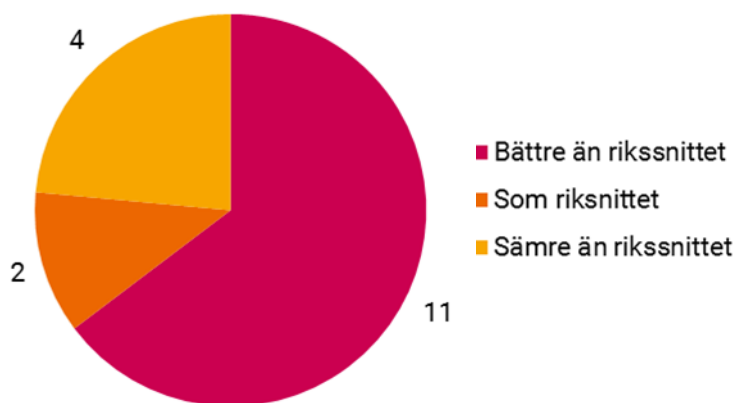
Trenden för respektive indikator

Bedömning:

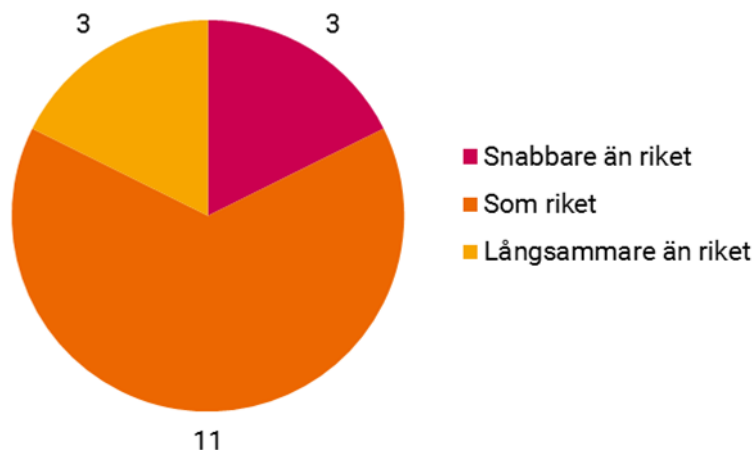
Vi blir bättre och bättre på att identifiera värdefulla samband och förstärka dessa. Vi rider på vågen av vårt starka engagemang i miljöfrågor, men får inte riskera att tappa i fart.

Viljeinriktningens utfall jämfört rikssnittet 2016 (antal indikatorer)

Vi har bättre förutsättningar för att dra nytta av värdefulla samband och dess effekter, än de flesta andra städer i Sverige, och även här är det vårt medvetna arbete med miljön i fokus som ger resultat.

Viljeinriktningens utveckling jämfört riket* (antal indikatorer)

För framtiden gäller det att inte vara nöjd med de framsteg Helsingborg har uppnått hittills, utan fortsätta i samma positiva riktning i oförminskad takt och även gärna öka den.

*En eller flera indikatorer går inte att jämföra med riket, därför är antalet indikatorer färre än i det översta diagrammet.

Tema

Avfall

NSR, Nordvästra Skånes Renhållnings AB ägs av sex kommuner, däribland Helsingborgs stad. Bolaget ansvarar för renhållning och insamling av hushållsavfall. I kommunens egna verksamheter uppstår en stor mängd avfall, men avfall uppkommer även i övriga verksamheter, flerfamiljsfastigheter och villor. Om avfallshanteringen inte fungerar uppstår snabbt en sanitär olägenhet. NSR:s utmaning är att kunderna inte sorterar tillräckligt bra. Även om den totala avfallsmängden har minskat har restavfallsmängden ökat. Mest problem med sortering är det i flerfamiljsfastigheter och därför är det viktigt att arbeta med helheten i fastigheternas miljörum. NSR menar också att ett kommunalt ansvar för insamling av förpackningar och tidningar skulle underlätta.

Avfallshantering i Helsingborg

I Helsingborg återvinns 47,8 procent av det insamlade avfallet till nytt material. Trenden visar att återvinningen ökar, om än i liten skala. Däremot ökar mängden restavfall. Bilden på sidan 36 visar ett restavfallskärl från en flerfamiljsfastighet. Där ser vi att enbart 44 procent av avfallet borde ha varit där. Resten hade kunnat återvinnas om det sorterades i rätt kärl.

Hela 23 procent av restavfallet består av matavfall som borde ha legat i matavfallskärlet. Ett annat problem är att en stor del av matavfallet är så kallat onödigt matavfall, de vill säga mat som blivit för gammal eller att man lagat till för stora portioner. Vi ser även att det finns farligt avfall och elektronik i restavfallet, vilket kan påverka människan och miljön negativt.

Beteenden behöver förändras till det bättre

Genom att invånarna får ökad kunskap och därigenom kan förändra sitt beteende kring återbruk och materialåtervinning, kan det vi idag benämner avfall flyttas högre upp i den så kallade avfallstrappan. För att öka förståelsen hos den yngre generationen erbjuder NSR alla tredje- och åttondeklasser i regionen ett studiebesök på anläggningen i Helsingborg. Bland annat får de då insikt i att matavfall kan omvandlas till biogas och biogödsel, och att biogasen i sin tur driver renhållningsfordon och kollektivtrafik, medan biogödseln går tillbaka till åkrarna och ger ny näring. Dessa studiebesök drivs av vår viktiga samarbetspartner Miljöverkstaden.

Fokus på avfallet i Helsingborg

Vi lever i ett samhälle där ekonomin är bättre och vi konsumerar allt mer i onödan. När något går sönder är det vanligare att vi köper nytt än att reparera. Det är viktigt att invånarna ser och förstår sambandet mellan konsumtion och avfall och att vi måste spara på naturens resurser. Därför ska vi i första hand förhindra att avfall uppstår. Därefter ska vi se till att det oundvikliga avfallet går till återbruk så att någon annan kan ha nytta av det och först därefter bör materialet lämnas till återvinning.

Mycket av det som kallas grovavfall hade kunnat återbrukas. Till grovavfall hör bland annat möbler, elektronik och vitvaror. För att minska denna typ av avfall kommer NSR under hösten 2017 att arbeta med att öka förståelsen och möjligheten till återbruk. Detta gör vi genom en återbruksturné som innebär att återvinningscentralerna har extra bemanning för att informera kunderna om hur de kan återbruka och återvinna på bästa sätt.

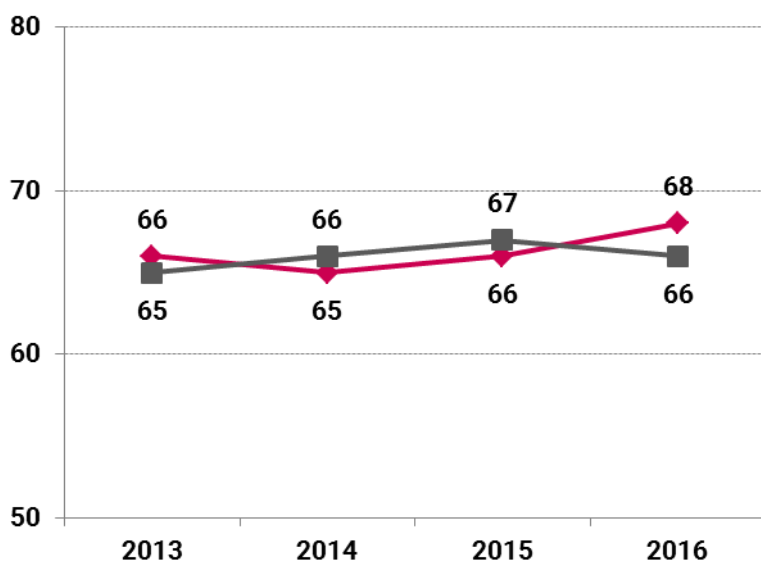
Nästa steg blir att hitta fler aktörer som har möjlighet att ta emot större mängder saker som kan återbrukas. En möjlighet kan vara att samarbeta mer, genom att erbjuda invånare som behöver hjälp att komma ut i arbete en roll i lokaler där återbruk säljs.

Möjlighet till sortering ute i den offentliga stadsmiljön är något som finns på ett fåtal platser men måste utökas. Under fina dagar är många invånare och besökare ute i parker och naturområden. På dessa ställen bör det finnas möjlighet till sortering för de som vill göra rätt.

Indikatorer

— Helsingborg
— Riket

Nöjd Medborgar-Index Renhållning och sophämtning

Helsingborgs trend

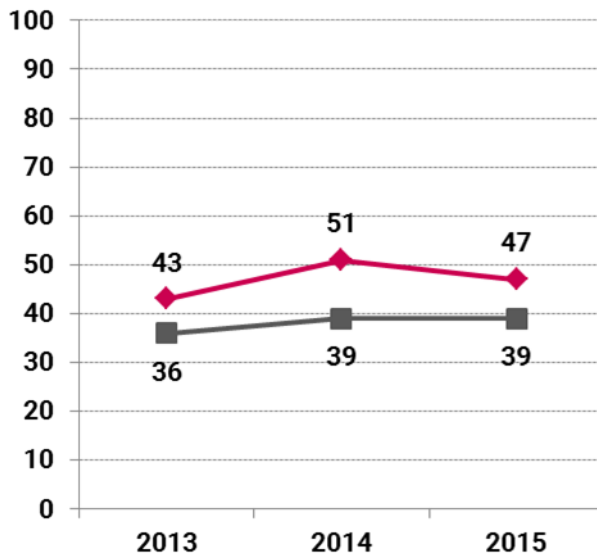

Nöjd medborgarindex för renhållning och sophämtning har ökat. Det är glädjande, samtidigt som vi vet att det på grund av svikande svarsfrekvens är svårt att dra några säkra slutsatser från detta material. NSR arbetar mycket med digitalisering för att göra det enklare och smidigare att sortera och göra rätt.

Att åstadkomma en beteendeförändring genom mer kunskap hos invånarna, där återbruk och materialåtervinning är en självklarhet, är viktigt både för att nå målen om minskade avfallsmängder men ökar förhoppningsvis även kundnöjdheten.

— Helsingborg
— Riket

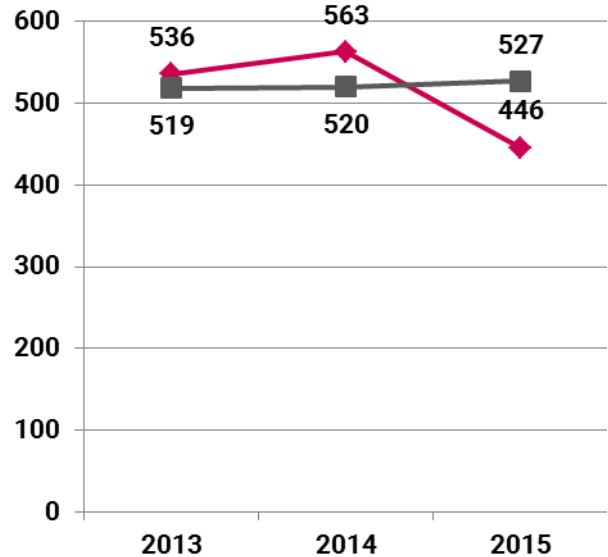
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, andel (procent)

Helsingborgs trend

Insamlat hushållsavfall totalt i kommunen, kilo per person

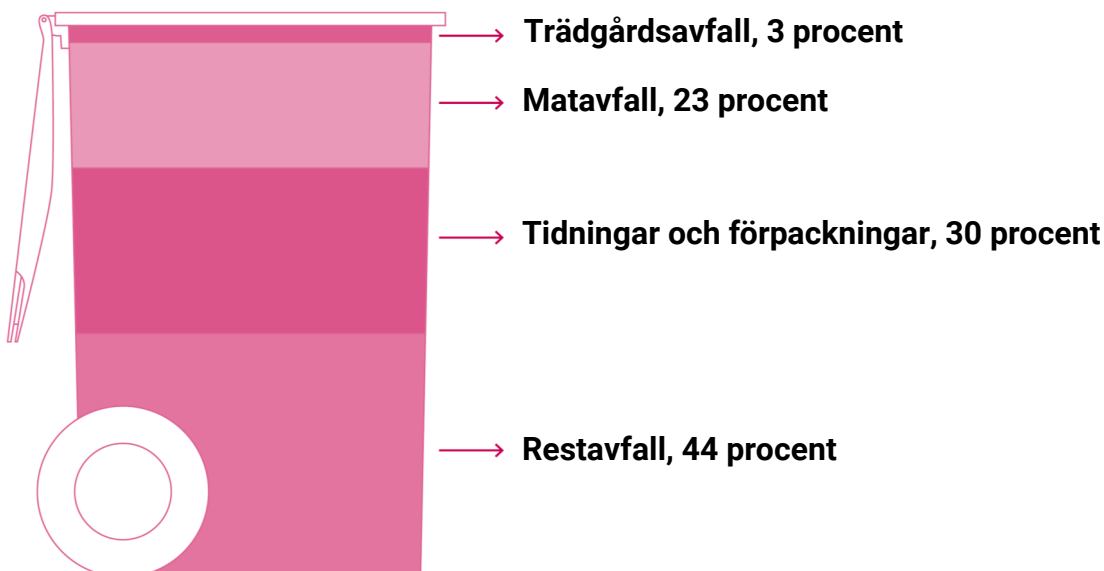
Helsingborgs trend

Den totala mängden hushållsavfall har minskat medan restavfallsmängden har ökat. Vi ser utifrån plockanalyser att det är mycket matavfall, förpackningar och tidningar kvar i restavfallet. Det finns fortfarande mycket okunskap om hur man sorterar men kunskapen har succesivt ökat under åren och 2016 var 47,8 % av det insamlade hushållsavfallet insamlat till materialåtervinning. Utan insatser finns det risk att trenden går åt fel håll.

Vad innehåller ett genomsnittligt kärl med restavfall?

Resultat från NSR:s plockanalys i ett flerfamiljshus på Maria Park, oktober 2016

Vi vill ha långsiktigt ansvarstagande

Att vilja ta eget ansvar är ett villkor för långsiktig och hållbar utveckling. Ansvar handlar om våra val och vilken påverkan de har på oss själva och människorna runt omkring oss, och vilka möjligheter de valen skapar för framtida generationer. Det är en av de viktigaste principerna för att skapa balans, och gäller alla delar av samhället och dess olika aktörer. Långsiktigt ansvar förbättrar Helsingborgs möjligheter att utvecklas hållbart.

Våra huvudsakliga utmaningar handlar om hur även kommande generationer ska kunna få god livskvalitet. I Helsingborg ska vi ha ett långsiktigt perspektiv och leda arbetet med att skapa en hållbar utveckling. Vi ska bli bättre på att känna ansvar för varandra, och fatta våra beslut baserat på det vi tror är långsiktigt bäst för hela samhället.

Sammanfattning

Helsingborg är ledande i miljö- och klimatarbetet. Vi är med och driver utvecklingen framåt mot fler och mer hållbara lösningar, och vi har Sveriges och omvärldens ögon på oss. Nu gäller det att fortsätta leverera och låta det goda arbetet spilla över även på andra områden.

Vi ser att ensamheten ökar i Helsingborg, och att vi ännu inte lyckats skapa förutsättningar för att ge alla möjlighet att träffa andra människor varje dag. Särskilt markant är att ensamheten bland äldre sticker ut.

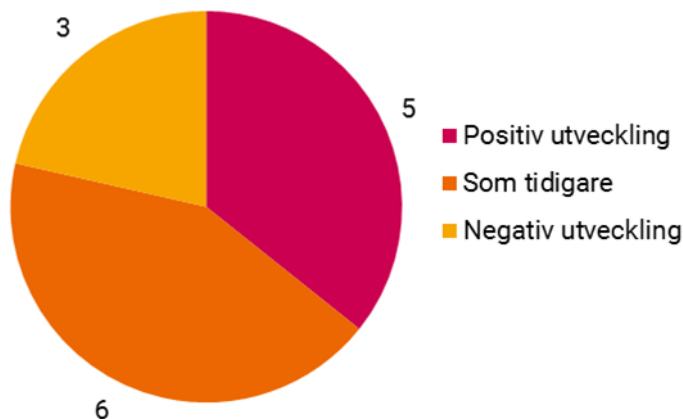
Vi låter ekonomin skapa ökat mervärde, främst genom att vi som organisation ställer och följer upp våra tuffa krav inom inköp och upphandling. Ska vi komma ännu längre ser vi utmaningar med att mäta mervärden, och vi bör stötta utvecklingen av samhälls-ekonomiska analyser och mätningar.

Fler och fler av våra landskap och naturområden främjar den biologiska mångfalden. I Helsingborg är vi bra på att skydda, bevara och återskapa naturliga miljöer, och det är bara att fortsätta det goda arbetet i oförminskad takt. Vi sköter också vår natur och gröna miljöer på ett medvetet sätt som främjar den biologiska mångfalden.

Ensamhet, inköp och upphandling samt naturvård har valts ut som de exempel som får illustrera vårt arbete med ett långsiktigt ansvarstagande.

Så här fördelar sig viljeinriktningens indikatorer:

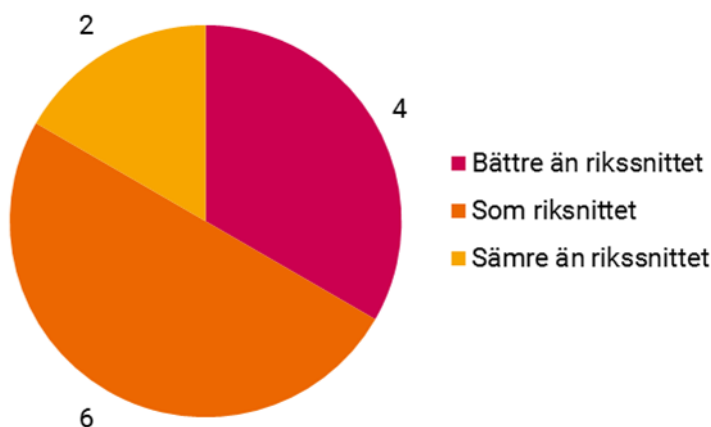
Trenden för respektive indikator

Bedömning:

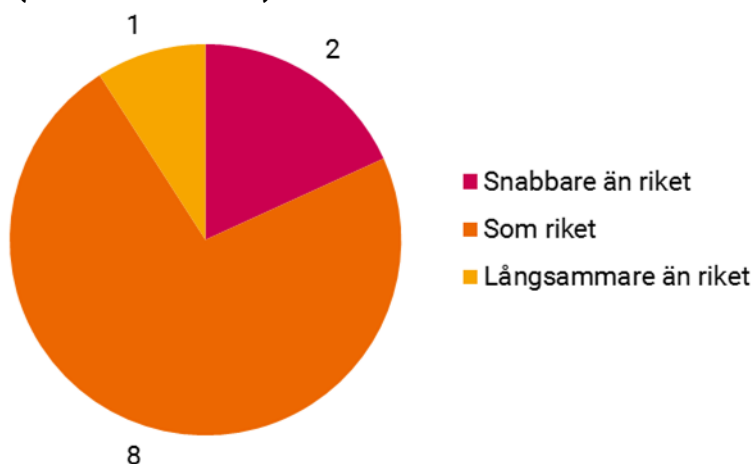
Vi tar långsiktigt ansvar inom många områden, och har så gjort under lång tid tillbaka. Detta gäller särskilt sådant som kopplar till stadens mål att vara ledande i miljö- och klimatarbete, och här gäller det att fortsätta vara uthålliga och säkra framtiden.

Viljeinriktningens utfall jämfört rikssnittet 2016 (antal indikatorer)

Vi har goda förutsättningar för ett långsiktigt ansvarstagande jämfört med de flesta andra städer i Sverige, och kan anse oss vara ledande i miljö- och klimatarbetet. Vår utmaning är att minska utanförskapet i samhället.

Viljeinriktningens utveckling jämfört riket* (antal indikatorer)

För att inte tappa fart gäller det att inte nöja oss med att vårt arbete hittills gått så bra, utan att fortsätta framåt utan att slå av på takten. Staden har en utmärkt möjlighet att agera förebild och gott exempel för en långsiktigt hållbar utveckling.

*En eller flera indikatorer går inte att jämföra med riket, därför är antalet indikatorer färre än i det översta diagrammet.

Tema

Inköp och upphandling

Inköp och upphandling inom offentlig sektor är ett område som de senare åren uppmärksammas mycket internationellt, nationellt, regionalt och lokalt. Fler och fler aktörer ser möjligheterna med att koppla frågor som innovation, hållbarhet, lokal tillväxt och andra utvecklingsfrågor till offentliga inköp. Det ser vi som positivt eftersom hållbarhet därmed lyfts fram. Helsingborg har gått från att bara ställa miljökrav i förfrågningsunderlag till ett helhetstänk där hela inköpskedjan involveras. Modellen kan innebära att vi ställer färre hållbarhetskrav idag, men vi vet att vi får effekter av vårt arbete.

Så jobbar Helsingborgs stad med inköp och upphandling

Helsingborg var tidigt ute med att fokusera på inköp som en viktig pusselbit i bygget av en miljö- och klimatsmart stad. Ambitionsnivån handlar inte bara om fler och hårdare krav, utan minst lika mycket om att göra verksamheterna medvetna om vikten av bra avtal och god avtalstrohet. Idag finns en bra samverkan inom staden och koncernen att bygga vidare på.

Idag har stadens inköpsenhet ett team för verksamhetsstöd och hållbarhet. Vi arbetar efter Helsingborgsmodellen där uppföljning och utbildning är i fokus. Våra ställda hållbarhetskrav ska ge effekt och för att lyckas behöver vi arbeta med hela inköpskedjan. Detta innefattar verksamheternas behov, upphandlingsfas med avtalsgrupper, förfrågningsunderlag och annons, ända fram till avtalsförvaltning med uppföljning av och dialog med leverantörer samt utbildning av avropare.

Ansvaret för inköp och upphandlingar är både centraliserat och decentraliserat i Helsingborgs stad. Inköpsenheten ansvarar för stadsövergripande ramavtal och stödjer förvaltningarna med förvaltningsspecifika upphandlingar. Stadsbyggnad och fastighetsförvaltningen genomför egna upphandlingar av bygg- och anläggningsentreprenader.

Samarbete är viktigt för staden. En styrgrupp med inköpsansvariga från staden och bolagen träffas regelbundet för att diskutera uppdrag, kompetensutveckling samt andra gemensamma frågor. Tre till fyra gånger om året arrangeras tematräffar för alla som jobbar med inköp och upphandling inom koncernen.

Inköp och hållbarhet

Inom hållbarhet ingår miljöhänsyn, arbetsfrämjande insatser, arbetsrättsliga villkor samt etiska villkor. Inom miljöhänsyn fokuserar vi på inköp som berör kemikalier, barn, klimat (transporter och energi), livsmedel och avfall. Viktiga inköpsområden är lek och hobby, livsmedel, förbrukningsmaterial, möbler, IT och bygg- och anläggningsentreprenader.

Inom bygg- och anläggningsentreprenader pågår ett samarbete inom Helsingborgs stads koncern som har tagit fram gemensamma miljökrav som staden och bolagen kan använda vid upphandlingar av entreprenader.

Hur gör vårt arbete en skillnad för livskvaliteten?

Vårt arbete ger resultat! 111 personer har fått lärlingsplats, praktik eller anställning hos de leverantörer staden har avtal med. Ett företag har tilldelats stadens företagsstjärna och ytterligare ett är på gång att premieras för sitt engagemang. Miljöförbättringar har gjorts inom bland annat följande områden:

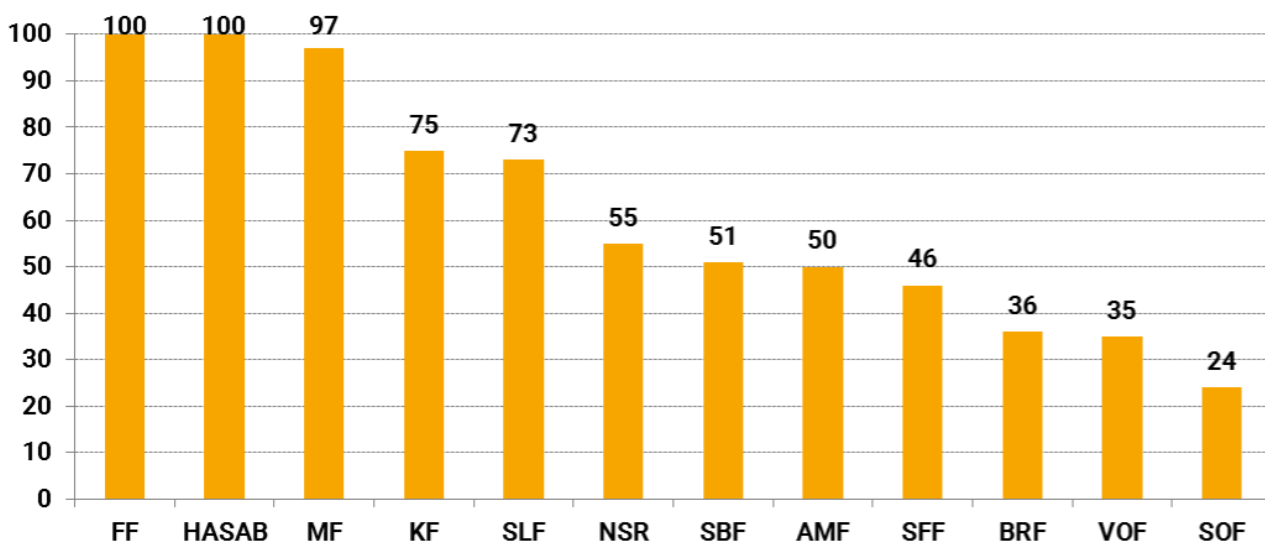
- Andelen ekologisk mat har ökat från 18 procent år 2013 till strax över 40 procent 2016. Trenden under 2017 är att det fortsätter att.
- De nya engångshandskarna som upphandlats har minskat mängden mjukgörare som används vid produktion med åtta ton.
- Inom möbler, köksredskap, leksaker, arbetskläder, gymnastikmaterial med flera, har vi minskat mängden plast och ställt miljökrav på den plast som ändå finns.
- De biobaserade sopsäckarna vi har på avtal istället för de tidigare som var oljebaserade innebär att vi minskar stadens utsläpp av klimatpåverkande gaser med minst motsvarande 6-7 personbilar per år.
- Värmeljusen som är av 100 procent stearin minskar utsläppen med motsvarande 3-4 personbilar per år.

Utmaningar och framtidsfokus

Effekterna av stadens ansträngningar kan vara svåra att mäta på direkt nivå. Vi kommer att behöva göra fler schablonberäkningar. Det fortsatta arbetet handlar om att fokusera på avtalstrohet, koncernsamverkan och kommunikation för att internt och externt sprida det goda arbete vi gör.

Ekologisk mat, vem leder ligan?

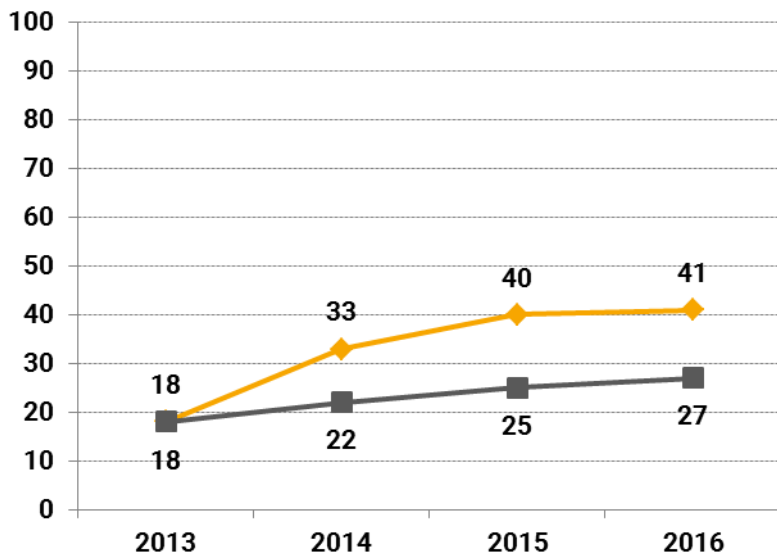
Andel ekologiska livsmedel i procent av kostnad per förvaltning/bolag (2016)*

*Endast de bolag som använder stadens livsmedelsavtal redovisas i detta diagram.

Indikatorer

Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet under hela året enligt Ekomatcentrum, andel (procent av kostnad)

— Helsingborg
— Riket

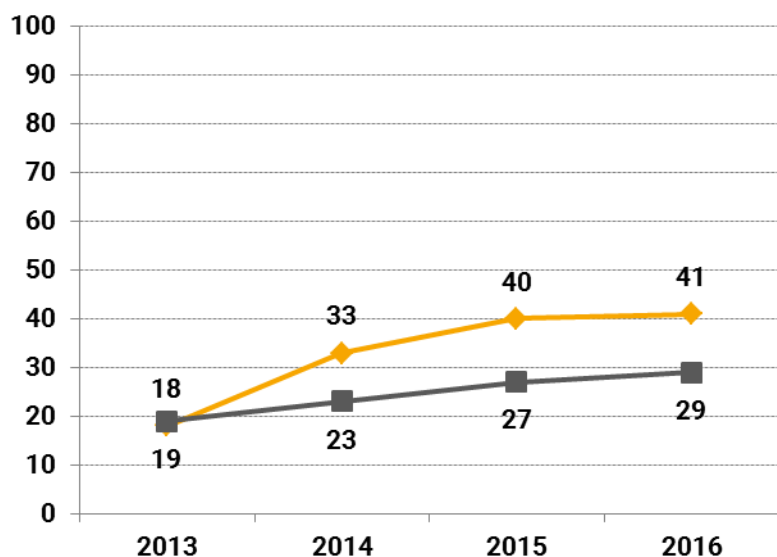
Helsingborgs trend

På bara några år, från 2013 till 2016, har stadens andel av ekologiska livsmedel ökat från 18 procent till strax över 40 procent. Trenden under 2017 visar att den siffran fortsätter att stiga. En stor anledning till att vi ökat är att vi har fått in betydligt fler ekologiska artiklar i sortimentet. Vi har idag cirka 300 stycken ekologiska artiklar upphandlade.

En annan anledning är att vi jobbar aktivt med uppföljningen av de ekologiska målen. Med hjälp av ett avancerat statistikprogram som är avsett just för livsmedelsavtal kan vi följa inköpen och ge återkoppling till verksamheterna. Vi har även utbildat kockarna och beställarna av livsmedel och har regelbundna möten med förvaltningarna. Staden har även en utmärkelse till det kök som har högst andel ekologiska inköp.

Ekologiska livsmedel i den kommunala organisationen (procent av kostnad)

— Helsingborg
— Sveriges Ekokommuner

Helsingborgs trend

Många kommuner prioriterar arbetet med att öka andelen ekologisk. Utifrån att Helsingborg ska vara ledande i miljö- och klimatarbete har vi även jämfört Helsingborg med andra kommuner som vill ligga i framkant. Organisationen Sveriges Ekokommuner samlar idag 101 svenska kommuner som vill stötta och hjälpa varandra i arbetet för en hållbar utveckling.

Diagrammet intill visar en jämförelse mellan Helsingborg och snittet för alla medlemmar i Sveriges ekokommuner. Även i en jämförelse med andra framkantskommuner ligger Helsingborgs resultat långt över snittet, och det tyder på att målmedvetet fokus på bättre avtal, utbildningar med avropare och uppföljning av inköp ger effekt.

Tema

Naturvård

Ett utvecklat grönt nätverk gör Helsingborg hälsosammare och hållbarare. Helsingborg behöver växa smart för att kunna vara en attraktiv och tillgänglig stad. Prognosen visar på att vi blir drygt 40 000 fler invånare år 2035. Därför behöver vi ha attraktiva rekreativsområden och värna om de naturpärlor som finns kvar. Helsingborgs stad har stora ambitioner för naturvård och värnar om existerande naturområden samtidigt som nya naturpärlor anläggs. Helsingborgs stad vill vara ledande i miljö och klimatfrågor med målsättning att skapa ett naturreservat om året. (Hämtat ur "Helsingborg är staden för dig som vill natur", Stadsbyggnadsförvaltningen 2017)

Helsingborg har ett gröstrukturprogram

I mars 2014 antog Helsingborg ett gröstrukturprogram som ska vara ett vägledande underlag i planeringen och den långsiktiga utvecklingen av stadens gröstruktur. Programmet bidrar till att uppnå såväl nationella som lokala miljö- och folkhälsomål, och kan därför tydligt kopplas till livskvalitetsprogrammet.

Samma år, 2014, antogs handlingsplanen för gröstruktur, med specifika och större naturvårdande åtgärder i form av investeringar i våra gröna miljöer. Under 2016 gjordes insatser i bland annat Pålsjö skog, Björka skog samt Kattarp och Hasslarp.

Så sköter vi naturområden i Helsingborg

Inom ramen för drift och underhåll av stadens naturmark sköter vi våra naturreservat och övriga naturområden löpande med fokus på att bevara biologisk mångfald samt utveckla friluftsliv och rekreation. Exempel på sådan skötsel är naturvårdsgallringar, att friställa grova träd (ofta en del av varje gallringsarbete), ängsslåtter och naturvårdsbete.

Vi klassar de nya miljöer som skapas utifrån vilken skötsel som behövs när de blivit klara och inkorporerar dessa i stadens skötsel. Tack vare skötselklassningen kan vi också få fram statistik över hur stora ytor med olika typer av skötsel vi har vid olika tillfällen.

Vår skötsel i siffror

Naturvårdsgallringar utfördes under gallringssäsong 2016 och 2017 i åtta skogsområden med varierande storlek och utförande i Bruces skog, Larödsbogen, Björka fälad, Duvestubbeskogen, Kungshultskogen, Långeberga, Talldungen och Triangel-skogen.

Ängsslåtter utfördes 2016 på 44 hektar, och under samma år betades 150 hektar betesmark av olika bruksdjur.

Vi har satt stängsel för nya betesmarker på flera platser under 2016 då arealen betesmark ökat med över 10 hektar. De nya betesmarkerna finns i Larödsbogen, nordost om Sofierosbogen, utmed Hasslarpsån intill bebyggelsen i Hasslarp samt skogsbyte inne i Kungshultsbogen. Det har även skett en utvidgning av befintlig betesmark i Pålsjö skog, Sandblottor för att gynna sandlevande insekter och ängsflora är skapade vid Hittarpsrevet, i Björka skog samt i flera av tallskogarna vid Planteringen och Miatorp samt Råå ljun. Vi planterade 0,5 hektar skog inom ramen för projektet "Barnens skog". Utöver detta är cirka 2 hektar planterat som brynplanteringar i de norra delarna av Pålsjö naturreservat och Lundsgård i Bruces skog.

Fyra nya våtmarker, varav en större och tre mindre sådana, är gjorda i Pålsjö naturreservat. En större våtmark är skapad vid Välluv. Under 2016 tillkom nya ängsytor i Jordbodalen, på Ättekulla, Lundsgård (Bruces skog), Äppelsbogen i Kattarp samt de norra delarna av Pålsjö naturreservat, mellan Sofierosbogen och Laröd.

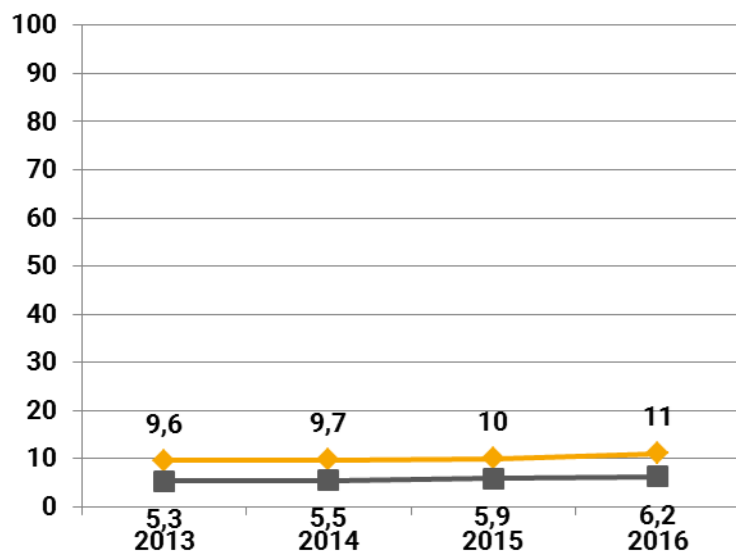
Nya gångstråk skapades under 2016 i östra Ramlösa där stigarna från Jordbodalen kopplas samman via naturpunkt Vattenvård, Långebergskogen, Östra Ramlösa utmed Lussebäcken och vidare ner till Ramlösa brunnspar och ravin där man kan ta sig vidare till Skåneleden. En säker passage under väg 111 skapades vid Ramlösa/Humlegården.

Naturvård i praktiken - dessa kor betar på en betesmark vid Bruces skog.

Indikatorer

Andel skyddad Natur (Procent)

— Helsingborg
— Sveriges Ekokommuner

Helsingborgs trend

Detta nyckeltal visar skyddad land- och vattenareal i nationalparker, naturreservat och biotopsskyddsområden. Helsingborg har totalt 18 naturreservat, varav åtta är kommunala. Av dessa åtta är dessutom två naturreservat marina, vilket är unikt.

Staden har som ambition att skapa ett nytt naturreservat om året. Senaste reservatet att invigas var Pålsjö skog så sent som i september 2017.

Det målmedvetna arbetet att skydda områden med höga naturvärden ger utslag i statistiken, Helsingborg har nästan dubbelt så stor andel skyddad natur som snittet.

Tema

Ensamhet hos äldre

Många äldre med hemtjänst i Sverige upplever sig ensamma. Ensamhetsproblematiken förväntas dessutom öka, och det ställs krav på att kommunerna måste vidta åtgärder. Detta gäller främst äldre med insatser från kommunen men också för gruppen seniorer generellt. När analyser görs av upplevelsen av ensamhet hos äldre är det viktigt att beakta den utveckling som skett inom hemtjänsten de senaste 35 åren. Hjälp på kvällen och trygghetslarm kom på 1980-talet. Idag kan helsingborgarna få omfattande stöd i sitt eget hem. Hemtjänsten till helsingborgarna håller hög kvalitet och kunderna är generellt mycket nöjda med insatserna. De flesta upplever god livskvalitet, men det finns en baksida och det är upplevelsen av ensamhet.

Hemtjänstens utveckling innebär att genomsnittsålder hos de som får insatser är hög och många har omfattande omvårdnads- och vårdbehov. Att lämna hemmet och delta i sociala sammanhang är ofta svårt. Många orkar eller vill inte lämna sin bostad. Hög ålder ger risk för ett allt glesare socialt nätverk. Ensamhet hos äldre kan vara självvald. Känslan av ensamhet kan också vara en konsekvens av det sättet personen valt att leva sitt liv på. Personal som arbetar i hemtjänsten vittnar om att många kunder upplever sig ensamma. Deras erbjudande om kontakt med frivilliga, föreningar eller volontärer är trots det inte attraktivt. Att ersätta den nära relationen med en f.d. partner, syskon eller andra personer som stått den äldre nära är svårt.

Så arbetar vi i Helsingborg

Vård- och omsorgsförvaltningen har ansvar för att ge stöd kring de sociala kontakterna för hemtjänstkunder som bedömts ha sådant behov. Insatser ges på olika sätt av hemtjänstens personal. Förvaltningen erbjuder dessutom möjlighet för alla äldre att besöka Träffpunkter på olika platser i staden. Ett syfte med Träffpunkterna är att möjliggöra nya sociala kontakter och därmed minska känslan av ensamhet. Vid Träffpunkterna erbjuds att delta i olika typer av aktiviteter men också att under vardagarna äta lunch tillsammans med andra äldre. På Träffpunkterna erbjuds seniorer också olika former av utbildningar, till exempel i att hantera datorer, läsplattor och smartphones.

Vård- och omsorgsförvaltningen möjliggör, genom att bevilja föreningsbidrag, för föreningar, frivilligorganisationer och andra initiativ att arbeta med olika insatser inom detta område. Man kan bedriva besöksverksamhet eller olika typer av öppna verksamheter för seniorer.

Framtida utmaningar och möjligheter

Trenden i samhället är att allt fler äldre och multisjuka personer kommer att ges omsorg och vård i sitt eget boende. Upplevelsen av ensamhet hos äldre med hemtjänst kommer sannolikhet att öka under de närmaste åren. Samtidigt står samhället inför ett paradigmskifte. Mer pengar till verksamheten för att anställa fler är inte längre en möjlig lösning. Dels finns inte de ekonomiska möjligheterna men det stora problemet är att det inte kommer att finnas tillgång till personal. De prognoser som finns tillgängliga och förvaltningens egna erfarenheter är att det kommer att bli mycket svårare framöver att rekrytera kompetenta medarbetare. En prognos säger att minskningen av tillgänglig personal kommer att minska med 15 % under de närmaste åren. Samtidigt som gruppen äldre ökar kraftigt framförallt i åldern över 80 år. Därför behöver vi tänka nytt.

En faktor som kan minska känslan av ensamhet som äldre är alla de möjligheter som digitaliseringen erbjuder. Morgondagens äldre kommer att använda datorer, läsplattor och smartphones på ett helt annat sätt än dagens äldre. De digitala lösningarna ger möjlighet att bevara sociala kontakter och kommunicera med närstående och vänner. Digitaliseringen ger också möjlighet att ta upp kontakt med gamla vänner och bekanta men också att hitta helt nya bekantskaper. De digitala redskapen gör det fullt möjligt att vara delaktiga i samhället och ha ett rikt socialt liv utan att lämna sin bostad. En nog så viktig faktor. Detta är en möjlighet som rätt utnyttjad kan vara ett utmärkt sätt att minska känslan av ensamhet.

Tillgång till digitala redskap ger också möjlighet att vara delaktig i samhället. Att från sitt hem ta del av konserter, vara med på möten, gå på teater med mera minskar ensamheten. Denna möjlighet sätter tydligt fokus på att ensamhet hos äldre inte bara är en fråga för Vård- och omsorgsförvaltningen. Det handlar också om vilka möjligheter till exempel Kulturförvaltningen har att erbjuda delar av sitt kulturutbud digitalt. Föreningar och organisationer som har medlemmar som är äldre och/eller har funktionshinder behöver också fundera över hur medlemmarna kan fortsätta att vara aktiva.

Seniorer och internet

I dagens Sverige är andelen personer över 65 år som är aktiva på internet 79 %. En hög procentandel i jämförelse med övriga Europa. Seniorerna betalar räkningar, skickar e-post, tar del av nyheter och använder sociala medier. Allt flera har upptäckt betalningar via mobilen. Generellt sätt visar Internetstiftelsens undersökning "Svenskarna och Internet 2016" att det finns en skiljelinje vad gäller internetvanor mellan personer mellan 65 och 75 år och personer över 76 år. Av gruppen över 76 år är det bara hälften som är internetanvändare. Många som inte använder tekniken säger att de är ointresserade och andra upplever att tekniken krånglig.

Att seniorer är allt mer aktiva på internet är uppenbart. Exakt vilka konsekvenser det får för den upplevda ensamheten för äldre är svårt att säga. Men att det kommer att påverka både upplevelsen av ensamhet och de metoder som ska användas för att motverka ensamhet är tydligt.

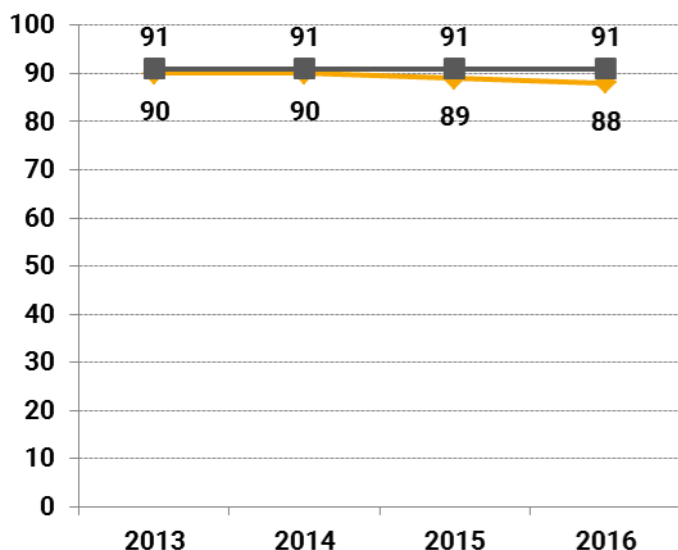
Vad händer i framtiden?

Inför framtiden är det viktigt att beakta samhällsutvecklingen men också förändrade attityder och värderingar hos seniorerna. Nästkommande generationer har levt ett annat liv än äldre födda på 1920- och 1930-talet. Det kan kräva ett förändrat sätt vad gäller samhällsplaneringen. Det kommer att ställa nya krav på kulturverksamheter att kunna delta via internet. Stadens volontärverksamhet behöver sannolikt förändras. Kontakter kommer sannolikt att också ske digitalt. En volontär kan vara en person som har svårt att lämna sitt hem men som via internet kan upprätthålla kontakt med många andra i samma situation.

Frågan om ensamhet hos äldre är mångfacetterad. En sak är tydlig – det krävs samverkan mellan olika parter och de gamla lösningarna är inte längre gångbara.

Indikatorer

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (procent)

— Helsingborg
— Riket

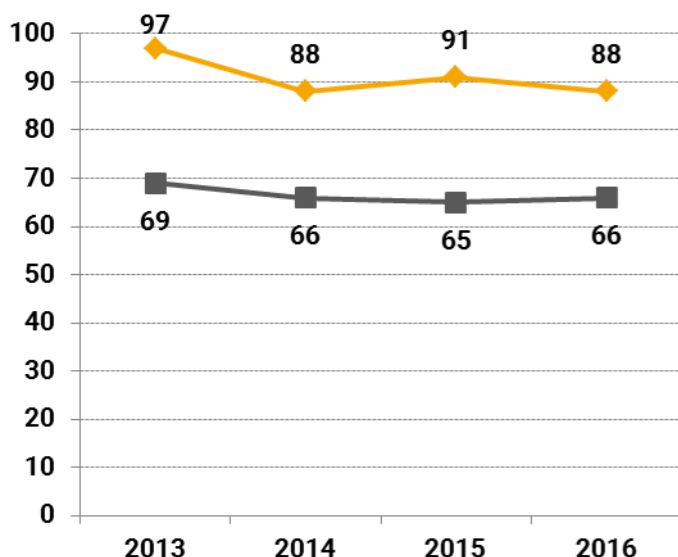
Helsingborgs trend

Helsingborgs stad har sedan 2013 legat något under medeltalet för Sverige. Mellan åren 2015 och 2016 ser vi en svagt nedåtgående trend.

Vår bedömning är att detta måttetal har stark koppling till den känsla av otrygghet hos helsingborgarna som till exempel polisens mätningar har visat. Många äldre menar att samhället blivit allt mer otryggt och upplever en rädsla för att utsättas för brott såväl i utemiljö som i sitt eget hem

Omsorgs- och serviceutbud hemtjänst äldreomsorg, andel av maxpoäng (procent)

Helsingborgs trend

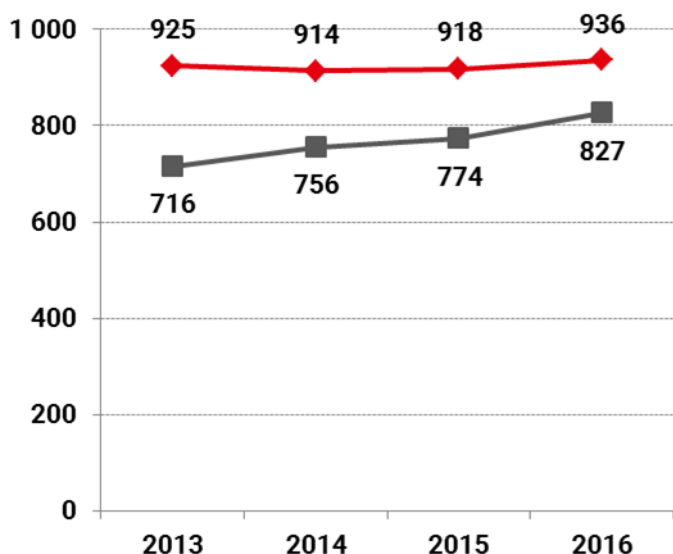

Helsingborgarna är långt mer nöjda med det omsorgs- och serviceutbud som erbjuds än genomsnittet bland hemtjänstens kunder i Sverige är.

Värdet har flukturerat mellan åren 2013 och 2016 men ligger fortfarande kvar på en väldigt hög nivå. Stödet till äldre och personer med funktionsnedsättning är väl utvecklat i staden och informationen till målgrupperna är god.

Bilaga 1 – Övriga nyckeltal, varmt välkomnande

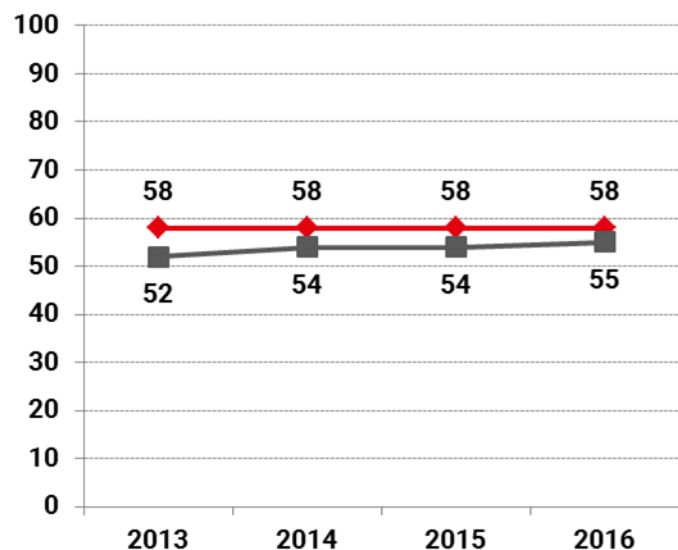
Kostnad fysisk och teknisk planering, inklusive bostadsförbättringar, kronor per invånare

Detta är ett komplicerat nyckeltal som innehåller många variabler som var och en kan få stor inverkan på resultatet, till exempel bredbandsutbyggnad, mark-exploatering och saneringar som sällan fördelas jämnt över åren utan skiljer sig åt under perioder. Gemensamt för höga kostnader kan dock anses vara att staden satsar pengar på fysiska förbättringar i staden, men det är svårare att utvärdera om dessa förbättringar är fler bostäder, färre förorenade områden eller fler fiberanslutna hushåll.

De senaste åren visar siffrorna för Helsingborg en stigande trend med ökade kostnader per invånare vilket kan anses vara bra, och man är tillbaka på 2012/2013 års nivåer i investeringar. Kopplat till att befolkningen sedan dess ökat med cirka 10 000 invånare är de faktiska summorna som lagts på fysiska förbättringar ännu högre.

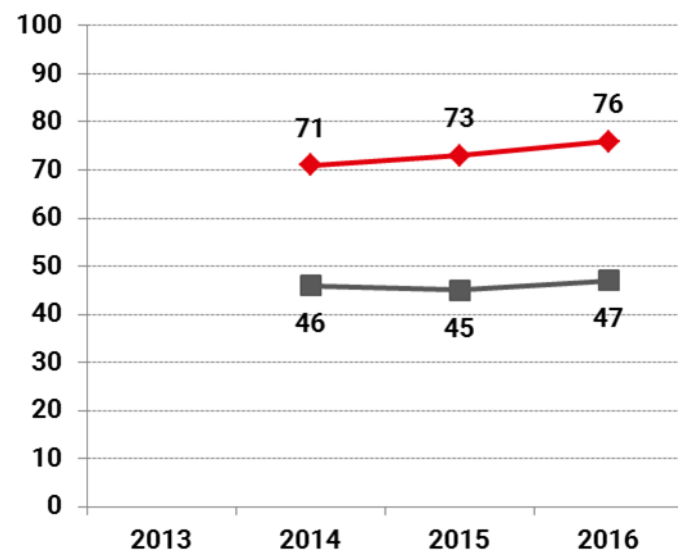
Nöjd Medborgar-Index
Gator och vägar

Nyckeltalet mäter medborgarnas uppfattning av belysning, underhåll/skötsel, snöröjning och trafik-säkerhet. Utvecklingen bland de som svarar i Helsingborg har varit statisk de senaste åren, och vi ligger några poäng över Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Fysisk tillgänglighet, sammanlagt resultat, andel av maxpoäng (procent)

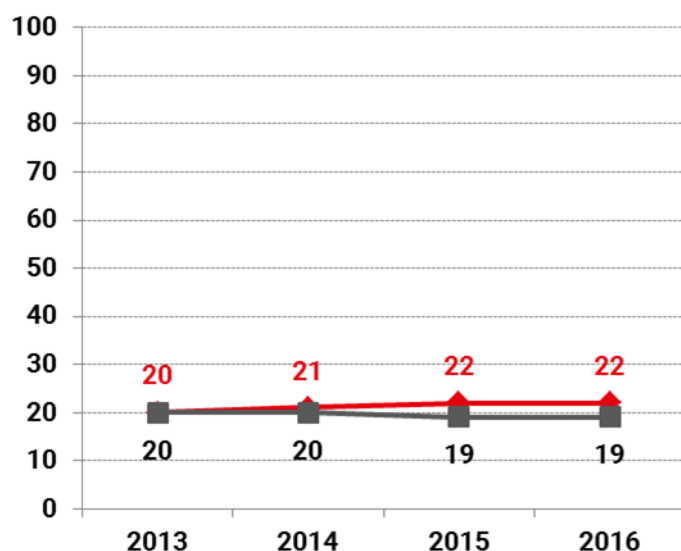

Helsingborgs utomhusmiljö ska vara tillgänglig för alla. Det innebär att en person som till exempel har nedsatt syn eller hörsel eller har svårt att gå också ska kunna ta sig runt i staden. Det ska bland annat vara enkelt att komma fram med barnvagn, rullstol eller rollator.

I stadens Plan för lika möjligheter tydliggörs bland annat stadens arbete med hur vi kan möta behoven från personer med olika slags funktionsvariationer. Helsingborgs stad har även tagit fram en folder och en handbok för tillgänglig utemiljö. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar mycket med så kallade "enkelt avhjälpta hinder", det vill säga att passa på att tillgänglighetsanpassa det direkta närområdet i samband med arbeten i den offentliga utemiljön.

Det tydliga insatserna ger resultat, för förutom att ligga långt över sverigesnittet är trenden även stadigt positiv.

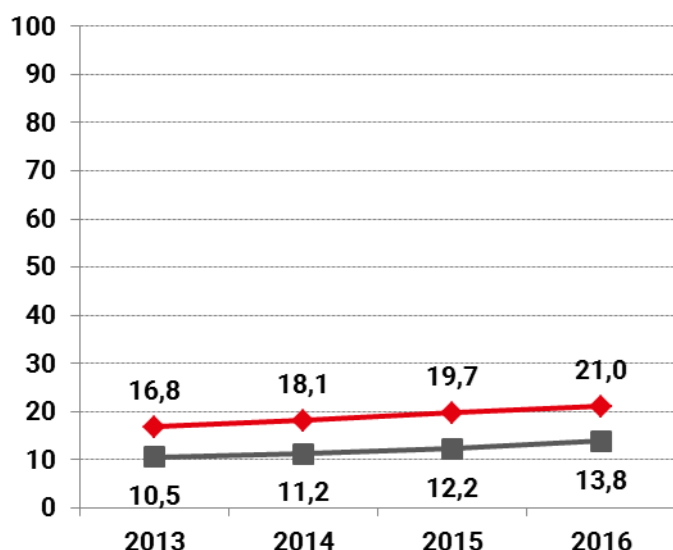
Andel personer som självrapporterat blivit utsatta för kränkande behandling, (procent). Folkhälsoenkäten

Nyckeltalet baseras på frågan om den svarande under de senaste tre månaderna i någon situation blivit bemött så att en känt sig kränkt. Utvecklingen bland de som svarar i Helsingborg har långsamt försämrats de senaste åren, medan trenden för Sverige i stort går åt motsatt håll.

Detta nyckeltal baseras på svar från Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Utrikes födda, 18-64 år, av kommunens anställda, andel (procent)

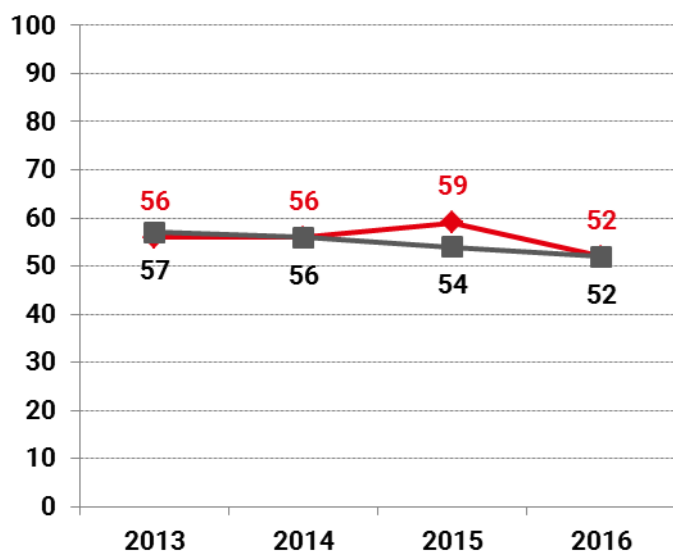

De som arbetar för Helsingborgs stad bör spegla den mångfald som finns i staden. Mångfald innebär många olika saker, och Helsingborg samlar mycket av sitt mångfaldsarbete i plan för lika möjligheter.

Att mäta utrikes födda i stadens organisation är en variabel för att se hur väl staden speglar mångfalden i samhället. Av diagrammet att döma ligger Helsingborgs stad bra till, då andelen utrikes födda i stadens organisation ligger en bra bit över riksnittet.

Kopplar vi denna indikator till hur stor andel av den totala befolkningen som består av utrikes födda, kan vi se att bilden inte är lika positiv. 2016 var 29,6 procent av Helsingborgs invånare utrikes födda, men i stadens organisation var bara 21 procent utrikes födda. Därför behöver mångfald, och det gäller all sorts mångfald, fortsatt vara en viktig fråga när vi rekryterar till nya tjänster i stadens organisation.

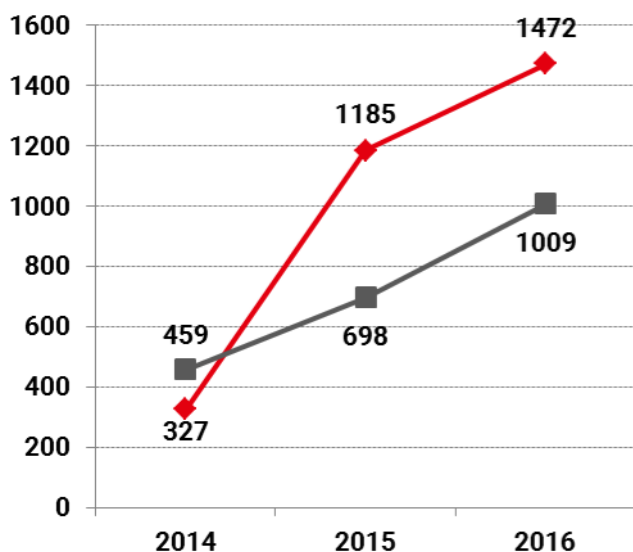
Nöjd Region-Index Bostäder

Nyckeltalet mäter medborgarnas syn på möjligheterna till boende, utbudet av bostäder och trivsamt i bebyggelsen. Bland de svarande i Helsingborg har utvecklingen varit relativt statisk under senare år, och ligger i linje med Sverige i övrigt.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Samtliga förväntade påbörjade bostäder genom nybyggnad, i flerbostadshus Boverkets bostadsmarknadsenkät

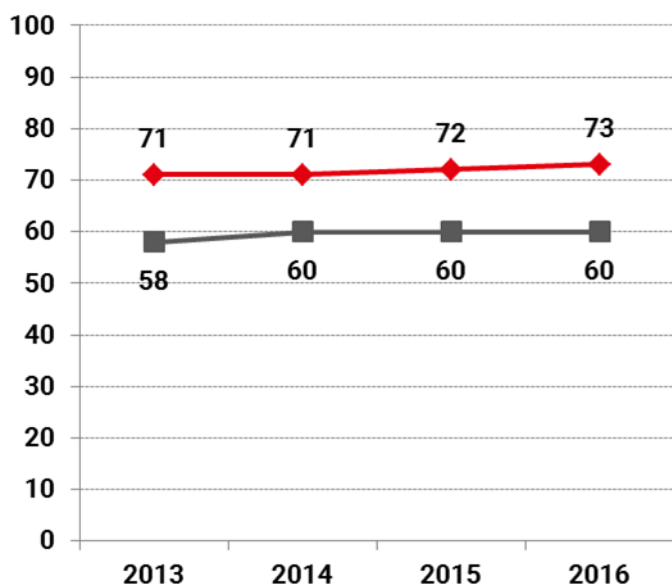
— Helsingborg
— Riket

Helsingborg är en av de städer som har högst procentuell befolkningstillväxt i hela Sverige. År 2035 beräknas det finnas 176 000 invånare i staden, en ökning med cirka 36 000 personer.

Att kunna erbjuda alla ett hem är viktigt för en stads attraktivitet. Det finns en stark efterfrågan på bostäder i Helsingborg, både hyresrätter, bostadsrätter och äganderätter, men vi kan se att det blir allt svårare att matcha bostadssökarens behov med det befintliga utbudet av bostäder. Efterfrågan är som störst på billiga hyresrätter, men det är inte det som byggs. Det leder till situationer där vissa fastighetsutvecklare ser att det är svårt att hyra ut nybyggda bostadsrätter.

I hela Sverige byggs det fler och fler bostäder, men utvecklingen i Helsingborg är starkare positiv än riket i stort, och vi ser ingen avmattning på takten. Det är viktigt att förstå att situationen på bostadsmarknaden är komplex och att det gäller att hitta en balans mellan det som byggs och det som efterfrågas.

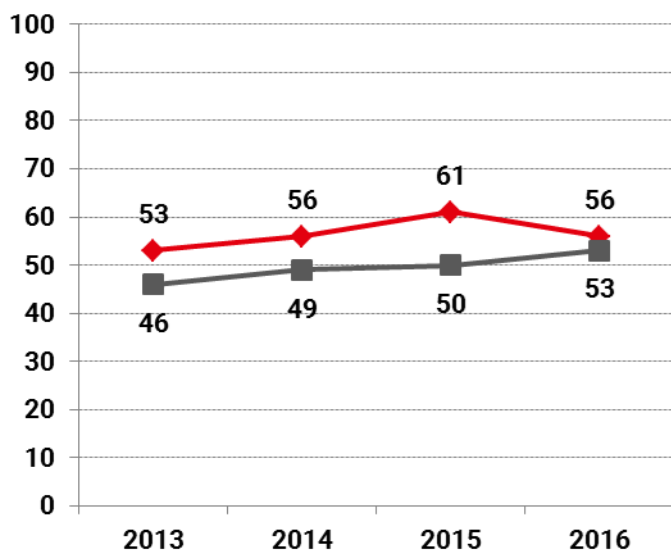
Nöjd Region-Index Utbildningsmöjligheter

Nyckeltalet mäter upplevelsen av tillgång till högre (eftergymnasiala) utbildningar inom rimligt avstånd från hemorten. Bland de som svarar i Helsingborg är upplevelsen relativt statisk, men på en avsevärt högre nivå än Sverigesnittet. En möjlig orsak till utfallet är att Greater Copenhagen som geografiskt område erbjuder ett mycket stort antal attraktiva utbildningar av varierande slag. Kopplat till en god kollektivtrafikförsörjning kan närheten till utbildning upplevas som god.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

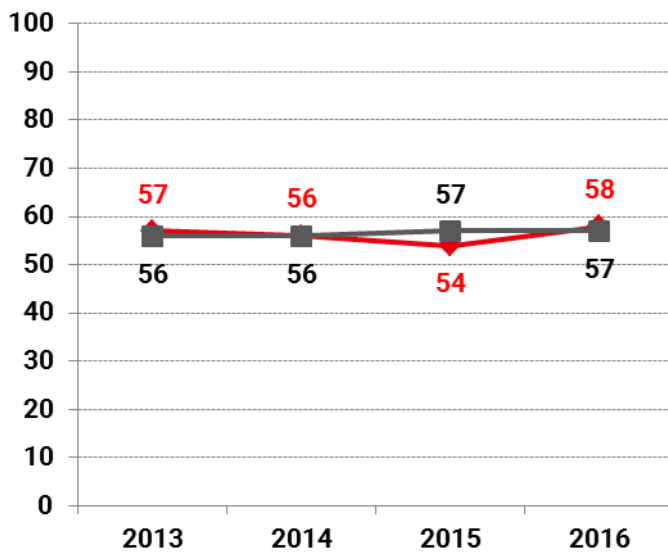
Nöjd Region-Index Arbete

Nyckeltalet mäter de svarandes uppfattning om möjligheterna till arbete inom rimligt avstånd. Bland de som svarar i Helsingborg varierar uppfattningen något från år till år men håller sig på en relativt stabil nivå. Medan vi tidigare låg långt över Sverigesnittet har detta stadigt ökat och är nu i det närmaste ikapp uppfattningen bland de svarande i Helsingborg.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

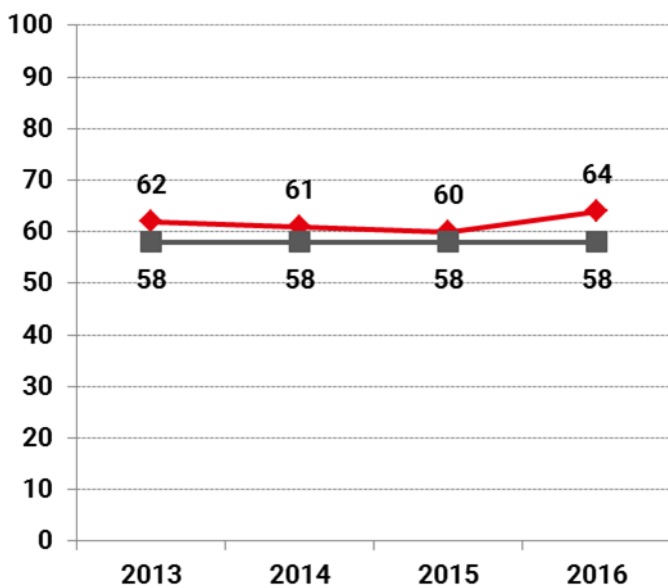
Nöjd Medborgar-Index Grundskola

Nyckeltalet mäter uppfattningen av grundskolor i kommunen. Bland de som svarar i Helsingborg har uppfattningen under en längre period varit något över medel (över 50) och utfallet i Helsingborg stämmer väl med Sverigesnittet. Generellt sett kan vi se att utfallet för de indikatorer som mäter attityder till skola och utbildning i Helsingborg utvecklas positivt, vilket är glädjande. Det görs stora satsningar på att förbättra resultat och arbetsmiljö i skolan.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Nöjd Medborgar-Index Gymnasieskola

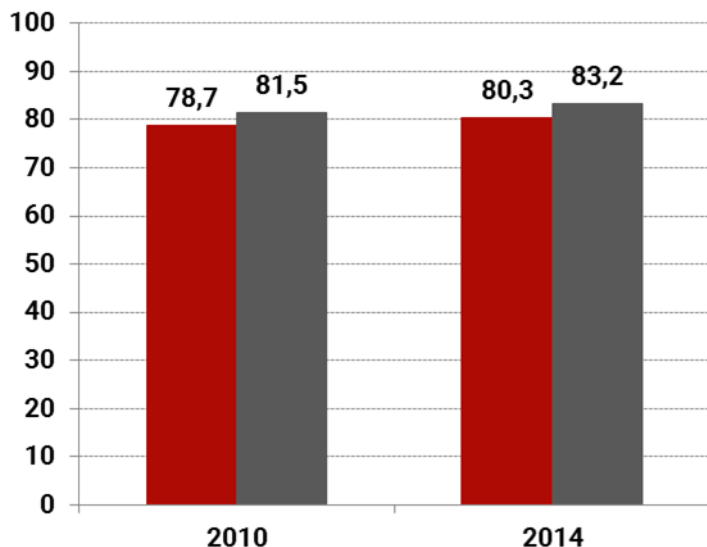

Nyckeltalet mäter medborgarnas uppfattning om gymnasieskolorna i kommunen. Bland de som svarar i Helsingborg är uppfattningen relativt god och har så varit under en lång period. Helsingborgs resultat speglar också Sverigesnittet väl. Generellt sett kan vi se att utfallet för de indikatorer som mäter attityder till skola och utbildning i Helsingborg utvecklas positivt, vilket är glädjande. Det görs stora satsningar på att förbättra resultat och arbetsmiljö i skolan.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Bilaga 2 – Övriga nyckeltal, allas delaktighet

Valdeltagande i senaste kommunvalet (procent)

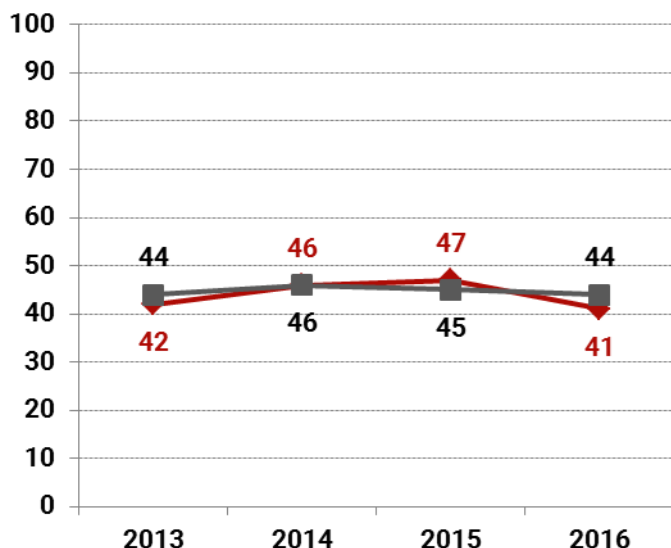

Vi kan se ett ökat valdeltagande både i val till kommunfullmäktige och val till riksdagen, men Helsingborg ligger fortfarande en bit under rikssnittet.

Valdeltagandet i Sverige har successivt ökat sedan kommunerna tog över ansvaret för förtidsröstningen, före detta poströstningen, vid valet 2006. Genom förtidsröstningen har möjligheterna att rösta ökat väsentligt, både antal ställen och öppettider. Detta är troligen en av de viktigaste förklaringarna till att valdeltagandet ökat, inte bara i Helsingborg.

Ansvar för att mobilisera väljarna ligger främst på partierna. Valnämnden arbetar med att utveckla sin information till väljarna om var, när och hur man kan rösta och arbetar kontinuerligt med att förbättra tillgängligheten.

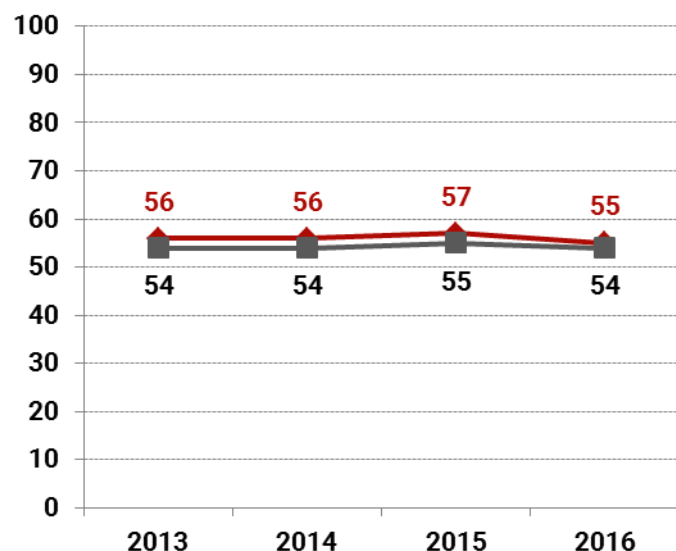
Nöjd Inflytande-Index Förtroende

Nyckeltaled baseras på frågor om uppfattningen av huruvida politikerna i staden arbetar för kommunens bästa och hur ansvarstagande de är, samt motsvarande för högre tjänstemän, samt hur väl politiska beslut genomförs. Bland de som svarar i Helsingborg är förtroendet relativt lågt, stadigt under 50, och skiftar stundtals ganska mycket från mätning till mätning. Helsingborg halkar också allt oftare under Sverigesnittet, senast 2016.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Nöjd Inflytande-Index Information

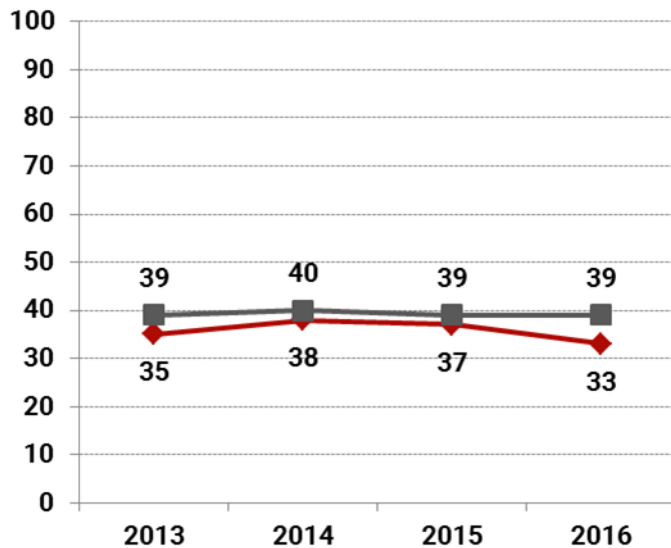

Nyckeltalet mäter nöjdheten av tillgången och kvaliteten på kommunens information samt webbplats. Bland de som svarar i Helsingborg har uppfattningen varit statisk och något över medel (över 50) under ett antal år, och ligger väldigt nära Sverigesnittet.

En intressant jämförelse är att Helsingborg år 2015 vann Sveriges Kommuner och Landstings utmärkelse "Bästa kommunwebb" med ett index på 96 av 100 möjliga poäng. Detta verkar dessvärre inte ha påverkat de svarande i någon som helst utsträckning.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

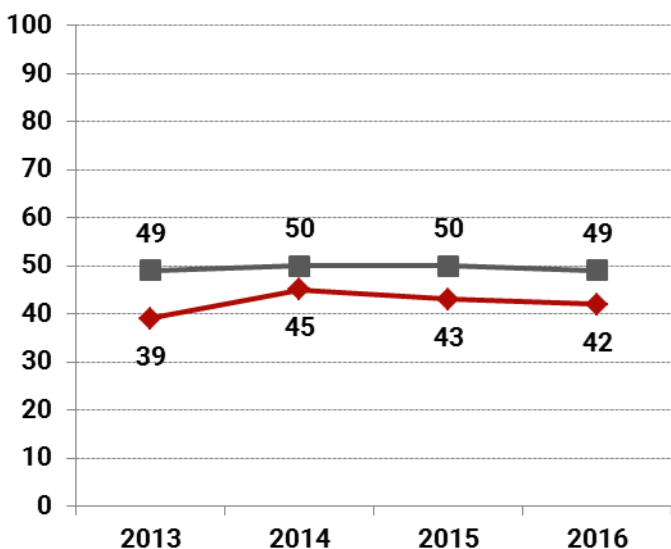
Nöjd Inflytande-Index Påverkan

Nyckeltalet mäter medborgarnas nöjdhet när det gäller politikernas vilja att lyssna och sin egen möjlighet att påverka politiska beslut och den kommunala verksamheten, samt hur väl representerade ens åsikter är bland kommunens partier. Bland de som svarar i Helsingborg är trenden svagt nedåtgående från en redan låg nivå, och Helsingborgs utfall är ständigt under Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

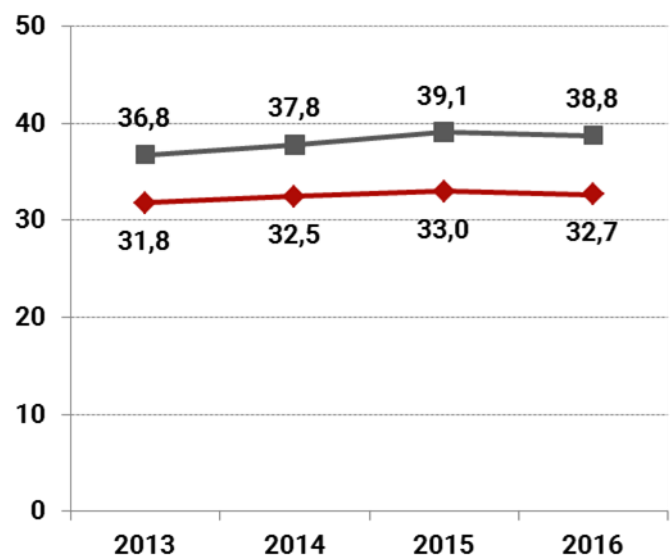
Nöjd Inflytande-Index Kontakt

Nyckeltalet mäter medborgarnas nöjdhet när det gäller möjligheten att komma i kontakt med kommunens politiker. Bland de som svarar i Helsingborg är trenden svagt nedåtgående från en redan låg nivå, och Helsingborgs utfall är ständigt under Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

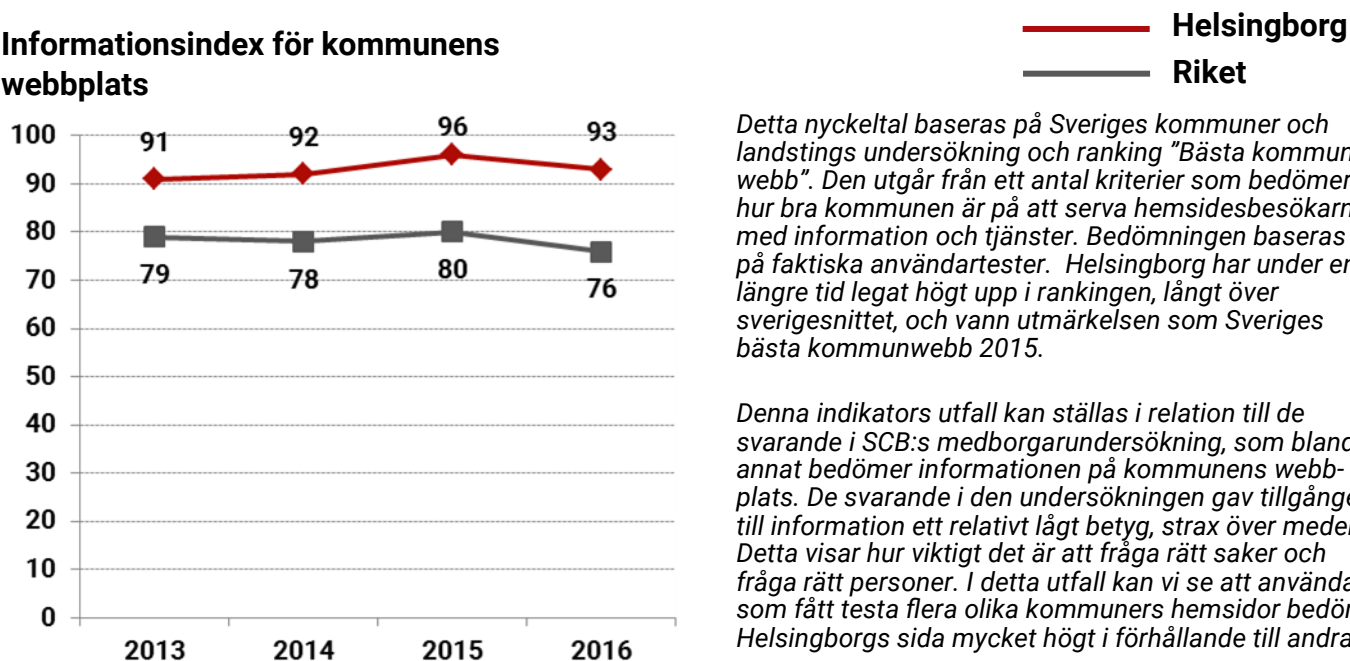
Ohälsotal, antal dagar per år Könsuppdelad, kvinnor

Ohälsotalet är ett mått på utbetalda dagar med sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning från socialförsäkringen. Generellt sett har kvinnor ett högre ohälsotal än män, detta stämmer både på Sverigenivå och för Helsingborg. I Helsingborg hamnar kvinnorna ungefär tio punkter högre än männen, men gapet minskar. Kvinnornas ohälsotal är mer statistiskt än männens, som ökar något.

Jämfört med riket i stort har kvinnor i Helsingborg ett betydligt lägre ohälsotal. Detta kan enligt vår analys bland annat kopplas till att staden och omkringliggande arbetsmarknad i en högre utsträckning än rikssnittet präglas av små och medelstora företag inom service-sektorn, vilket sannolikt genererar färre arbets- och förslitningsskador på grund av tung belastning. Nationellt sett kan man se att längre sjukskrivningar på grund av utmattningssyndrom ökar, särskilt bland unga kvinnor, vilket kan vara viktigt att bevaka i Helsingborg.

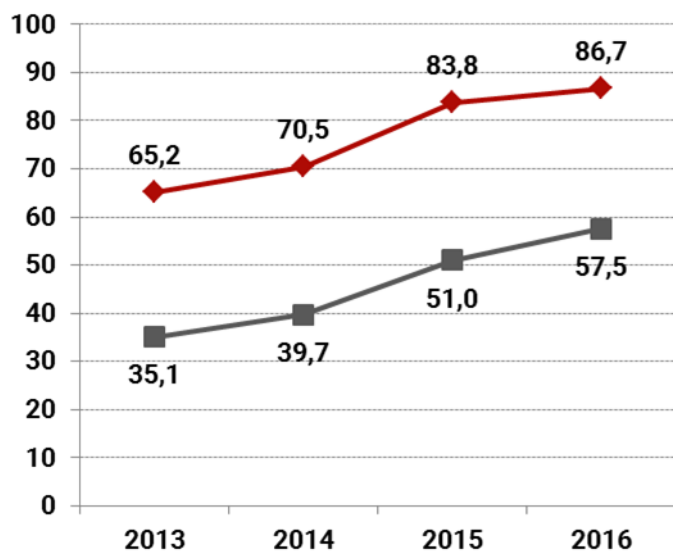
Informationsindex för kommunens webbplats

Detta nyckeltal baseras på Sveriges kommuner och landstings undersökning och ranking "Bästa kommunwebb". Den utgår från ett antal kriterier som bedömer hur bra kommunen är på att serva hemsidesbesökarna med information och tjänster. Bedömningen baseras på faktiska användartester. Helsingborg har under en längre tid legat högt upp i rankingen, långt över sverigesnittet, och vann utmärkelsen som Sveriges bästa kommunwebb 2015.

Denna indikatorns utfall kan ställas i relation till de svarande i SCB:s medborgarundersökning, som bland annat bedömer informationen på kommunens webbplats. De svarande i den undersökningen gav tillgången till information ett relativt lågt betyg, strax över medel. Detta visar hur viktigt det är att fråga rätt saker och fråga rätt personer. I detta utfall kan vi se att användare som fått testa flera olika kommuners hemsidor bedömt Helsingborgs sida mycket högt i förhållande till andra.

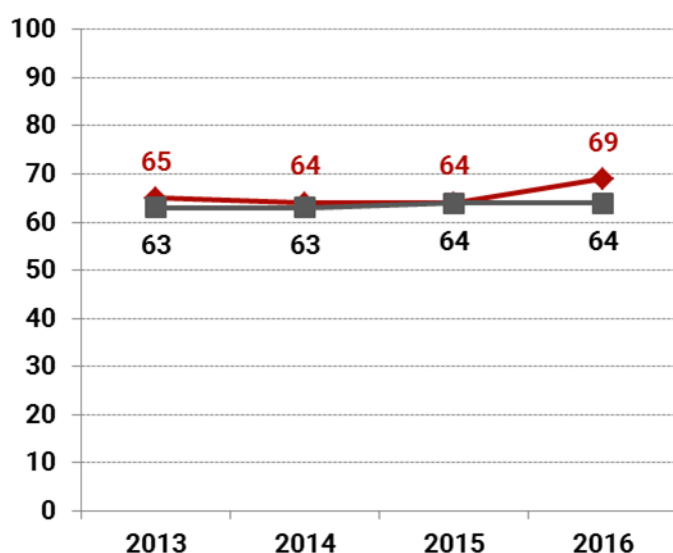
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel av befolkningen (procent)

Det är Öresundskraft som bygger ett bredband, ett så kallat stadsnät, med fiberkabel i Helsingborg. Målet är att 95 procent av kommunens hushåll ska ha bredbandsuppkoppling till år 2020. Idag tillhör fler än 96 procent av stadens hushåll någon av kommunens tätorter, och utbyggnaden pågår i flera av dessa.

Helsingborg har länge legat långt framme vad gäller olika slags digitalisering och detta är bara ett exempel på där staden ligger långt över sverigesnittet. Förutom bredband i form av fiber arbetar Helsingborg aktivt för att skapa och förbättra antalet öppna wifi-zoner i staden. I september 2017 kan vi räkna till nästan 200 fria wifi-zoner, fördelade över centrala Helsingborg och flera av de kringliggande tätorterna.

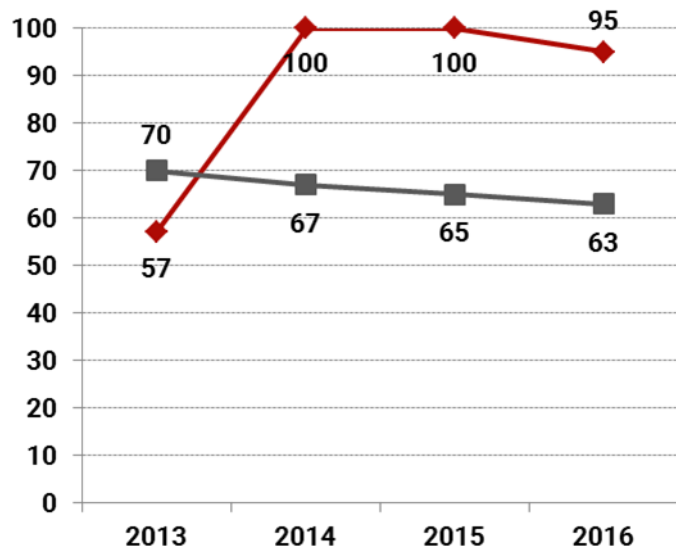
Nöjd Medborgar-Index Förskola

Nyckeltalet mäter medborgarnas upplevelse av förskolorna i kommunen samt om man har haft erfarenhet av förskolan de senaste två åren. Bland de som svarar i Helsingborg är trenden positiv, och från att ha legat i linje med Sverigesnittet är Helsingborg nu över detta. Generellt sett kan vi se att utfallet för de indikatorer som mäter attityder till skola och utbildning i Helsingborg utvecklas positivt, vilket är glädjande. Det görs stora satsningar på att förbättra resultat och arbetsmiljö i skolan.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkert i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

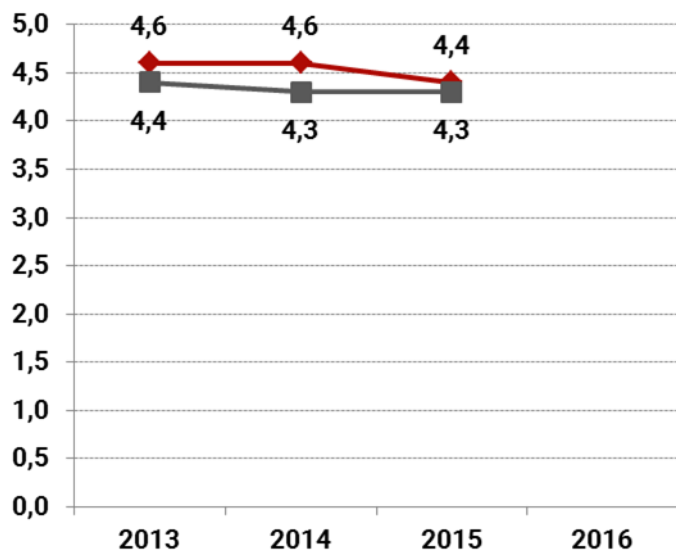
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (procent)

De senaste åren har Helsingborg gjort en rejäl upp-ryckning i jämförelse med Sverigesnittet. Från att ha legat långt under snittet ligger vi nu långt över, och staden har haft flera år då vi lyckats tillmötesgå samtliga förfrågningar om placeringsdatum.

Helsingborgs stad har en platsgaranti för förskolan. Om barnet är i åldern 1-5 år och en har anmält behov av plats senast 4 månader innan en vill att sitt barn börjar är en garanterad en plats på någon av stadens förskoleverksamheter. Relaterar vi utfallet till denna platsgaranti kan skillnaden i ett hundra procentigt resultat alltså ha att göra med att föräldrar angett ett startdatum som är mindre än fyra månader fram i tiden.

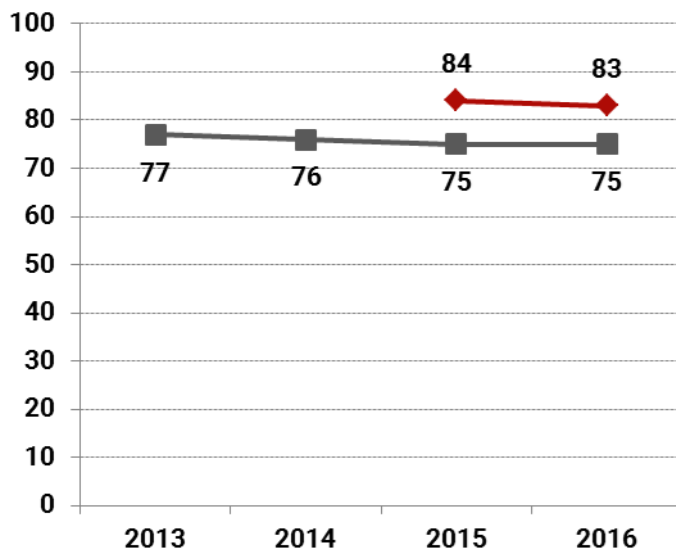
Personal i förskola, antal barn per heltidspersonal (närvarande)

Detta nyckeltal avser samtliga förskolor i Helsingborgs stad, kommunala såväl som privata. Personaltimmar är omräknade till heltidstjänster, och avser både pedagoger, stöd- och resurspersonal. Det är inte alla kommuner som deltar i denna undersökning, så utfallet speglar ett snitt bland deltagande kommuner.

Av utfallet kan vi utläsa att Helsingborg ligger nära rikssnittet, men har ändå under en tid haft fler barn per personal än riket i stort. I jämförelse med till exempel Västerås som är någorlunda jämnstor är utfallet snarligt (4,3 barn per heltidspersonal), och i jämförelse med två kommuner i Familjen Helsingborg, Landskrona (5,2 barn) och Höganäs (4,6 barn) ligger Helsingborg bättre till. Mest glädjande är att se att siffrorna faller i Helsingborg, vilket betyder att personaltäteten i förskolan ökar.

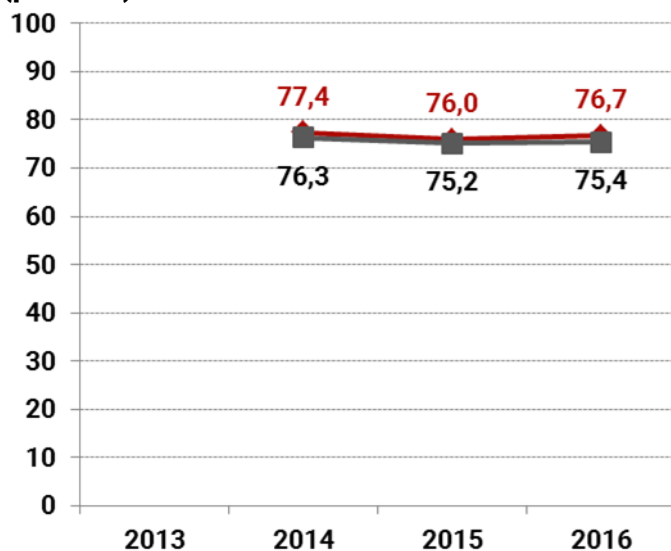
Elever i åk 8: Sammanvägt resultat - elevernas syn på skolan och undervisningen, andel (procent)

Helsingborg har endast besvarat denna fråga de senaste två åren, vilket gör det svårt att utläsa någon tydlig trend över en längre tid. Detta var vi inte medvetna om när indikatorn valdes ut, men påverkar naturligtvis möjligheten att analysera utfallet. Utfallet representerar de elever som svarat "stämmer helt och hållet" samt "stämmer ganska bra" på ett antal frågor som rör hur eleverna ser på skolan, men det har dessvärre inte gått att få fram vilka dessa frågor är. Det gör oss tveksamma till att behålla indikatorn för eventuella framtida uppföljningar

För Sverige i stort är trenden något fallande, det vill säga att elever i årskurs 8 upplever skolan och undervisningen något sämre för varje år.

Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Lägeskommun, andel (procent)

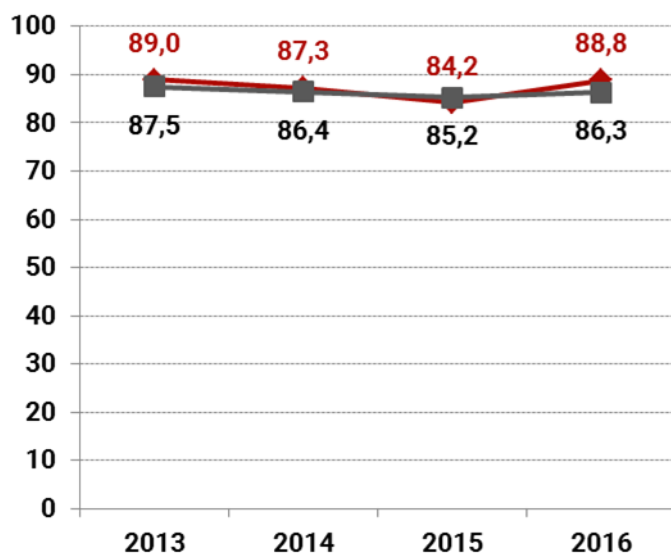
— Helsingborg
— Riket

Stadens barn- och utbildningsnämnd använder den mycket snarlika indikatorn "Andel elever i grundskolan med minst E i alla ämnen i årskurs 9" i sitt interna målstyrningsarbete, och för 2016 uppnådde nämnden den målnivå på 76 procent som satts upp.

Helsingborg följer i i princip rikets utveckling i stort, men då indikatorn är så pass ny är det svårt att ännu tala om någon tydlig trend.

Om vi bryter ner siffrorna kan vi tydligt se att det är en betydligt högre andel flickor som klarar betygskraven (cirka 84 procent) jämfört med pojkarna (cirka 70 procent). Här har den långsiktiga trenden under en längre period visat att fler och fler flickor, och färre och färre pojkar, klarar kunskapskraven.

Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram. Hemkommun, andel (procent)

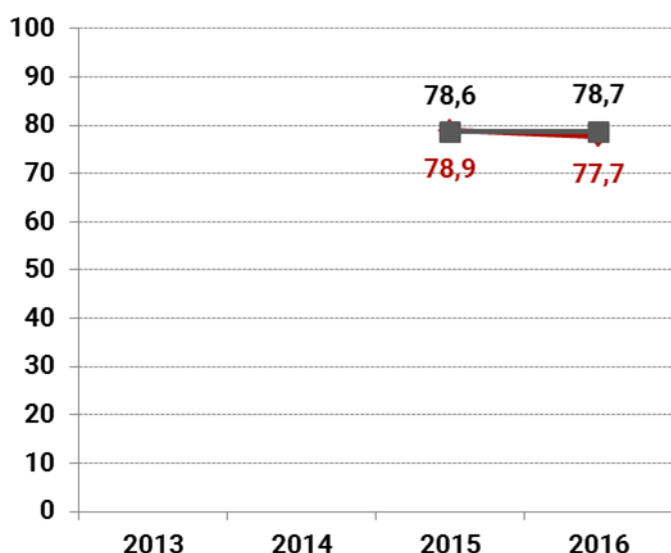

Stadens barn- och utbildningsnämnd använder mycket snarlika indikatorer kopplat till gymnasiebehörighet i sitt interna målstyrningsarbete, och för 2016 uppnådde nämnden samtliga de målnivåer som sattes upp.

Helsingborg följer i i princip rikets utveckling i stort, Och även om Helsingborg har tagit sig ur en svacka är den långsiktiga trenden ganska statisk och strax över rikssnittet.

Om vi bryter ner siffrorna kan vi se att det är en högre andel flickor som är behöriga jämfört med pojkarna. Här har den långsiktiga trenden under en längre period visat att fler och fler flickor, och färre och färre pojkar, klarar behörigheten till något gymnasieprogram.

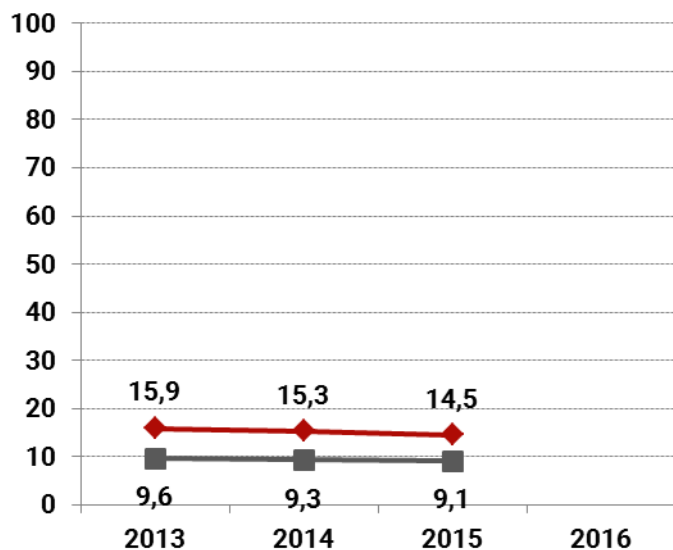
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år. Hemkommun, andel (procent)

Denna indikator är så pass ny att det är svårt att utläsa någon trend. Av det vi kan utläsa efter två års mätningar är att Helsingborg följer rikssnittet, men att det finns en risk att utvecklingen går i negativ riktning.

Likt övriga indikatorer som mäter kunskapskrav och behörighet kan vi se att fler unga kvinnor än unga män tenderar att klara sin examen inom fyra år. 2016 års utfall i Helsingborg visar att 81 procent av de kvinnor som påbörjat gymnasiestudier fyra år tidigare hade en examen, medan motsvarande siffra för män var 74,8 procent.

Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (procent)

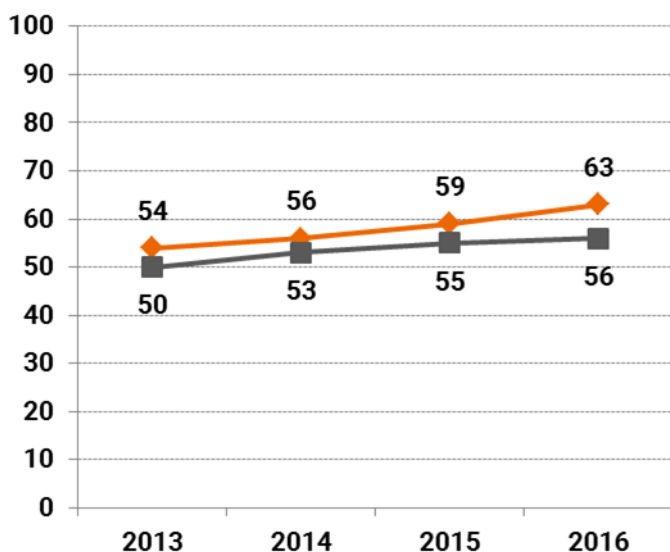
I Helsingborg ska det finnas lika möjligheter för alla barn och unga. Barn och unga i Helsingborg ska ges kunskap och likvärdiga förutsättningar att utveckla alla förmågor. Detta säger ett av stadens åtta mål. Att få lika möjligheter handlar bland annat om att arbeta för att utjämna ekonomiska skillnader i samhället.

Helsingborg har länge haft en långt högre procentandel barn och unga i ekonomiskt utsatta hushåll än rikssnittet. Enligt vissa undersökningar finns det bara ett tiotal andra kommuner som har en högre andel än Helsingborg. Detta hänger ihop med en rad olika faktorer, bland de tydligaste att vi har en lägre sysselsättningsgrad än riket i stort.

Staden har kontinuerligt under en längre tid arbetat på bred front med att prioritera barn och unga och insatser som kan påverka barn och ungas uppväxtvillkor, och de senaste åren går utvecklingen åt rätt håll. Andelen minskar, och den minskar snabbare än rikssnittet.

Bilaga 3 – Övriga nyckeltal, livslång aktivitet

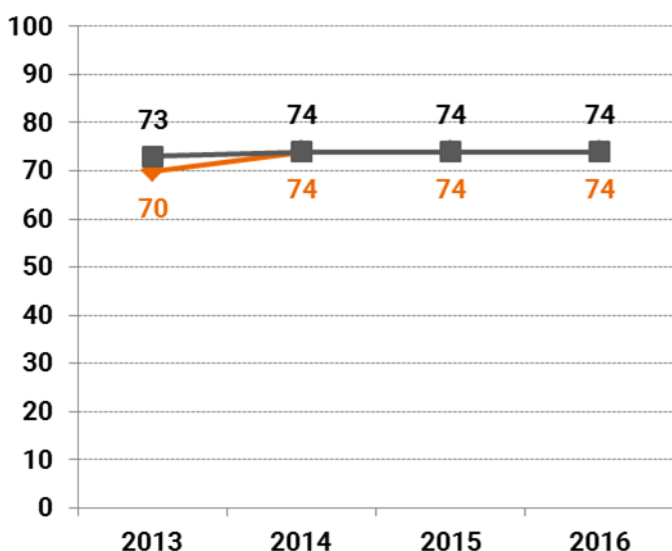
Delaktighetsindex, andel av maxpoäng (procent)

Nyckeltalet mäter upplevelsen av att vara involverad i stadens utveckling via olika processer. Bland de som svarar i Helsingborg går upplevelsen av delaktighet uppåt, till skillnad från övriga indikatorer som mäter delaktighet i demokratiska processer. Trenden är också något positiv för Sverige.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

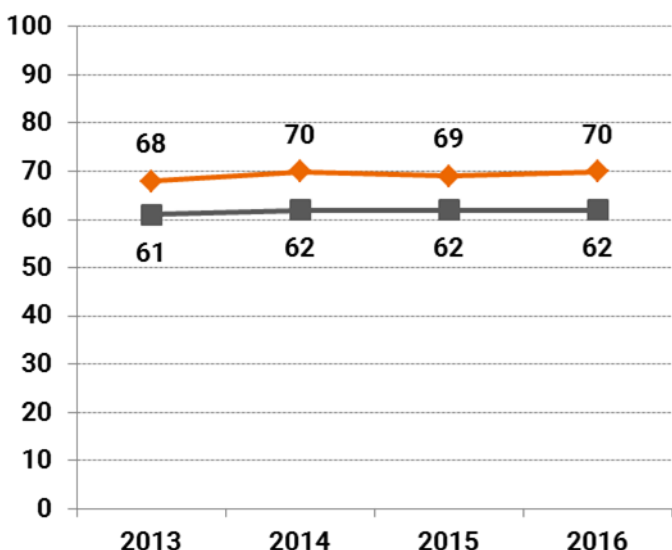
Nöjd Medborgar-Index Bibliotek

Nyckeltalet mäter uppfattningen om biblioteksverksamheten i kommunen. Bland de som svarar i Helsingborg har trenden varit svagt uppåtgående under ett antal år, och Helsingborg ligger på Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

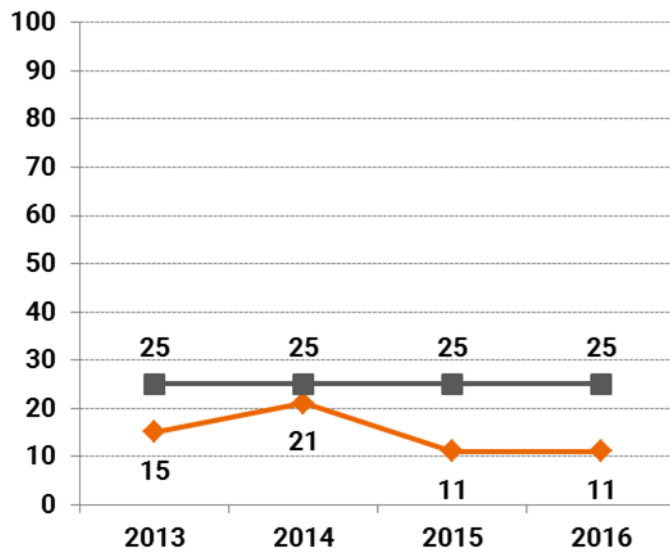
Nöjd Medborgar-Index Kultur

Nyckeltalet baseras på medborgarnas uppfattning av bibliotek, utställnings- och konstverksamheter samt teaterföreläsningar och konserter. Bland de som svarar i Helsingborg har omdömet under ett antal år varit stabilt positivt och legat en bit över Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Andel av invånare 7-15 år som deltar i musik- eller kultur-skola (procent)

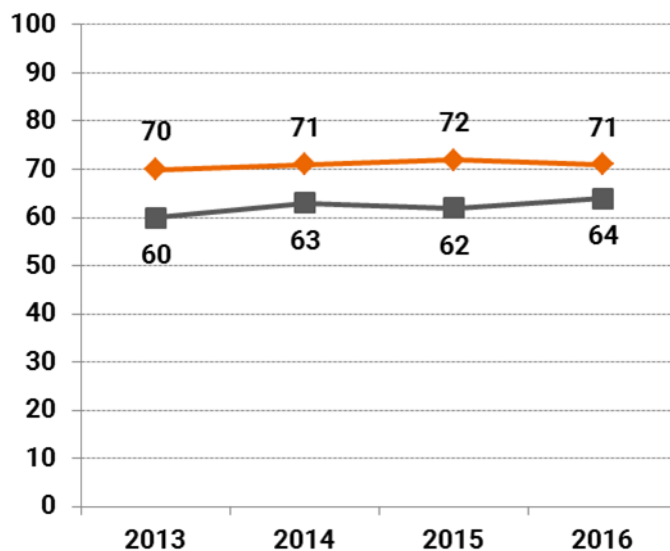

Kultur är en viktig pusselbit för att kunna uppleva en hög livskvalitet, och kulturskolan i Helsingborg är en bred verksamhet för invånare mellan 0-19 år som vill hitta och utveckla sina kreativa talanger inom musik, sång, dans, teater, konst, eller media/film.

Medan rikssnittet för andel deltagare ligger konstant, varierar Helsingborgs utfall mycket de senaste åren, och sedan 2014 har andelen deltagare nästintill halverats. Helsingborgs utfall ligger också konstant under rikssnittet. Helsingborgs kulturskola har svårigheter att nå ut och locka till sig alla barn och unga i staden.

En strategi för att flytta ut kulturskolan närmare barn och unga som vanligtvis inte nås eller kan ta del av utbudet är inrättandet av El Sistema på Dalhem. El Sistema är en musikrörelse som ger barn och unga möjlighet till en positiv utveckling genom att spela och sjunga tillsammans.

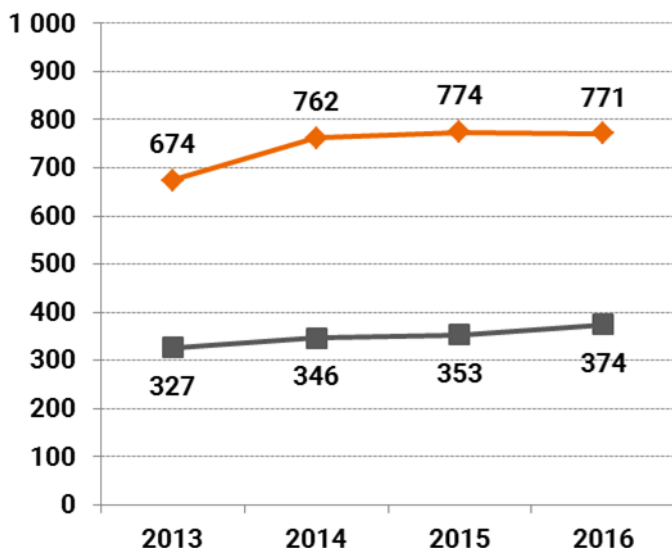
Nöjd Region -Index Kommersiellt utbud

Nyckeltalet mäter medborgarnas syn på utbudet av livsmedelsaffärer, övriga affärer, service samt café/bar och restaurangutbud inom rimligt avstånd. Bland de som svarar i Helsingborg är synen stabil och mestadels positiv sedan ett antal år tillbaka och betydligt bättre än Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Kostnad för parker, kronor per invånare

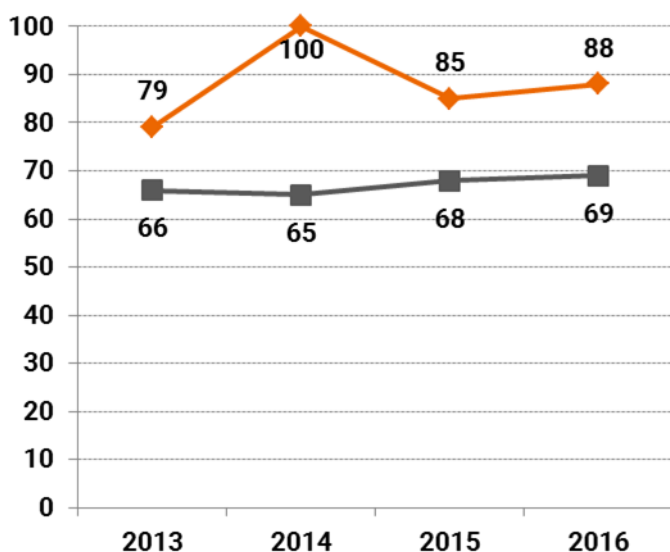

Tillgång till grönstruktur av god kvalitet påverkar människors hälsa och livskvalitet positivt. I Helsingborg värnar vi grönstrukturen och arbetar proaktivt för att skydda områden med höga naturvärden, både i och kring staden. Vi har bland annat 9 kommunala naturreservat, varav två dessutom är marina.

Denna indikator avser kommunal parkverksamhet som parker, lekplatser, offentliga toaletter, naturområden, och även kostnader för naturreservat om dessa inte har en mycket uttalad naturvårdsprofil.

På utfallet kan vi se att Helsingborg lägger mer än dubbelt så mycket pengar per invånare på parker och grönstruktur än rikssnittet. Bland annat har staden avsatt omkring 80 miljoner kronor för åtgärder i en grönstrukturplan. Trenden har länge varit positiv men visar nu tendenser på att stagnera. Då Helsingborg jobbar med förtätning av staden är det viktigt att frågan fortsatt prioriteras även i stadsmiljön.

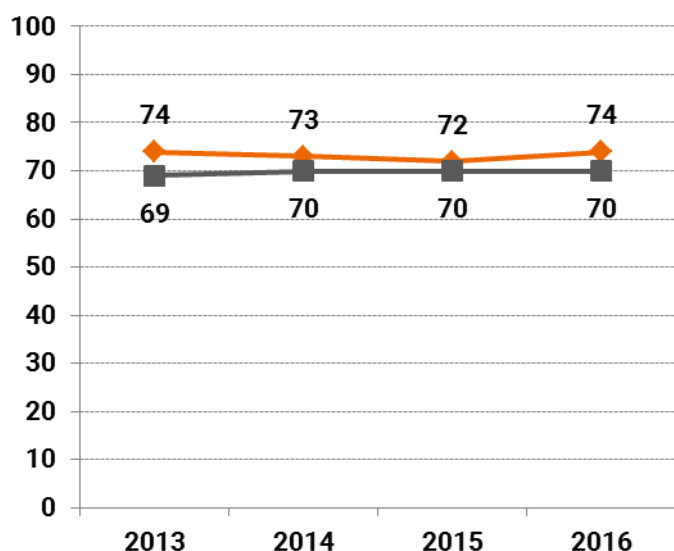
Boendeplatser i särskilt boende där den äldre erbjuds tid utifrån sina egna önskemål dagligen, andel (procent)

Denna indikator mäter alla boendeenheter för särskilt boende i äldreomsorgen, både i kommunal och privat regi, och avser aktiviteter som ligger utöver den personliga omvårdnaden. Det kan röra sig om stort och smått, som till exempel pratstunder, blomvård, korsord med mera, och denna typ av individuella önskemål kan påverka upplevelsen av livskvalitet i hög utsträckning.

Även om utfallet de senaste åren har varit något lägre än 100 procent, är siffrorna för Helsingborg långt bättre än rikssnittet, och trenden är fortsatt positiv. Vård- och omsorgsförvaltningen jobbar också målmedvetet med att arrangera gemensamma aktiviteter på alla boenden. Två nyckeltal mäter andel boendeplatser som har minst en gemensam och organiserad aktivitet per dag under helgen, och två per vardag, och för dessa har utfallet legat på i det närmaste 100 procent senaste åren.

Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel (procent)

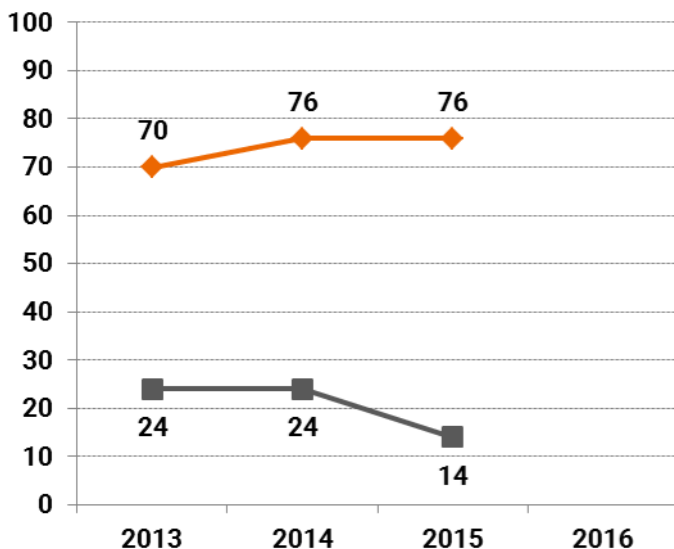

Nyckeltalet baseras på den andel av de svarande som skattat sitt hälsotillstånd som "mycket bra" eller "bra". Utvecklingen bland de som svarar i Helsingborg har, liksom Sverigesnittet, legat relativt statiskt de senaste åren. En något större andel av de svarande i Helsingborg skattar sitt eget hälsotillstånd som bra jämfört med övriga Sverige.

Detta nyckeltal baseras på svar från Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsoenkät. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Antal handlagda ärenden om klagomål på inomhusmiljön.

Boverkets miljömålsenkät

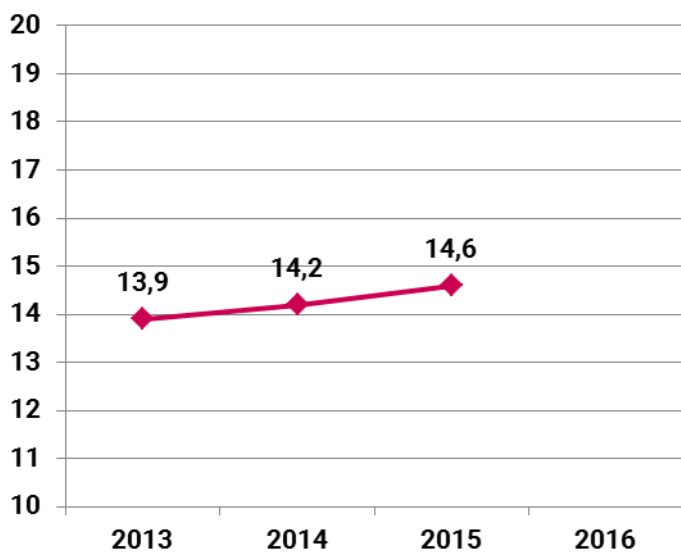
Då denna indikator mäter antal och inte andel, är det viktigt att göra en god jämförelse av utfallet. Som Sveriges åttonde största stad är sannolikheten hög att vi har ett större antal klagomål än rikssnittet enbart på grund av vår befolkningsstorlek. Jämför vi Helsingborg med andra städer i Skåne, så har vi ett lägre antal klagomål per tusen invånare än till exempel både Malmö och Lund.

I Helsingborg har antalet ärenden om klagomål på inomhusmiljön ökat, och enligt Boverket bedömer vi, liksom majoriteten av större städer att majoriteten av alla inkomna klagomål är välgrundade. Vår analys visar att utfallet troligen är en kombination av att samtidigt som ljudnivån i städer generellt sett ökar har äldre fastigheter inte samma krav på inomhusmiljön vilket leder till ökade störningar. I Helsingborg har även miljöförvaltningen arbetet intensivt med uppsökande bostadstillsyn för att kontrollera inomhusmiljö, och det kan i sig ha ökat benägenheten att anmäla klagomål.

Bilaga 4 – Övriga nyckeltal, värdefulla samband

Antal miljoner resor per år med stadsbuss i Helsingborg
Skånetrafiken

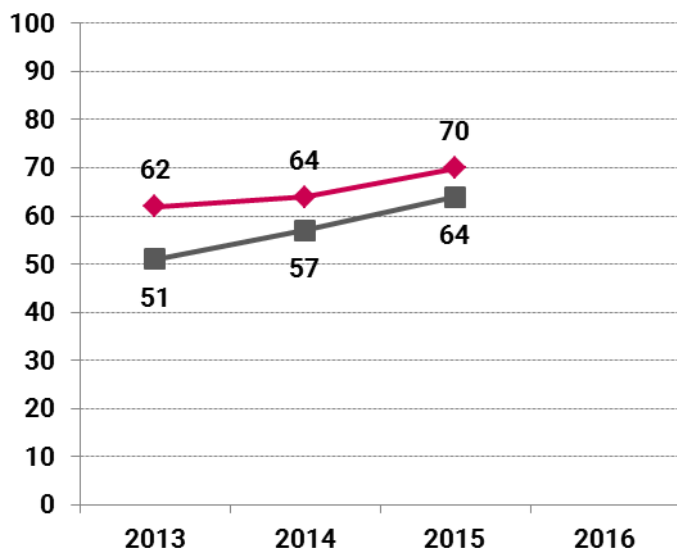
— Helsingborg
— Riket

Det är glädjande att antalet bussresor med stadsbuss fortsätter att öka i Helsingborg, på tio år har vi mer än fördubblat antalet resor. Men denna statistik måste sättas i samband med ökad inflyttning, och även om antalet resor ökar, kan vi för första året se en svikande trend i antalet resor per resenär, se nedan,

Den stora förändringen i linjenätet fokuseras på att införa helsingborgsexpressen, där ombyggnaden av stadens paradgata med bussfiler på Drottninggatan och Järnvägsgatan är en viktig del. Även ombyggnader i större omvandlingsområden såsom Drottninghög och längs planteringsvägen är bärande delar. Det finns åtgärder på både kort och lång sikt för att stimulera kollektivtrafikresandet. Det blir troligtvis svårt att se några stora positiva trender innan invigningen av den ombyggda Järnvägsgatan/Drottninggatan 2019 med tanke på den gamla bussparken och med de ombyggnationer som behöver göras.

Förnybara drivmedel i kollektivtrafiken, andel (procent) **OBS! I Region Skåne**

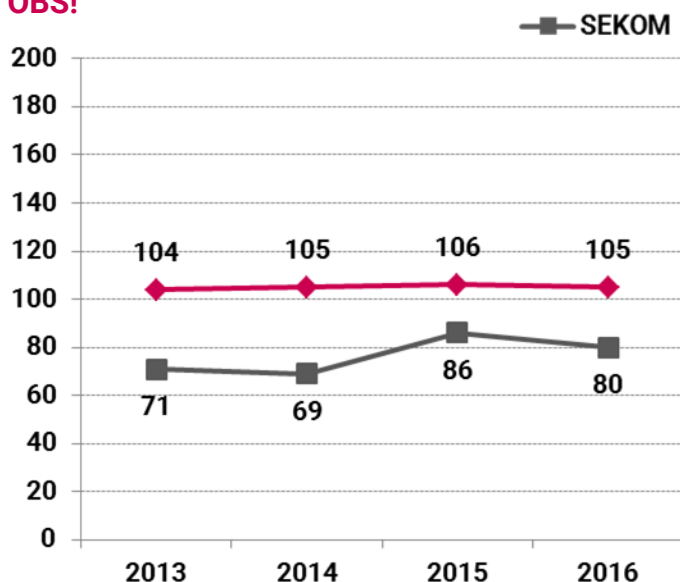

Region Skåne har en tydlig strategi för att stimulera produktionen och användningen av biogas och förnyelsebara bränslen i kollektivtrafiken. Kravet på förnyelsebara bränslen har funnits med i ett antal upphandlingar de senaste decennierna.

I Helsingborg drivs både region- och stadsbussar med fordonsgas, som är en mix av huvudsakligen biogas och delvis naturgas. Det har inte gått att få fram information om Region Skåne gör en så kallad grön gasväxling, det vill säga betalar för att 100 % biogas motsvarande den mängd bränsle trafiken använder ska släppas ut på gasnätet. Så gör till exempel vi i Helsingborgs stad med bränslet i våra gasbilar.

Resor med kollektivtrafik per invånare

OBS!

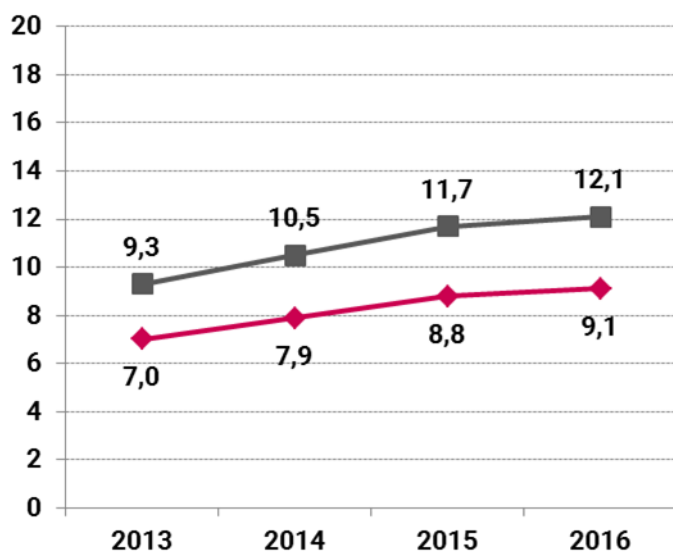

Utvecklingen pekar på en långsiktigt uppåtgående trend som brutits under det senaste året, resandet med stadsbusstrafiken har i år minskat med ca 3% hittills. Varför ser det ut så? Helsingborg har många stora vägprojekt på gång och har under senaste året haft många och stora omläggningar för kollektivtrafiken, bussparken är 13 år gammal och bussarnas skick kan också spela roll.

Vad gör Helsingborg för att stimulera resandet med kollektivtrafik? Det finns en ny strategi vid väg-ombyggnader för att minimera problemen för bussarna. Staden hjälper även Skånetrafiken med en upphandling av stadsbusstrafiken där en bussentreprenör ska utses i Mars 2018 och där nya bussar köps in till hela stads- trafiken med trafikstart i Juni 2019.

Sjukpenningtalet, dagar per registrerad försäkrad

— Helsingborg
— Riket

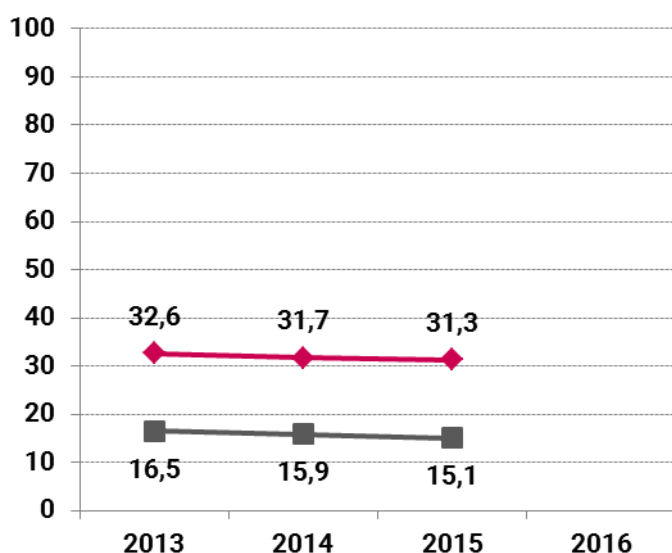

Denna indikator mäter antal dagar med sjukpenning eller rehabiliteringspenning bland de som finns registrerade hos Försäkringskassan i åldern 16-64 år. Utfallet för både Sverige och Helsingborg är tydligt – antalet sjukpenningdagar ökar. Även om Helsingborg fortsatt ligger betydligt bättre till än rikssnittet går trenden i negativ riktning.

Precis som för ohälsotalet kan vi se att kvinnor har fler dagar (11,7 dagar i Helsingborg 2016) jämfört med männen (6,5 dagar i Helsingborg 2016). Trenden är densamma för riket i stort.

Det har inte gått att få fram mer utförlig information från Försäkringskassan kring orsakerna till sjukfrånvaro eller rehabilitering specifikt i Helsingborg.

Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (procent)

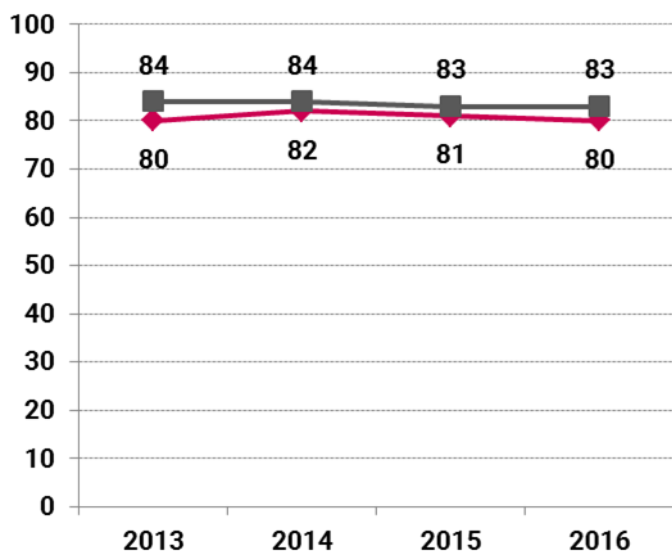

Med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd avses personer som haft försörjningsstöd 27 månader eller mer under en treårsperiod. Helsingborg har det dubbla antalet mottagare av långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med Sverigesnittet.

Arbetsmarknadsnämnden bedömer att de försörjningsstödstagare som finns i Helsingborg idag har en tydlig profil: de är ofta utrikesfödda, har en låg utbildningsnivå och/eller uppvisar tecken på ohälsa. Fler utrikesfödda än Sverigesnittet, liksom en lägre utbildningsnivå än Sverigesnittet kan vara en sannolik förklaring till varför även denna indikatorns utfall ligger över Sverigesnittet.

Trots att utfallet är högt, kan vi ana en svagt positiv trend. Utifrån de mätningar Arbetsmarknadsförvaltningen gör kan vi till exempel se att de som deltagit i vuxenutbildning har lättare för att ta sig till egenförsörjning.

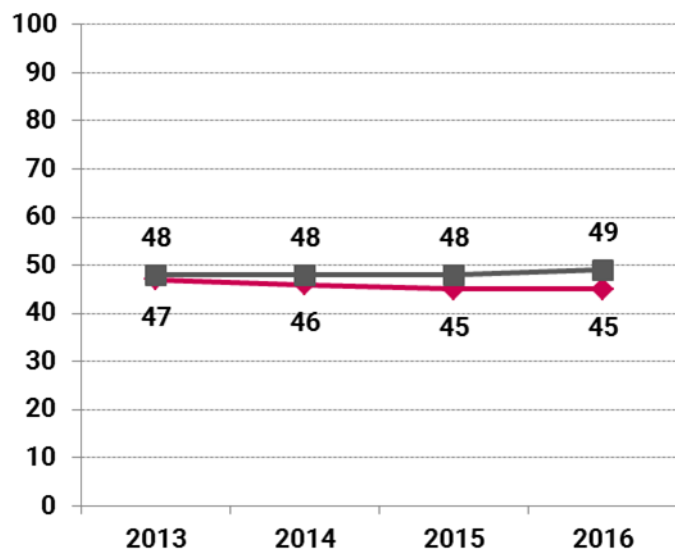
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (procent)

Denna indikator baseras på frågor ur socialstyrelsens kundundersökning, "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" omvandlat till ett index. Vård- och omsorgsnämnden använder den snarlika indikatorn "Andel hyresgäster i vårdboende som är mycket /ganska nöjd med sitt särskilda boende" i sitt eget målstyrningsarbete, och har satt målet att nå upp till rikssnittet.

Helsingborg har under en längre tid legat strax under rikssnittet och trenden är oförändrad. En djupare genomgång av undersökningen visar att hyresgästerna till allra största del är mycket eller ganska nöjda med sitt särskilda boende. Vi har, trots att många har omfattande behov av kvalificerad omsorg och vård och det är svårt att rekrytera personal klarat av att ge en god omsorg och vård. Att vi dessutom tillhör den grupp som har de lägsta kostnaderna tycker vi är jättebra.

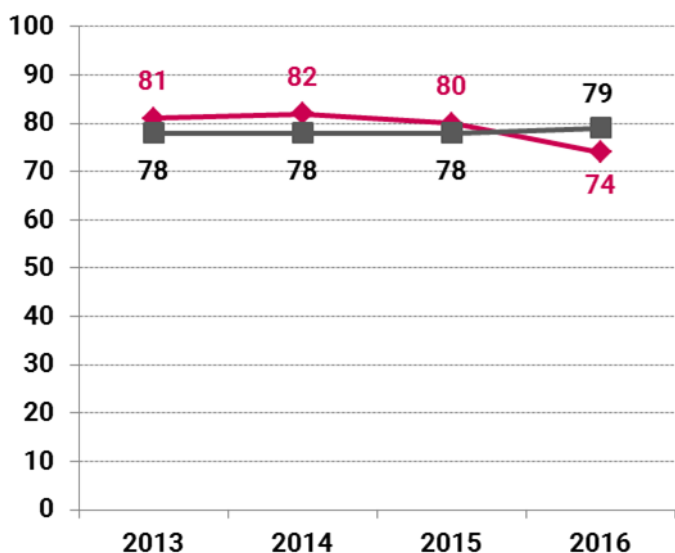
Nöjd Medborgar-Index Stöd för utsatta personer

Nyckeltalet mäter medborgarens upplevelse av stöd och hjälp till utsatta personer i kommunen. Bland de som svarar i Helsingborg är uppfattningen under medel (under 50), och trenden svagt fallande, det vill säga åt det sämre. Helsingborgs utfall har också de senaste fyra åren legat under Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

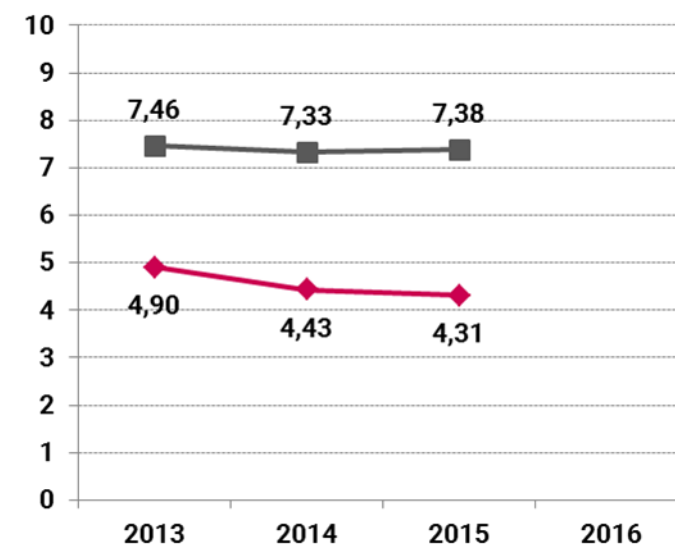
Nöjd Medborgar-Index Vatten och avlopp

Nyckeltalet mäter medborgarens uppfattning om kommunens dricksvatten, vattenförsörjning samt avloppssystem. Bland de som svarar i Helsingborg har uppfattningen varit positiv under en längre tid, men minskat det senaste året till skillnad från Sverigesnittet där utvecklingen har varit försiktigt positiv. För första gången hamnar Helsingborg nu under Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

Utsläpp av växthusgaser inom kommunens gränser, ton koldioxidekvivalenter per invånare

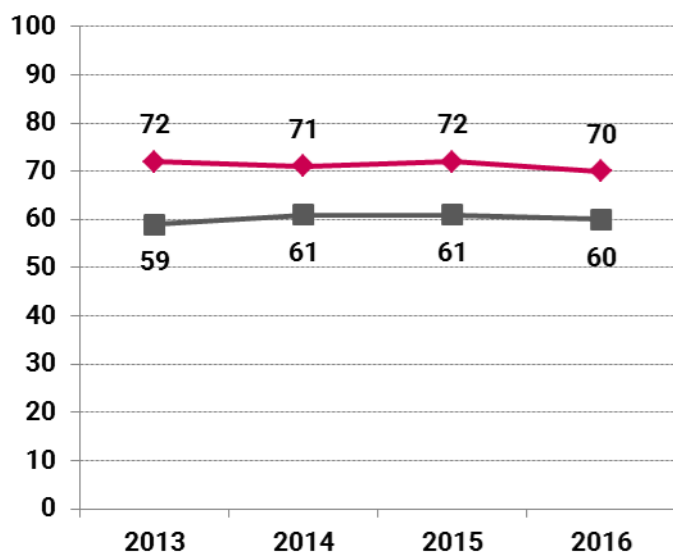

Denna indikator har alltid ett par års eftersläpning, och tidigare års resultat omräknas dessutom ofta i och med att ny statistik släpps. Helsingborg har under en lång tid visat på en positiv trend med tydliga utsläppsminskningar, sedan 2005 har vi minskat våra utsläpp med över 25 procent.

Helsingborg har ett markant bättre snitt än riket i stort, och en tydligare positiv trend. Detta har sannolikt att göra med att det inte finns så många tunga industrier med stora växthusgasutsläpp, men också för att uppvärmningen i stadens väl utbyggda fjärrvärmenät till största del består av återvunnen och förnyelsebar energi och att vår kollektivtrafik till största delen drivs av förnyelsebara bränslen.

Klimatet är en ödesfråga och Helsingborg arbetar för att ta fram en ny klimat- och energiplan som anpassar Helsingborgs målnivåer till Sveriges mål om inga nettoutsläpp av växthusgaser 2045.

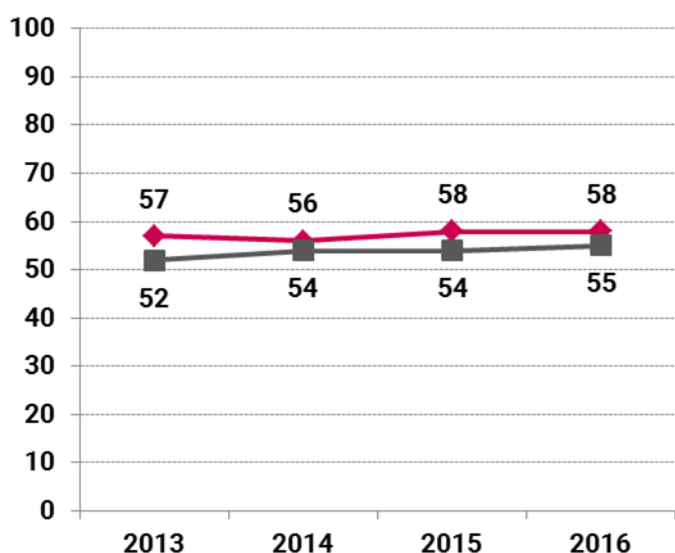
Nöjd Medborgar-Index Kommunikationer

Nyckeltalet mäter invånarnas uppfattning om tillgång och möjlighet att resa med olika slags kollektiva transporter, möjligheter till biltransport samt viktat utfallet med hur ofta kollektiva transporter nyttjas. Bland de som svarar i Helsingborg har trenden varit stabil och positiv under en längre period, och legat klart över Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

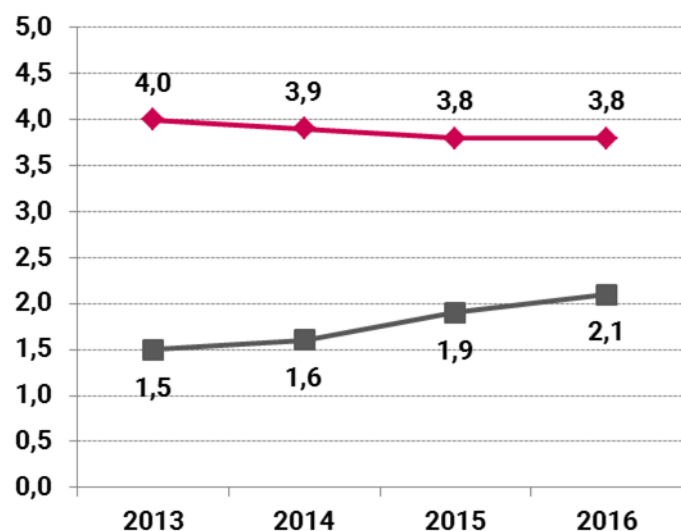
Nöjd Medborgar-Index Gång- och cykelvägar

Nyckeltalet mäter invånarnas uppfattning av belysning, underhåll/skötsel, snöröjning samt trafiksäkerhet på kommunens gång- och cykellvägar. Bland de som svarar i Helsingborg är trenden svagt positiv liksom Sverigesnittet. Helsingborgs utfall är något över medel, och något bättre än Sverigesnittet.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

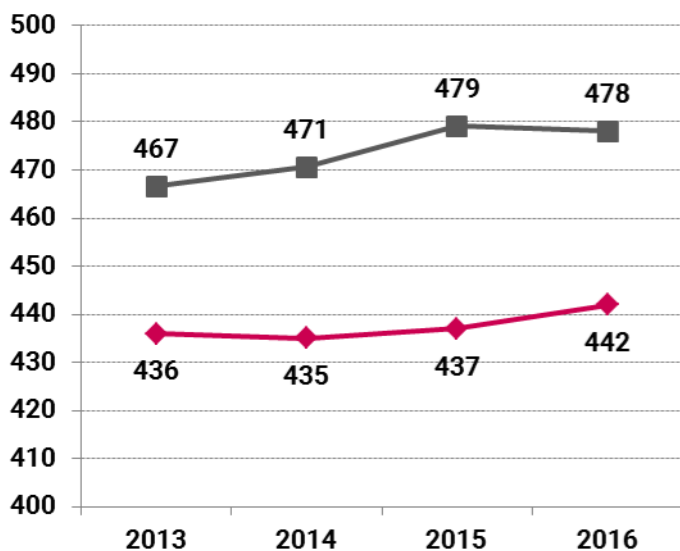
Cykelväg i kommunen, total antal meter per invånare

Helsingborg vill vara en cykelstad, där cyklisterna och cykelvägarna prioriteras, ändå kan man se att till skillnad från snittet i Sverige går trenden i Helsingborg nedåt vad gäller cykelväg. Till viss del handlar detta om att inflyttningen till Helsingborg är högre än rikssnittet, men effekten blir att utbyggnadstakten för cykelväg inte är tillräckligt hög.

Det finns flera anledningar att satsa på cykling i staden, det gäller såväl samhällsekonomiskt som för den enskilda individen och miljön. Intresset för att cykla ökar och utvecklingen av nya typer av fordon, som exempelvis el- och lådcyklar samt segways, går snabbt. Detta ställer nya krav på infrastrukturen, som måste klara högre hastigheter och bredare cyklar. Alla som vill cykla måste känna sig säkra och trygga på våra cykelbanor. Därför har Helsingborgs stad under 2017 bland annat beslutat om en ny cykelplan för att sätta ytterligare fokus på detta viktiga område.

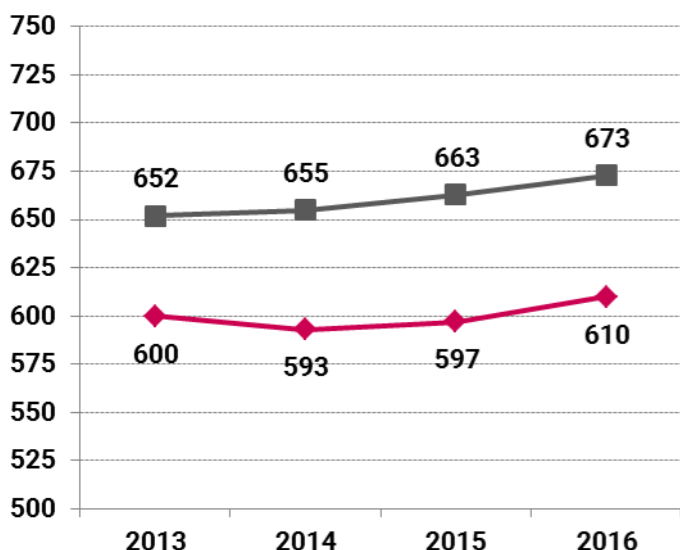
Bilnehav per 1000 invånare Regional Utveckling och Samverkan (RUS)

I Helsingborg ökar bilnehavet sakta, medan det finns indikationer på att den nationella trenden av ökat bilnehav är på väg att brytas. Bilnehavet i Helsingborg ligger fortfarande under rikssnittet, vilket är typiskt för en större stad med god kollektivtrafikförsörjning. Även om kommunen som geografisk plats består till viss del av landsbygd och mindre tätorter är det sammanlagda behovet av att äga och transportera sig med egen bil inte lika stort i Helsingborg som i mindre kommuner med större andel landsbygd.

Att bilnehavet trots allt ökar är sannolikt en följd av att Helsingborg, som en del av Greater Copenhagen, i allt större grad är en utpendlingsort för många. Det vill säga invånarna bor i Helsingborg men arbetar på annan ort. Arbetspendlingen mellan Helsingborg och de större orterna i Öresundsregionen (Malmö, Köpenhamn, Lund) ökar stadigt. Och trots god kollektivtrafikförsörjning kan vi se att biltrafiken på våra större vägar ökar. För att bryta detta behöver kollektivtrafikens attraktivitet öka ännu mer.

Körsträcka med bil per invånare (mil) Regional Utveckling och Samverkan (RUS)

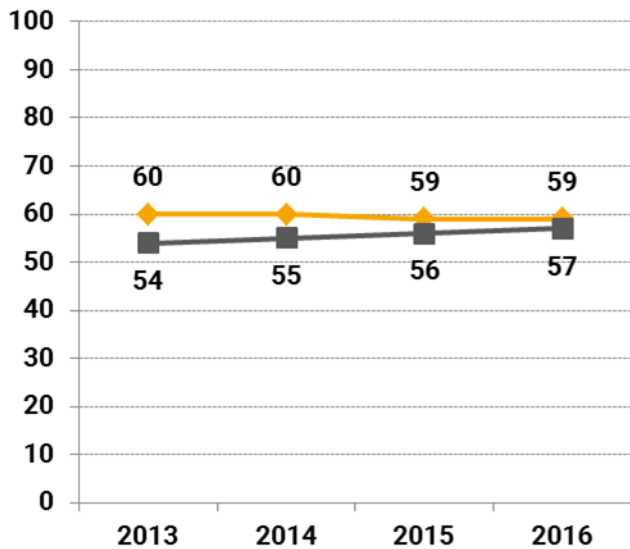

Av diagrammet ovan kan vi utläsa att antalet bilar per tusen invånare ökar i Helsingborg. Dessa bilar rullar också allt längre på vägarna varje år. Detta är en trend som även gäller för riket i stort. Helsingborgs invånares bilflotta kör fortfarande drygt 10 procent kortare sträcka per år än rikssnittet, men med den väl utbyggda kollektivtrafik som finns i regionen hade det varit önskvärt med ännu lägre siffror.

Kopplar vi utfallet till andra undersökningar, som till exempel resvaneundersökningar, kan vi se att både den längre arbetspendlingen men även de kortare resorna ökar. Teoretiskt sett kan en stor del av arbetspendlingen med bil, i en arbetsmarknadsregion som Greater Copenhagen, flyttas över till kollektivtrafiken. Utmaningen är att komma tillrätta med de utmaningar som finns kring pålitlighet och trängsel. För de kortare resorna med bil, som görs i närområdet och ofta innebär ärenden som hämtning och lämning av barn vid förskola, skola eller aktiviteter, behövs ytterligare beteendepåverkande åtgärder och investeringar i ett attraktivt gång- och cykelvägät.

Bilaga 5 – Övriga nyckeltal, långsiktigt ansvarstagande

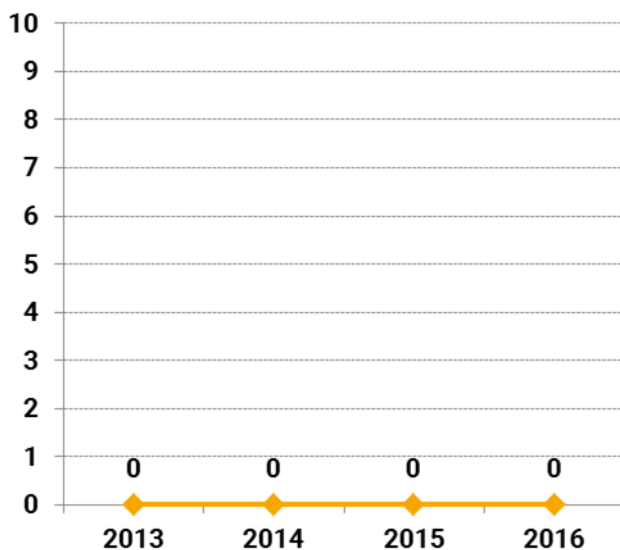
Nöjd Medborgar-Index Miljöarbete

Nyckeltalet mäter invånarnas uppfattning om kommunen som möjliggörare för en miljövänlig livsstil. Bland de som svarar i Helsingborg är trenden svagt nedåtgående från en nivå något över medel, och även om utfallet i Helsingborg är högre än Sverigesnittet minskar skillnaden i uppfattning.

Detta nyckeltal baseras på svar från SCB:s medborgarundersökning, där Helsingborg deltar varje år. Då vi har en låg och även svikande svarsfrekvens på denna undersökning är det svårt att göra några uttalanden kring vad som kan anses vara statistiskt säkerställt i dessa svar, och vi har därför valt att inte analysera dem vidare utan istället analysera hur vi skulle kunna öka svarsfrekvensen på denna och liknande undersökningar.

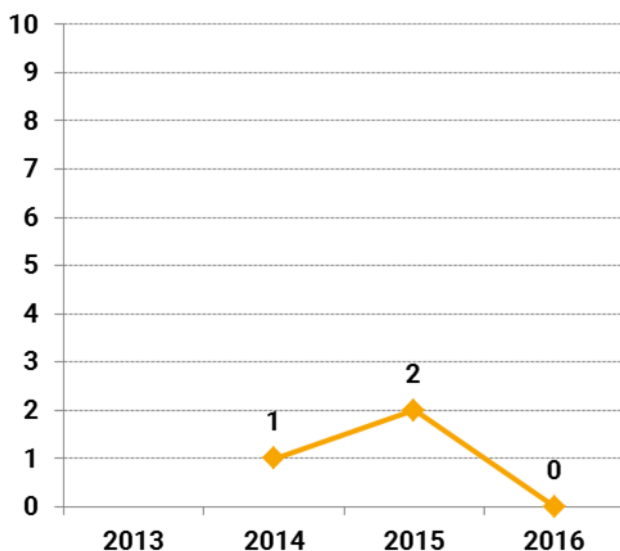
Antal detaljplaner som länsstyrelsen valt att pröva med hänsyn till miljö kvalitetsnorm Boverkets plan- och byggenkät

Att säkra en god livsmiljö genom långsiktigt god planering är ett av stadens främsta verktyg för att påverka invånarnas livskvalitet. I Helsingborg arbetar vi strategiskt för att stora delar av våra bebyggda områden ska vara reglerade av detaljplaner, och även att bryta ner större (och äldre) detaljplaner i mindre planer anpassade till dagens krav.

Alla detaljplaner som tas fram i Helsingborg granskas av Länsstyrelsen. De senaste åren har Helsingborg i genomsnitt arbetat fram mellan 10-20 detaljplaner, och Länsstyrelsen har inte funnit det nödvändigt att pröva någon av dessa med hänsyn till miljö kvalitetsnorm. Detta är bra, men att vi har bra koll på miljöfrågorna i staden betyder inte att vi inte kan bli bättre. Normen säkerställer bara att en miniminivå upprätthålls, inte att Helsingborg ligger i framkant, vilket är stadens mål.

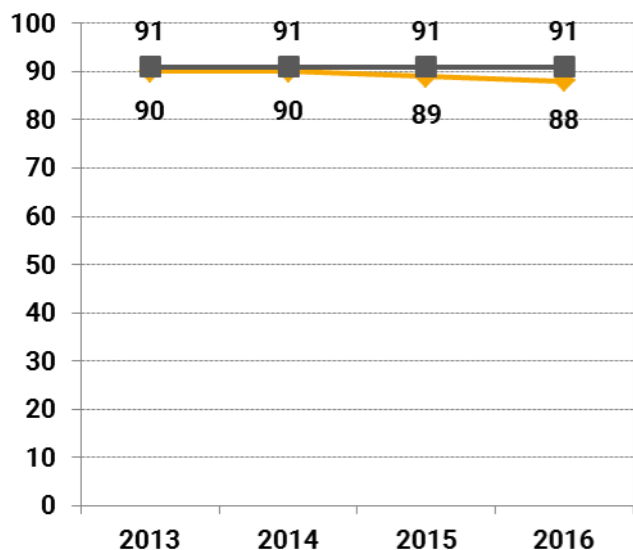
Antal detaljplaner som överklagats till mark- och miljödomstol Boverkets plan- och byggenkät

Bara de som personligen påverkas negativt av en detaljplan, räknas som sakägare och dessutom lämnat skriftliga invändningar under processens gång, kan överklaga en detaljplan som blivit beslutad. Klagomålet kan handla om vilken aspekt som helst som sakägaren anser sig negativt påverkad av, vilket betyder att det sannolikt påverkar hur denne upplever sin livskvalitet. De överklaganden som inkommit de senaste åren har varit av varierande karaktär.

I Helsingborg är dialogen med invånare och sakägare generellt sett god under en detaljplaneprocess. Vi arbetar riktat mot boende i de områden som blir berörda av nya detaljplaner, för att få in synpunkter och kunna föra en dialog kring stadens tankar. Alla vinner på om det finns en god förståelse och acceptans för stadsutveckling, och att just mötas och föra dialog kring våra detaljplaner är ett av våra bästa verktyg för att säkerställa detta. I förlängningen bidrar detta till en upplevelse av god livskvalitet.

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (procent)

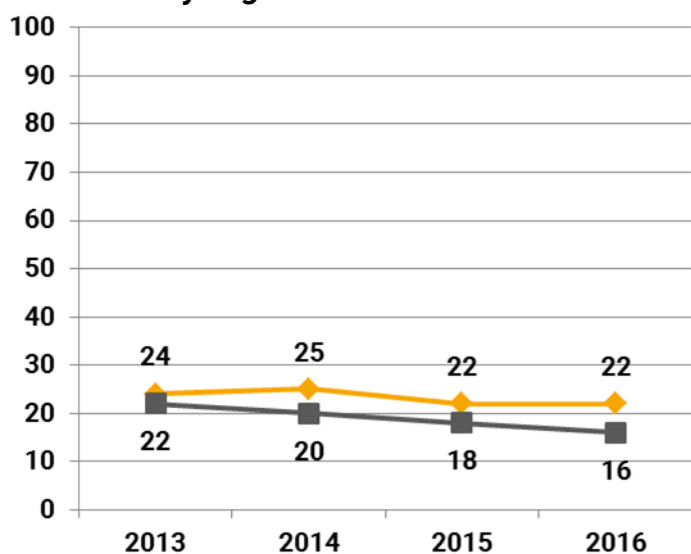

Denna indikator baseras på frågor ur socialstyrelsens kundundersökning, "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" omvandlat till ett index. Vård- och omsorgsnämnden använder den snarlika indikatorn "Andelen kunder som är mycket /ganska nöjda med hemtjänsten" i sitt eget mål-styrningsarbete. Man uttrycker i sin egen analys av indikatorn att undersökningen visar att en övervägande majoritet av kunderna är mycket nöjda eller ganska nöjda med sin hemtjänst.

Hemtjänstens kunder har allt ökade behov, men varksamheten har trots stora utmaningar med hög sjukfrånvaro, rekryteringar och volymökningar klarat att leverera en god kvalitet till kunderna. Helsingborg har under en längre tid legat strax under rikssnittet och trenden är svagt nedåtgående, medan rikssnittet är oförändrat. Det finns en hög medvetenhet i organisationen kring orsakerna till utfallet och hur man ska arbeta för en förbättring.

Självrapporterat lågt socialt deltagande, andel (procent)

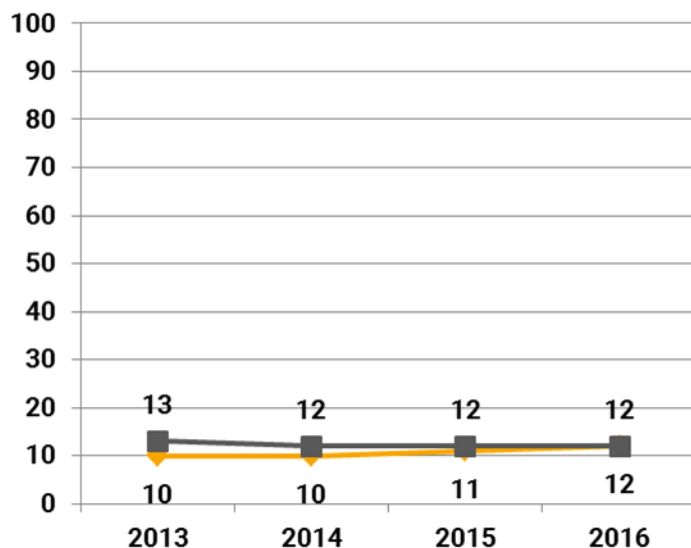
Folkhälsomyndighetens folkhälsoenkät

Nyckeltalet för lågt socialt deltagande i Helsingborg ligger över medeltalet för landet men har en svagt nedåtgående trend. Ett minskat socialt deltagande bedömer vi hänger samman dels med den allt högre medelåldern hos äldre men också med känslan av att samhället upplevs ha blivit mer otruggt.

Självrapporterad avsaknad av emotionellt stöd, andel (procent)

Folkhälsomyndighetens folkhälsoenkät

Helsingborg ligger på samma nivå som medeltalet för Sverige men har en svagt uppåtgående trend från 2013.

Trenden är väntad av olika anledningar. Dels på grund av att andelen äldre ökar men också beroende av att allt fler äldre inte har sina närstående i närområdet. Insatser för öka delaktigheten i samhället är positivt och kan ge många positiva effekter. Men det är svårt att som kommun kunna kompensera för nära relationer som inte längre finns. Till exempel saknad efter en avliden maka/make, syskon eller nära vänner - de personer som tidigare var en viktig del i det nära stödet.

Livskvalitetsprogrammet är Helsingborgs stads styrdokument för miljö och folkhälsa, och pekar ut riktningen för en långsiktigt hållbar utveckling med människan i centrum.

Programmet följs upp vartannat år, och detta är den första uppföljningen sedan programmet antogs i januari 2016. Uppföljningen är en utökad nulägesanalys av det 80-tal indikatorer som används för att följa upp livskvaliteten på platsen Helsingborg. Rapporten ska bland annat användas som ett underlag i stadens verksamhetsplanering.

Inom programmets fem viljeinriktningar har tio teman valts ut för att belysa olika områden där Helsingborg utmärker sig positivt eller har stora utmaningar. Det är organisationens experter inom respektive tema som bidragit med texter och analys och ett stort antal medarbetare från olika förvaltningar och bolag har varit engagerade i arbetet med att ta fram uppföljningsrapporten.

Du hittar mer information om programmet och stadens arbete med livskvalitet på livskvalitet.helsingborg.se

HELSINGBORG